

ادبیاتی

برہمی

دار الفنون

الاسان کتب و مجموعہ

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

آگستوس — ۱۹۲۶

شہزادہ ہاشمی — اوقاف مطبعہ سی

۱۹۲۶

قبل الاسلام عربلر و تدینلری

محیط طبیعی — تاریخک عربلرک بشیکی اوله رق طائیدیغی شبه جزیره یه آسیا استپلرنده کی بویوک یا بلانک جنوبه متوجه بر استتطالهی نظریله باقه بیلیرز. شمال بادیه سیله صاغدن (عراق) ده، صولدن (سوریه) یه باغلانان بواستطاله، (موآب) طاغلرنده باشلایان (جبل السراة) سلسله سیله بری (تهامه) یعنی ساحل قسمی، دیکری (نجد) یعنی داخلی یوکسک حوالی اولمق اوزره ایکی یه آیر یلقده در. تهامه، بویدن بویه (بحر احمر) منتهی اولدینی کی (نجد) ده غریدن شرقه دوغرو محسوس بر میل ایله (سماوه) وبصره کورفزی منطقه نه قدر امتداد ایدر.

نجد ایله تهامه آره سنده کی طاغاق ساحی تشکیل ایدن (حجاز) خطه سی تهامه کی (غرانیت) و (پورفیر) دن متشکل طاغلرله مستوردر. حجازک برزه نولوزیک اشکلاتی آره سنده عربلرک [حره] دیدکاری برچوق سونمش و واقانلر موجوددر. بونک ایچوندر که قدام حجازله تهامه نیک طاغاق اقسامنه (حجریه) اسمنی ویرمشلردر.

نجد قطعه سی شبه جزیره نیک مرکز یا یلاسی تشکیل ایدر. (جبل السراة) دن (سماوه) یه وبصره کورفزی ساحلارینه قدر امتداد ایدن بومرکز یا یلاسی (نجد حجازی) و (نجد عارض) ناملریله ایکی یه آیر یلشدر. نجد اراضیسنک قسم اعظمی کاسی، بر سردیوه نیک باصا ماقلری شکلنده یا یلا صره لرندن متشکلدر.

نجدک شرقده وبصره کورفزی سواحانده (یمامه)، (بحرین) و (عمان) خطه لری، جنوبنده ایسه معظم (دهنا چولی) وارددر. ایری دانلی و قرمز رنگده قوملرله مستور اولان (دهنا)، یازین قیزغین کونش آلتنده بر خون و آتش منظره سی عرض ایدر. بدویلری بیله تدهیش ایدن بوجسیم چولده سنه نیک همان هر موسمنده بر برلری آرقه سندن قوشان قوم طاغله لری اراضینک سیماسی دائمی صورتده تبدیل ایتمکده، آسن روز کارلر وولفانندن فیشقیران لولر کی حیوانی، نباتی بوتون عضویتلری یا قوب قاوورمقده در.

عمان خطه سی، غرانیت بر طاغله دکز آره سنه صیقیشمش طار بر ساحه اولوب قره جهتی سیاه قایلردن متشکل یوکسک تپه لرله محاطدر. ساحل طرفی ایسه آلچاق و قومسالدره شبه جزیره نیک جنوب حوالیسی (ین) دینیان خطه یی احتوا ایدر. بو خطه هیئت

عمومیه سیله طاخلق بریایلادن عبارت و محصولدار بر ساحه دره. شرائط ارضیه و اقلیمییه سیله
زراعته بک مساعددر. یمک شرقی تشکیل ایدن (حضر موت) قطعه سیله ده اقلیم اعتباریله
یمنه بک مشاهددر.

نجده و حجازک شمالنده، سویه ایله عراق آره سننده کی کنیش ساحه یه سوریه و عراق
بادیه سی دیلمکده در. بادیه هیئت عمومی سیله واسع و کلسی راستددر. بو استپ آره صرم
بیاضمی کوچوک تپه لرله کسيلمشددر. حجازده اولدینی کبی بوکلسی راستپ دهده آره صرم
حرم لرله تصادفی ایدیلکده در. اندفاعات ماضیه نیک انقاضی اولان حرم لرک اطرافنی لاور
جریانلری، بازالت قیالری ایله مالیددر. سوریه دن (مدینه منوره) یه کیدرکن (معان) دن
چیفقدن صوکره سیاهک اوکنه آجیلان یکنسق و کنیش صحادهده وولغانی منطقه لرله
صیق صیق تصادف ایدیله بیلیر.

بادیه ده و نجدک شمال و شرقده حرم لر قدر نظر دقتی جالب قرمزی ویا بیاضمی
قوملرله مستور کنیش منطقه لر وارددر که یریلر بونلره [الفوض] نامنی ویریلر.
نفوضلرک ازمئه ماضیه ده صو یا تاخی اولدق لری ظن ایدیلکده دو. قرمزی قوملی نفوضلر
کونشک تأثیریه خونین ویا آتشین برمنظره آلیرلر. متادیا قاورولان نفوضلر شبه جزیره یه
اکثری یرنده واسع برچول منظره سی ویرمکده در. عربستانک بوکی منطقه لرینه قدما
طرفدن (بادیه) اسمی ویریلشددر.

عربستان شبه جزیره سننده دائمی صورتده جریان ایدن نهر وچای یوقدر. یا غمور
موسم لرنده وادیلری طولدوران صولر بو موسم کچر کچمز قیزغین کونش آلتنده تخر
ایدر و قورورلر. فقط بوکا مقابل هبوب ایتدیکی جهندن هوای نسیمی یه قرمزی بررنک
ویرن (بادسموم) همان هر دایم آسر.

بو یوک آسیا استپنک استطاله سی ماهیتنده اولان عربستان بادیه لرینک یکانه محصولی؟
استپده اولدینی کبی؟ اوت دره. فقط عربستانده اوت، هر طرفده مبدول و موجوددکلدر.
یتیشه بیلنلرده یاز کایر گلز قیزغین کونش و یایس روز کارلرله کاملاً قورور. شبه جزیره ده
حیات نباتی بی احما ایدن بو یایس روز کار آسیانک مرکز یا یلاسندن متادیا آسن قورور
جریان هوادن انبعات ایتمکده در. بو جریان آسیانک یوکسک استپلرینی کچرکن صوگ
درجه ییوست اکتساب ایتدیکندن بوتون اوتلری اهرک قوروتقمده در. بوندن دولایی
شمالی عربستانده آغاج همان مقفود کیددر. اوتلر و بودور برحاله قالان نباتات آنجق ایلمک

بهار آیلرنده کوروله بیلیرلر. مایس نهایتدن اعتباراً قوراللق بوتون شدتیه باش کوستیرر. اوتلر کاملاً قورور، طوبراق زنکی آیر .

چول منطقه سنه داخل اولان وسطی عربستانکده بعضی منطقه لری بوس بوتون عربان بر حالده در . بورالده اوت و آغاچ نامنه برشی کورولمز . یالکز قیالر اوزرنده ابتدائی شیبیه لره تصادف اولنه بیلیر. فقط ، یوپایانسز چوللر آره سنده نادراً صولاق ویشیل اراضی کورولدیکی ده واقعدر . بورالر ، عربستانک اثر حیات کوسترن مشهور (واحه) لریدر . تهامه دینیلن غرب سواحلی کرچه بوتون بوتون عربان دکدر . فقط بوحوالی ده نباتات ، انواعی اعتباریه پک فقیردر . موجود اولان نباتلرده صحرای کیره مخصوص اوصاف عرض ایتمکده در .

شبه جزیره نک اسکی جغرافیا عالملی طرفندن (سعیده) اسمی ویریلن جنوب اقسامی اقلیم و محصول اعتباریه (حجریه) و (بادیه) دینیلن حوالیسندن بوس بوتون باشقه در . بنی الحقیقه قدماک (سعیده) دیدکاری یمن و حضرموت قطعه لری حیاتدار برمنظره عرض ایتمکده در . یمن ، هیئت عمومی سیله مرتفع و طاغلق بر یایلا تشکیل ایدر . (صنعا) نک سطح بجزدن ارتفاعی ایکی بیک یوز اوتوز متره قدردر . یمنک طاغلق یایلاسی منبت و محصولداردر . بورالده قهوه ، چیوید ، خرما مبدراً یتیشدیکی کبی سبزه وهرنوع میوه آغاچلری ده امنیتله نشو و نما بولمقده در . (تورات) ده [حاسار ماومت] دینیلن حضرموت خطه سی ده اقلیم اعتباریه یمنه مشاهدر . بورالده اراضینک قابلیت فیضیه سی زنکین وزراعته پک مساعددر .

شواجالدن آکلاشیه جفی وجهله یمن و حضرموتک بعضی اقسامی استثنا ایدیلک شرطیه عربستان زراعی بر محیط اولدینی کبی راعیلکده اوقدر مساعدکدر . حجاز ، نجد و بادیه ده یالکر زراعتله ویا یالکز راعیلکله معیشتی تأمین امکافی یوقدر . بوخال ، شبه جزیره سکنه سنی ، محصولسز مملکتلرک سوق ایستدیکی بداوت حیاته مجبور ایتمش ، اولنری تأمین معیشت ایچون دیگر بر طریق تعقیبی اضطرارنده بولوندرمش ، یعنی تجارتی و پک ابتدائی اولمقله برابر اعمالاتی انکشاف ایتمیرمشدر .

وسطی و شمالی عربستان قابلیت زراعی دن محروم اولمقله برابر شرق شامیدن عراق ، غرب شامیدن سوریه ، جنوب دن یمن و حضرموت کبی خطه لرله محاطدر . بووضعیت پک ناسکی زمانلردنبری عربستانده تجارتک انکشافه سبب اولمشدر . یمن قطه سی ، ازمته قدیمه ده

اسکی قوملر آردسندنه برشهره تجارت ایدی . تاریخث قارا کلق، دورلردنبری عربستانه هندستان آردسندنه مناسبات تجاریه موجود اولدینی معلومدر .

هندستانده ، قدیم مصریلرک ، آثوریلرک ، فنیکه ایلرک و بحر سفید حوضه سندنه کی دیگر قوملرک محتاج اولدقلری محصوللر پک مبذول ایدی . ین تجارلری بو محصوللری ساحاره کتیرتیر ، بورالردن ، بدویلردن تشکیل ایتدکلری کاروانلر و قافله لرله عراقه ، سوریه یه ، فلسطینه ، مصره ، کونده ریرلردی . بدوی قافله لرینک هند امتعه سفی بحر سفید سواحلمده کی . (صور) ، (غزه) و سائر لیمانلره قدر کتوردکلری (خر قیل) ک کتابندن آکلاشیلیمقدمدر . قافله لر ، نقود مسکوکه بولونمادینی یوزمانلرده کتوردکلری موادی (شام) ، (صور) ، (بابل) ، (نینوا) ، (پترا) و (اورشالم) کی بویوک مراکز تجاریه ده کندیلرینه لازم اشیا ایله مبادله ایدر ، مملکتلرینه دوزلردی .

جنوبی عربستانه سوریه ، مصر و عراق آردسندنه قافله لرک سیر و سفرلری ایچون خصوصی تجارت یوللری واردی . یوللرده قافله لرک اینلری ایچون (محط) دیزلن قویولو منزللر بولونوردی . جاهلیه دورنده مکه قریشیلرینک قیشین ینه ، یازینده سوریه یه اولق اوزره ایکی قافله تجاریه چیقاردقلری معلومدر . بو قافله لرله اوتوزر کونده سوریه و یامنه واصل اولورلردی [۱] .

فقط طبیعتک قیصرلنی قارشوسندنه قیورانان چول اولدلرینک یاشاماسی ایچون مجاور مملکتلر آراسنده واسطه تجارت اولملری کافی دکلدی . محدود اولان بوتجارت بوتون چول سکنه سنک معیشت واسطه سی اولسی امکانی یوقدی . بدوینکده محتاج اولدینی موادی مجاور حضریلردن آلمق ایچون مبادله ایده جک برشیشی اولق ایجاب ایدیوردی . بولزوم بدویلری ، کندیلرنده بولونان مواد ابتداییدن حضریلرک ایشنه یاریه جق بورتوز ، حصیر ، خالی ، طولوم ، چووال ، ایپ و سائره اعماله مجبور ایتمش ، بوسورتله چولده ابتدائی اعمالات باشلامشدر .

هرل انموذج اجتماعی . — عربستان شبه جزیره سنک جغرافی وضعیتی سکنه سنک اجتماعی حیات و تشکلاتنه برخصوصیت ویره مشدر . جزیره نک اطراف اجنبی اردولرک نفوذینه مانع برطاقم چوللرله محاط و احتراصاتی اویانیدر جان ثروتدن محروم اولسی بوقطعه یی بویوک [۱] قرآنده [لایلاف قریش ایلافهم رحله الشتاء والصفی . .] سورده سندنه بوکا اشارت ایدیلشدر .

جهانگیر لک استیلا سندن مصون بولوندیرمشدر [۱]. یالکز آز چوق زنگین و محصولدار اولان یمن قطعہ سی بشنجی عصر هجرده موقتاً حبشیر لک استیلا سنه معروض قالمش ، بر مدتده ایران ساسانیلرینک نفوذی آتته دوشمشدر .

عربستانک خارجی بر استیلا دن مصون قالمش اولسی ، بو حظه سکنه سنده کی خصوصیتک هیچ بر صورتله صار صیلماسنی تأمین ایتمشدر . محیط ارضی واقلمک مولودی اولان وشبه جزیره سکنه سی تمایز ایتدیرن بو خصوصیتلرک باشلیجه لری شونلردر :

۱. — قبله حیاتی
۲. — فردی حیاته سادگی و اطراد
۳. — عالیجنابلق
۴. — جرات ، زندگی و خونریز لک
۵. — تجاری کار و انجیلیق
۶. — ابتدائی صناعت

عربستان سکنه سی ؛ محیط ارضی نک ایجابی اوله رق ، پک اسکی زمانلردنبری طائلی جماعتلر حالنده یاشامشلردر . فقط اقلیم و محیط ، چول سکنه سنک مجتمعا یاشاملرینه مساعد اولدیقندن بونلر بالآخره پدرشاهی عائله ماهیتنده متفرق غرو بلر حالنده طوبلا نغه مجبور اولمشلردر . اجتماعی تشکلات اعتباریه الک ابتدائی جمعیت انوزجی اولان عائله طبیعی بر ضرور پدر . چول حیاتی مشقت و مجادله دیمک اولدیقندن بو عائله نک ده بدر — شاهیلک انقلاب ایتش اولسی پک ضروریدر . چونک هم طبیعت همده رقیب غرو بلر له مجادله دن عبارت اولان بو حیاته الک مهم رول ارا ککه توجیه ایتمکده در [۲] .

چولک پدر — شاهی عائله سی موجودیتی محافظه و ایجابنده مدافعه ایده بیلیمک ایچون غلبه لک اولمق ضرورتی قارشوسنده در . بو ضرورت چولک پدر شاهی عائله لرنده ؛

[۱] عربستان خارجی بر استیلا دن آزاده قالمقه برابر شام ، فلسطین ، مصر و عراق حوالیسندن کن مهاجرلر له ملجاء اولمق دن قورتوله مامشدر . ظلمکار حکمدار لک تضييقندن قاچانلر ایچون عربستان امین بر مفر اولدیغی کبی حکومتک مجازاتندن صیویشقی ایسته بن جانلرده شبه جزیره په چکیلر لردی . مهاجر تله عربستانه صوقولانلرک الک چوغی یهودیلر اولمشدر . یهودیلر مصر دن چیدقلری زماندن رومالی [تیتوس Titus] دورینه قدر سوریه و فلسطین ده انواع مظالمه معروض قالدقلرندن فرصت بولدقه سوریه چولنی کمرک عربستانه صیفینور لردی . رومالیلرک (پترا) پی ضبط ایچلرینی متعاقب نبطیلردن ده بر چوق خلقک عربستانه چکمش اوللری محتملدر . بو مهاجر تله ازمته اولیه دنبری بداوت حیاتی یاشایان حجاز بر بلرینه بعضی آثار مدنیه بی طائفه وسیله اولمشدر .

[۲] عربلرده الک اسکی واک ابتدائی تشکل اجاعینک مادرشاهی ماهیتنده اولدیغی بونک بالآخره ایجابات حیاتیه نتیجه سی اوله رق پدر شاهیلک انقلاب ایتدیکنی ظنی ویرمک بعضی اماره لر وارددر .

۴۰ افراد و بطونک چوغالماسنه رغماً ؛ رابطه مک یایدار قالماسنی و نسبک اونوتولماسنی ایجاب ایلشدیر . چونکه چول جماعتی نه قدر غلبهک اولورسه دائمی صورتده هجومه معروض قالان وارلنی ده اوقدر تحت امنیتده بولونه بیلیر . کورولورکه باشقه محیط واقلملرده عائلهیه تحملسوز بر بار اولان افراد غایبهکی چول ایچون بر لزوم ، بر ضرورتدر . ایشته بونک ایچوندرکه چول عائلهسی اوزاق قرابتلری ده دائره شمولنده طوتمش ، بو صورتله قبیله حیاتی دوغمشدر .

قبیله ، چول حیانتک یاراتدینی برانمودج اجتماعیدر : طوبراقدن غداسنی آلامیان ، سوروسنی باریندیرده جق اوتلاق بوله میان بدوی ، معیشتنی غارتکرلکده ویا کاروانجیلکده آرامق مجبوریتده قالمشدر . حالبوکه کرک غارتکرلک و کرک چول کاروانجیلنی قبیله افرادینک عدوجه چوق اولسنی مستلزمدر . چونکه قارغی و قالقان مجادله سنده غلبه آنجق عدده تأمین ایدیه بیللمکده در . کاروانجیلک امنیتله اجراسی ده ینه عددآ غلبهک اولغه متوقفدر : کاروانجی چول ایچریسندن کچرک اوزون و تهلکلی برسیاحت اجراسنه مجبوردر . حالبوکه بومدید سیاحت اثناسنده غارت آرقاسندن قوشان دیگر بر قبیله نک هجومه معروض قالمق تهلکسی هر وقت ایچون موجوددر . بوندن باشقه بولده دیگر کاروانلره راست کلک و عددلری محدود اولان قویولر ایچون مجادله یه کیریشمک احتمالی ده کاروانجی بی دائما دوشوندیره چک برکیفتدر . دیمک که چولده مجادله حیات بولنده دائمی بر رقابت واردر . بو رقابت قارشوسنده عددآ چوق اولمق اک بویوک عامل موقتیدر . موفقیتک تأمین ده آنجق عائله مجتمه سندن داها کنیش و غلبهک ، فقط افرادی عائله قرابتله بر برلرینه مربوط دیگر بر مجتمه تشکیل ایتمکه ممکن اوله بیلیر . ایشته اوزاق قرابتلری ده دائره شمولنه آلان بو مجتمه [قبیله] دینیلن انمودج اجتماعیدر .

قبیله اوزاق قرابتلری دائره شمولنه آلان بر مجتمه اولدیغندن هویتی اعتباریه بعض خصوصیتی حائز بر متحده در . بومتحده قرابت درجه سنه کوره آیری آیری اسملرله یاد ایدیلن غروب لردن متشکلدر . غروب لرک نومه تشکلات اجتماعیه نک مبدای اولان [عائله] در . ایلك انمودج اجتماعی اولان طائله لرک بیرلشمه سندن ایکنجی درجه ده بر غروب وجوده کلشدرکه بوکا [فصلیه] دینلمکده در . فصلیه لرک اتحادندن [عماره] لر ، عماره ک بیرلشمه لردن [فخذ] لر ، فخذ لرک طوبلانمسندن [بطن] لر ، بطن لرک تجمندن ده [قبیله] لر تشکیل ایتشدیر . اک اوزاق قرابت رابطه لریله بیرلشن قبیله لرک اجتماعیه ده بویوک [شعب] لر وجوده کلشدر .

قبیللر آره سنده طوغان داعیه تفوق بونلری سیاستاً برلرلرندن آیرمش ، آره لرندم دائمی مخاصمه و مقاتله یه یل آچمشدر . معیشت طارانی ده بو خصوصده مهم بر عامل اولمشدر . [غزوه] دینیان بو مقاتله لر یغما کرلیکی مشروع بر قازانج شکلنه صوقمشدر . بو اعتبارله قبیله یه افرادی بر برلیله آ ز چوق اوزاق قرابت رابطه لر یله باغلی سفر بر حالندم بر اوردو نظریله باقه بیلیرز .

بو تشکیلات حیاتی اساسله مستند اولدیغندن اصلاً انحلال ایتمز . چونکه قبیله احوال و وقوعات استثنائی نتیجه سنده وجوده کلش بر محتممه دکل ، محیط و محیطک مقتضایی اولان طرز معیشتک مولودی اوله رق تشکل ایتمشدر . چونکه قبیله افرادندن هر برینک حیاتی ، دیگر فردلرک حیاتیله علاقه داردر . بو علاقه اولرک اولاد و احفادینه ده شاملدر . قبیله تشکیلاتی توارثی بر ماهیتی حائر اولدیغی کبی ریاستی ده بویله در .

فقط بعضاً قبائل ، بطون ، عمائر و افخازدن هر بری دیگر قبائل ، بطون ، عمائر و افخازه قارشلی کندی لرینک مناقی ایله افتخار و دیگر لرینک معاینی ذکر و اظهار ایدر لریدی . بو خصوصده شاعر لر اوزون قصیده لر و یا محبوه لر نظام ایدر ، قائلی جدال ره سبب اولور لریدی . بعضاً ده عینی قبیله نك افخازه ، اعمار و یا بطونی آره سنده کی نسب عصیقی طارلا شیر ، بونلرک بر بر یله یاقین اولانلری اوزاق بولونانلر عاینه برلشیردی . بو صورتله ده ده عینی قبیله بطنلری آره سنده قائلی نزاعلر ظهور ایدریدی .

چول انموذجنی تمایز ایتدیرن دیگر سجیه لر ی ده قبیله تشکیلاتی کبی ینه محیط انکشافه ایتدیر مشدر . ناصیل که شبه جزیره ده طبیعتک یکنسق و محدود بر منظره عرض ایتمی ، افرادک اخلاقنده اساسلی بر ساده کی و اطراد یار آتمش ، احتیاجلرک محدود اولسی ده عالیجنابلیغی ، اخلاقی صافی استلزام ایلمشدر . معیشت مشکلاتی ایسه جسارت ، چویکلک خیرچینلق و خونریزک کبی سجیه لرک تمیه سنه خادم اولمشدر . چول سکنه سی طبیعتک قیصرانی قارشوسنده تأمین معیشت ایچون بالضروره صحرا نوردلکه ، چاپو لیلغه مجبور قالش ، بو مجبوریتک سور وکله دیکی طرز حیات ایسه افرادده چویکلک ، جرئتکارلق و جسارت کبی سجیه لر ی نالاندیر مشدر .

بدویلر ده کوروان مسافره اکرام ، ضعفای حمایه ، وعده وفا ، عهدده ثبات و دخلت ایدنلری - دشمن بیله اولسه - حمایه کبی تمیز و مردانه سجیه لر ده ینه چول حیاتی نك ایجاب اتندره . یاشامق ایچون چولده دائمی صورتده تبدیل مکان اضطرارنده بولونان بدوی ،

بو حیطک ایجاباتنه الوریشللی برواسطه نقلیه یه محتاجدر . بو واسطه [ده وه] در . ده وه اولمیدی ، بدوی ایچون چولده امکان حیات بولنه مزدی . ده وه ، عربستانک قوملق و قوراق بادیه لرینی قطع ایتمک ایچون اقتضا ایدن بوتون اوصافی حازدر . آرز برغدا ، جزئی بر محسوا یله اکتفا و ایجابنده کونلرجه آجلغه تحمل ایدر قناعتکار بر حیواندر . بومتحمل حیوان ذکر اولونان اوصافیه صحرا نورد بدوینک هم قیمتدار بر معاونی هم ده واسطه معیشق اولوق رولنی ایضا ایتمک صورتیله عربستانده بشری حیاتک ادامه سننده الک مهم بر عامل اولمیشدر .

عربىك منشأى . - اجتماعى حيات اعتباريله خصوصى برانموزج تشكيل ايدن عربلر ، آراميلر و عبرانييلر كهي سامى قوملردندر . تاريخىك نفوذ ايدمه بيلديكي دورلرده بونلردن آراميلر مابين النهرين و عراقله سوريه نك برقسمنده ، عبرانييلر فلسطين قطعه سييله سوريه سواحلنده ، عربلر ايسه ناملرينى و يردكلى شيه جزيره او طور بيورلردى .

ساميلرك ايلك مركز انتشارينك تعييني مسئله سنده مورخلر آره سنده اساسلى اختلافلر واردر : (تورات) ه كوره مهد بشريت مه زو بوتاميا اولديغندن ساميلرده بورادن انتشار ايتمشلردر . ايتاليا مستشرقلردن [اغناز بوجويدى] بو احتمالى قبول ايتكمده در . (ريتز) كهي بر قسم معتمشرقلر ايسه ساميلرك منشأى آفريقا و بالخاصه [حبشستان] اولدينى ادعا سنده بولونمشلردر . بوكا مقابل باشده (شپرنكهر) (شرايدر) و (روبرتسن شميت) اولوق اوزره ديكر مستشرقلرده جزيره العربى ساميلرك ايلك بشيكى عد ايتمشلردر .

بوصوك ادعايه كوره عبرانييلر ، آراميلر و حبشيلر عربستان شيه جزيره سندن چيقه رق تاريخاً اشغال ايتدكلى مملكتلره طاغيمشلىر يعنى حبشيلر جنوبى عربستان و باب المندب طريقيله آفريقايه كچمش ، عبرانييلر و آراميلر ايسه شماله دوغرى و هجرتله تاريخاً معلوم اولان اولان بوردلرينه كيتمشلردر .

سامى قوملرك ايلك بشيكى ايستر عراق ، ايستر عربستان ، ايستره حبشستان اولسون ؛ شوراسنى محقدركه برلرلردن آيريدقلى زمان عىنى لسانى تكلم ايديبورلردى . بو ايلك لهجه سامى لسانلرك آنا سى ايدى . فقط ، بو قوملر آيرى آيرى محيطلره چككده كدن صوكره آنا لهجه تدريجاً دكشمش ، وحدت اصليله ايزلرينى محافظه ايتكمه برار آرامى ، سريانى ، كلدانى ، عبرانى ، عربى ، حبشى ، هميرى . . . كهي آيرى آيرى لهجه لرشكلنده انكشاف ايتلشدر .

ساميلرك مهم برقسمنى تشكيل ايدن آراميلر بدايتمده عراق و شام باديه لرنده كوچه بر حاده ياشيور ، غزوه و آقنلرله ناهين معيشت ايديبورلردى . عراقك سكنه اصليه سى بو همجرا نورد ساميلره (طاغيلر) معنا سنه اوله رق [آراميلر] نامى و يردكلى كهي (سومهر) غرده فرات نهرينك غربنده طولاشدقلى ايجون بونلره غربيلر معنا سنه اوله رق (عمورو) تسميه ايدرلردى . آراميلر ، بو ساحه دن تدريجاً شرقه ياييلاروق سومه رلره خلف اولمش بو (آقادرل) نامى ايتمشلردر . كلدانييلر ، آثوريلر ، سربانييلرده ينه آراميلردن تشعب ايتمشلردر . سامى قوملردن اك اول تمدن ايدن كلدانييلرله آثوريلردر . ميلاد عيسى دن

اوج بیک سنه اول بابلستانک مرکز مدینت اولدینی تاریخی کشفیاتله تحقیق ایتمشدر [۱]. قبل المیلاد اون اوچونجی عصره دوغرو فلسطین ایله سوریه سواخلنده کوردیکمز عبرانیلر ایسه داها صوکرا تمدن ایتمشلردر. لهجه لر آره سنده کی مقارننه نظراً فنیکه لیلرک عبرانیلردن برفرع اولمری محتملدر.

عربله کلنجه بونلر پک اسکي زمانلردنبری اسمنی ویردکلری شبه جزیره ده طولاشیورلردی. عربله، الجزیره نك غربنه تصادف ایتدکلرندن کندیلرینه اسکي سامی لهجه ده (فهرابی) معناسنی افاده ایدن (عرب) اسمی ویریلشدر. عربلرک طولاشدقلری ساحه بادیه اولدیغندن عرب لفظی بالآ حره سامی لسانلرده (بادیه) معناسنده قولانیلمشدر. عربله بیله (اعرابی) لفظی (بدوی) معناسنی افاده ایتمکده در.

السنه سامیه دن الیوم یالکز عرب وحیش لهجه لری زنده در. دیگر سامیلر تماماً عربله شمش اولدقلرندن بوکون فلسطین و سوریه ده اولدینی کی عراقده ده عربله فونوشولمقده در. ٹولش عد اولنان سامی لهجه لردن اک زیاده معلوم اولان (عبرانی) و (سریانی) لسانلریدر [۲]. صوک عصرلرده کلدا یجه یازیلش بعضی کتب قدیمه و کتابه لر بولونمش اولدیغندن بو لهجه ده بر درجه یه قدر معلوم اولمشدر. عصر اخیره قدر السنه سامیه دن اک آزیلینن آثوریلرله فنیکه لیلرک لهجه لری ایدی. فقط صوک زمانلرده بویکی لسانه عانده برچوق آثار عتیقه کشف اولونمشدر. بو کشفیات بزه سامی قوملرک یازیلری آره سنده پک صیتی بر قرابت بولوندیغنی اثبات ایتمکده در. هپسنده حرفلرک صهره سی (ابجد) ترتیبه کوره اولدینی کی اسملری ده بر برلینه مشاهددر. یالکز سریانیجه نایله عربله خطلرینده حرفلر بر برلینه متصل دیگرلرنده ایسه منفصلدر.

[۱] (سومهر) ل، مهزو بوتامیاده تاریخک طانیدینی اک اسکي سکنه در. سومهرلر او زمانلرده ساحه مدینته خیلی ایله مشلردی. بابلستانک اک اسکي کتابه لری سومهرله عاندر. سومهرلرک لسانی سامی اولدینی کی کندیلری ده سامی دکلردی. بعض آثاره استناداً بونلرک تورانی اولدینی قوتله ادعا ایدیلکده در. سومهرلرک یازیلی خط میخی دنییلن شکل مخصوصدر. بو خطک جنشأی رسم یازیسیدر. سومهرلرک خط میخیسی، آقادرک، بابللرک، آثورلرک و آزامیلرک یازیلرینه اساس اولشدر.

[۲] سریانی و عبرانی لسانلرله یازیلش برچوق آثار و کتابه موجوددر. سریانیجه، امویله و عباسیلر زماننده سوریه و عراق خرسنیانلرینک علمی و ادینی لسانلری ایدی. دور اسلامی ده یونان قدیم فیلسوفلرینک علمی، فلسفی، طبی اثرلری عربله بزه ترجمه اولونمازدن اول سریانیجه بزه ترجمه ایدیلشدر. عبرانی و سریانی لسانلرینک لغات و قواعدینک تماماً محفوظ قالماسی بوسایه ده ممکن اولمشدر.

عرب بامه — عرب باقیم . — تاریخ ، سامی قوملرک اهمیت بر شعبه سی تشکیل ایدن عربلری ، ناملری و یردکاری شبه جزیره نك سکنه اصلیه سی اوله رق طایفه دره . تاریخی آبدلرک زهرلی ایله اعماق اعصاره نفوذ ایدیلدیکی زمان ده بونلرک جزیره عرب ایله شمالنده کی بادیه ده کوچه بر حاله یاشادقلری آ کلاشیلیمقدمه در . تاریخ بومنطقه سکنه سی تدقیق ایدرکن عربلری بری (عرب بائده) و دیگرکی (عرب باقیه) اولمق اوزره ایکی طبقه یه آیرمقدمه در . عرب بائده اعصار اولیه ده یاشایان و صوکره منقرض اولان عربلردر . عرب باقیه ایسه ظهور اسلامه قدر موجودیتلری محافظه ایدن عربلردر . مورخ ابن خلدون خالص عرب عدایتدیکی عرب بائده یه بومعنازه اولمق اوزره (عرب عاربه) و یا (عرب ماجده) نامی و یرمکده در .

ابن خلدون اسلامک ظهوری هنکامنده موجود اولان عرب باقیه یی ده (عرب مستعربه) و یا (عرب تابعه) اسمیله آیرمقدمه در . اسلامک ظهوردن صوکره مختلف مملکتلری استیلا ایدن عرب اوردولرینک بومملکتلر سکنه اصلیه لریله اتصاللرندن وجوده کان عربلرده (عرب مستعجمه) اسمی و یرمکده در . ابن خلدونک بو تقسیمنه کورم اسلامی نشر ایدن عربستان سکنه اصلیه سی (عرب مستعربه) ، اسلامک انتشارندن صوکره کی مصر ، بربرستان ، سوریه و عراق سکنه سی ده (عرب مستعجمه) در . ابن خلدون (عرب عرباء) دیدیکی منقرض عربلری توراتی غننه یه توفیقاً (سام بن نوح) ک (لاوز) و (ارم) اسمنده کی اوغرلرندن اورتمکده ، حکومتلری (بنی یعرب بن قحطان) ک غایه سنه قدر دوام ایتدیرمکده در . اسلامک ظهورندن اول منقرض اولان عرب بائده (عمالقه) ، (عاد) ، (ثمود) ، (طسم) ، (جدیس) و (جرهم) اسمنده کی عربلردر .

عمالقه . — اسکی عرب مورخلرینه کوره عمالقه دینان عربلر ، حجاز ، نجد قطعه لریله عراق — سوریه بادیه لرنده او طور و یورلردی [۱] . (ابن خلدون) و (ابن اسحق) عمالقه نك

[۱] عمالقه اسمنک منشأ قناعتبخش صورتده معلوم دکدر . عهد عتیق ایله خط میخی کتابه لرنده عربلردن (Amelek) اسمیله بحث ایدیلش اولدیغی معلومدر . بعض مورخار (عمالقه) اسمنی قدیم بابلیله هاند کتابه لرده (عقبه) حوالیسندده ساکن اولدقاری خبر و یریان (مالیق) نامنده کی عرب قبیله سنک اسمیله مناسبتدار عد وشو یولده تأویل ایتشلردر : عبرانیلر (مالیق) اسمنی شمالی حجازک بالجه سکنه سنه تشمیل ایچون اولنه (قوم) و یا (شعب) مناسنی افاده ایدن (عم) لفظنی علاوه ایدرک (عم مالیق) شکلنه قویمش ، بالاخره عربلرده بوشکلر کندی لهجه لرینه کوره (عمالقی) (و عمالقه) طرزنده تلفظ ایتشلردر ،

متعدد قبیلهلردن مرکب اولدقلرینی و بولردن (بنی مطر) و (بنی ازرق) ك حجازده ، (بنی طقار) ، (بنی بدیل) ، (بنی راحل) ك نجدده ، (بنی لف) ، (بنی سعد) ك یثربده ، (بنی ارقم) كده تیماء حوالیسنده طولاشدقلرینی قید ایتشلردر .

اسکی مورخلر عمالقینی عربستان شبه جزیرهسینه حصر ایتدکاری حالده یکی عرب مورخلری بوساحینی پک زیاده کنیشه تهرک بولرک قبل الملاد یکریمی عصر اولندنبری مه زوپوتامیاده و دیگریمی مصرده اولق اوزره ایکی بویوک دولت تشکیل ایلدکارینی ادعا ایتدکه لردر : عربچی مورخلرک اداسنه نظراً مه زوپوتامیاده (حورابی دولتی) دینیان حکومتی قورانلره مصری استیلا واوراده (شاسو) لر ویا (هیکسوس) دولتی دینیان حکومتی تاسیس ایدنلر عمالقهدر [۱] .

عاد قومی — اسمی اطرافنده زنگین بر سلسله مناقب طولانان عاد قومی ، عمالقه بقایاستدن ویا آرامی بدویلردن بر قسمدر . قرآنده بوقومدن (عادارم) اسمیله بحث ایدیلشدر [۲] . عرب مورخلرینه کوره عاد قومی (بنی) ایله (عمان) آرهسنده (احقاف) ، (حضر فوت) و (شحر) حوالیسنده یاشامشلردر . یونان قدیم مؤلفلرینک جنوبی عربستان ساکنهسی آرهسنده ذکر ایتدکاری (آدرامیته Adramitai) قومنک (عادارم) اولسی محتملدر .

عاد قومنک اسملری عننه ایله تاریخه انتقال ایدن اک بویوک حکمدارلری (عاد) ، (شداد) و (شدید) در . احقافده سلطنت سورن بو حکمدارلر دوری عرب تاریخلرنده (عاداولی) اسمیله آیرلشدر . (ابن خلدون) ه کوره عاد قومی بالآخره ایکی یه آیرلهرق رئیسلینه نسبتله (خلجانلی) و (لقمانی) ناملرینی آلمشلردر . بولری ارشاده مأمور ایدیلن پیغمبر (هود) ه یالکنز لقمانیلر نیقاد ایتشلردر . (سوره اعراف) ده خبر ویریلدیکی اوزره عاصی خلجانیلر (ریح صرصر) ایله هلاک اولشلردر . (عرب ثانیه) دینیان لقمانیلر ایسه قحطانیلرک ظهورینه قدر دوام ایتش ، احقاف حوالیسی (یعرب بن قحطان) طرفندن استیلا [۱] بو خصوصده فضلہ تفصیلات آلتق و دیگر مورخلرک استناد ایتدکاری دلیللری کورمک ایچون [اسلام تاریخی] عنوانلی اثرمک برنجی جلدینه مراجعت .

[۲] ارم قبیله اسمیدر . عربلر قوم هودی عاد ارم اسمیله یاد ایدیورلردی : فقط بعض مفسرلر (ارم) ی (عاد) قومی طرفندن انشا ایدیلش معظم بر شهراسمی ظن ایتدکلرندن قرآنده کی (عاد ارم ذات العمد) ی ایضاح ایدرکن (ذات العمد) تمیزینی (ارم) ک صفتی عد ایتشلردر . ابن خلدون بوظنک خطا اولدیغه اشارت ایتدکه در .

ايدىلدىكى زمان (حضرموت) حواليسنه چكيلهرك اورالردهكى قيله لره قارىشمش، بوضورتله
حجته تاريخندن چكلمشلردر .

ثمود قومی . — عمالقه بقاسندن اولدقلىرى ظن ايديان ثمود قومی، مدينه ايله شام
آره سنده كى (وادى القرى) و (حجر) حواليسنده اقامت ايدىيورلردى . آثوريلره عائد
بركتابه ده آثوريه حكمدارلرندن (صارغون) ك قبل الميلاذ [۷۱۵] تاريخنده ثمود قومی
بوحوالى ده بولدينى تصریح ايدىلكده در . يونان مورخلىرى ده ميلاد عيسى سنه لرنده
(ثمودنى Thamudeni) ديدكارى ثمود قومك حجر حواليسنده اوپورددقلىرى قيد
ايلشلردر .

قرآن كرم ده ده قوم ثمود (اصحاب حجر) ناسيله ياد ايدىلش و پيغمبر (صالح) ك
يونلى ارشاده مأمور اولدينى خبر و يريلشدر . فقط بو پيغمبرك يكرمى سنه دوام ايدن
ارشاداته رغماً اصحاب حجر دوشدكارى ضلالت بولندن آيريلدقلىرى نهايت برآفت سماويه
ايله هلاك اولمشلردر . ثموديلر، حجر حواليسنده وبالخاصه مدائن صالح ده قبالاينجده اويولش
برجوق مسكن براقشلردر . بونلك اك مهيمى (قصر البنت) دىنيان اويولش بر قيادر .
ثمود قومك يوردي اولان حجر حواليسى ميلاد عيسى دن بك آز زمان اول (بتر) ده
ساكن اولان انباطيلرك اداره سنه كچمشدر . مدائن صالح ده كى اطلال اوزرنده متقوش
كتابه لر بونى مؤيددر .

طسم و همبسى قوملىرى . — عرب تاريخلرنده اسملىرى دائماً برابر ذكر ايديان
طسم و جديسلر مبدأى تعين ايدياه مين زمانلرده نجدك شرقنده (يمامه) حواليسنده
اوپوريبورلردى . بدايته هكهمونىالق طسملرده بولونبوردي . فقط طسم رؤساسندن
(عمليق) زمانده جديسلر حقنده بك آغير و حقارتكارانه مظالم روا كورولديكندن
ايكى قوم آره سنده كى مناسبت بوزولشدر . عرب مورخلىرىك افاده سنه نظراً (عمليق)،
جديسلرك تاهل ايدىلك قيزلريله زوجلرندن اول همبزم وصال اولق هوسانته طوتولش،
يونلردن (اسود) نامنده برينك (غفيره) اسمنده كى همشيره سنه ده عيني فضاخته قربان
ايلشدر . اسود، همشيره سنك ناموس بكارتنه وقوعبولان بوتجاوزه تحمل ايدىميرك (باناموس)،
يا اولوم ...) و اويلاسيله جديسلرى انتقام آلفه سوق ايلشدر . اسودك تربتييله طسملر برضافته
دعوت ايدىلش، بيك انسانده بر ديزه اوزرلرینه هجوم ايديلهرك (عمليق) ده داخل اولق
هيسى قيليچدن كچريلشدر . فقط، مين حكمدارى (حسان) ويا بدرى بواختلالى خوش

کورم دیکندن جدیدلر اوزرینه یوروپه رک اوده بونلری قیلیجدن کچر مشدر . بوضورتله کرک طسم و کرک جدیدلر عربلری تاریخه قاریشمشلردر .

عرب قحطانیه - عرب عدنانه

اسلامک ظهوری تاریخلرینه قدر موجودیتلرینی محافظه ایدن (عرب باقیه)، محیط ارضی و اقلیم ایجابی اوله رق باشلیجه ایکی انموذج عرض ایدرلر . بونلردن بری حجاز، نجد، تهامه و بادیهده طولاشان قبیلهلر، دیکریده یمن و حضرت موت طرفلرنده یاشایان عربلردر. لسان و هرق اعتباریه تک برملته منسوب اولان بوایکی انموذج برچوق خصوصده بربرلردن تمایز ایدرلر : قابل زراعت اولان یمن و حضرت موت سککنسی تاریخک نفوذ ایده بیلدیکی دورلدنبری حضری برحیات یاشامشلردر. شبه جزیره نک دیکر منطقه لرنده کی خاق ایسه حیات بداوته محکوم قالمشلردر. شمال و جنوب سککنسی آره سنده کی بارز فرقلردن ناشی بونلر (عرب قحطانیه) و (عرب عدنانه) ناملریله بربرلردن تفریق ایدیلشلردر. عربستان شبه جزیره سی سککنسی قحطانی و عدنانی دیه ایکی به ایران فرقلرک اک مهملری شونلردر :

۱ - اجتماعی حیات .

قبائل شمالیه نک اکثریسی اونه دنبری خیمه نشین اولدقلرندن کوچبه برحیات کچیر پیوره غزوه لرله اوغراشیورلردی. یمن و حضرت موت حوالیسندمه ساکن اولان جنوب عربلری ایسه بالعکس شهرلرده اقامتله قصرلر و محفلر انشا ایدیور، زراعت و تجارتله مشغول اولورلردی .

۲ . - لهجه فرقی : دیکر عربلردن حمیری نسبتیله آریلان جنوبی عربستان سککنسی لهجه سیله شمال و حجاز لهجه سی آره سنده؛ عین اصلدن اولملرینه رعمما؟ مهم فرقلر واردی. بوفرقت، اعرابلرده، ضمیرلرده، اشتقاقده و تصریفده موجود ایدی .

۳ . - دین فرقی : جنوب و شمال عربلرینک دینلریده بربرلردن فرقلی ایدی . کرچه هر ایکی قسمده کی عربلر اشکال عبادتدن بر چوغنده و بعض صنملره طابینمده متحد بولونیورلردی. فقط اساس اعتباریه معبودلری آری آری ایدی . یمن معبودلری (عشتار)، (ایل) و (بعل) اسملرنده ایدی. بومعبودلرایسه قدیم مه زوبوتامیاسکنه سنک معبودلریدر . شمال قبیله یینک معبودلریده (لات)، (عزی)، (منات) و (هبل)

اسملىرنده در. شمال و جنوب عربلرينك معبودلری آری اولدينى كې عبادتلىرىنىك اشكالى ده برلرندن فرقلی آیدی .

۴ . — اسماء اعلام فرقى : شمال و جنوب عربلرينك تاريخاً مضبوط اولان اسملىرى آره سنده اشتراك يوقدر. ينده كشف ايدىلن كىتابلرده (معين) و (سبأ) رؤساءنىك (ابيدع)، (اليفع)، (شع ايل)، (معدى كرب)، (ابوكرب)، (علمهان)، (الذشرح)، (ذمرعلى)، (وهپ ايل)، (ياسرائم) و (شمريرعش)... اسملىرنده اولدقلى كورولمكده در. بواسملىر قديم مهزوپوتاميا ليارك اسملىرىنه مشاهيدلر. شمال عربلرنده ايسه بونلره بكتزر اسماء اعلام كوروله من. بونلرده اسم علملر. بداوت حيانيله مناسبتدار و اكثريسى (اسد)، (نمر)، (ثعلبه)، (كالب)، (بكر) و (ثعبان) كې حيوان اسملىرىدر. بعضلىرى ده (عبداللات)، (عبدالغزى)، (عبدمناة) كې مركب اسملىرىدر. بونلردن اولكيلرده توتهميزم ايزى سچلمكده ايكنه چيلرده ايسه معبودلره نسبت كورولمكده در. شمال قبيله لرنده برده (عامر)، (حسان)، (سعید)، (على)... كې اوصاف و مناقبدن آلمش اسملىر واردلر.

۵ . — اخلاق و عادات فرقى : شمال سسكنه سى اخلاق و عادات اعتباريله تصوير ايتديكمز چول انموذنىك حقيقى برتمالى آیدی. حالبركه جنوب عربلىرى طوراغه مربوط و زراعت و حرانته مألوف اولمق اعتباريله برچوق خصوصلرده شمال سسكنه سندن آيريلدورلردى. قحطانيلىر — اسكى عرب مورخلىرى ، قحطانيلىر ناميله آيردقلىرى جنوب عربلىرى (يعرب بن قحطان) دن اورده ممشلردلر : كويا سربانى لهجه سيله قونوشان (قحطان) كندى قبيله لريله جنوبى عربستانه ايمش، عاد قومنه غلبه ايدلر كىمن و حضر موت حواليسنى ضبط ايلدشلردلر. بونلر مرور زمانله يرلىلر كى اسمانى آلمش اولدقلىرىدن كندىلرينه (عرب مستعربه) دىنلده شدر .

يمن و حواليسنده تاريخاً معلوم اولان اسكى حكومت ، معينه دوليدلر. (صنعا) نك شرقنده (جوف جنوبى) دىنلن منطقه ده خرابه سى اخيراً كشف ايدىلن (معين) شهرنى مركز آتماز ايدن معينلر كى اصلاً عراق عمالقه سندن يعنى بدوى آراملردن اولدقلىرى ظن ايدىلنمكده در. بونلر كى دىنى ، سياسى و اجتماعى حياتلريله حكمدار و معبودلرينك اسملىرىنه دائر كشف اولونان كىتابلردن آلمان معلومات بونلنى تايبيد ايتمكده در .

معينه دولتى ، تجارى بر حكومت ايدى . موفقيت و سلطه سى عسكرى فتوحاته دكل تجارى استىلايه استناد ايدىوردى . نفوذى بمرسقىد، بحر احمر و بصره كورفرى قبيلرينه

قدر شاملدی . بونلر عراقدن یمنه کلدکن صوکره بورلرده عراقده اولدینی کبی
 قصرلر ، محفلر تشکیل ایتشلردی . هر محفده بر ویا متعدد قصرلری احتوا ایدیلوردی .
 قصرلر ، اطراف سور ایله محاط بر قلعه ایدی . هر محفده ویا قصر صاحبی او محفده ویا
 قصر اسمنه نسبتله یاد اولنوردی . مثلا (معین) قصرینک صاحبی (ذومعین) اسمیه
 آیدیلردی . معینلر بدایتده کوچوک کوچوک محفلر تشکیل ایتشلردی . فقط بالاخره
 (معین) محفلینک صاحبی مجاور محفلریده تحت اتقادینه آلهرق (قیل) عنوانی آلمش
 و بر (محلاف) تشکیل ایلشدر [۱] .

معینلر ، یمنده بیرلشدکن صوکره لسانلری قانون تکامله کوره توسع وانکشاف
 ایتش ، فقط بابل لهجه سیله اولان مناسباتی کلیاً زائل اولمامشدر . بابللرده اولدینی
 کبی معینلرده غائب ضمیری اولهرق (س) حرفی محافظه ایتشلردر . عربجهده اونک
 اوی معنسانده (ینه) دینلدیکی حالده معین لهجه سنده بومعناده (بیتس) دینیلوردی .
 اون سکزنجی عصر دنبری جنوبی عربستانده وقوع بولان کشفیاله اله ایدیلان
 کتابلردن معینه حکمدارلردن یکریمی آلتی سنک اسمی معلوم اولمشدر . فقط کتابلرده ؛
 مع التأسف ؛ بودولنک حیات تاریخیه سفی تنور ایده جک تفصیلات بولونمدیغندن نه زمان
 شکل ایتش ونه قدر مدت یاشامش اولدینی صورت تطعیده تعیین ممکن اولامامقدهدر .
 بودولنک سیایلر طرفدن یقیلمش اولدینی ظن ایدیلدیکندهدر .

سبایلر — عرب مورخلرینه کوره عرب باقیه دن یمنده ایلك دولت تشکیل ایدن
 سبایلردر . بونلر ؛ سبایلرک (قحطان بن یعرب) دن ایندکلینی ادعا ایدرلر . فقط ،
 صوکره کشفیات یمنده سبایلردن اول معینلرک بر حکومت تشکیل ایتش اولدقلینی اثبات ایلشدر .
 کشف اولونان کتابلردن سبایلرک قبل المیلاد سکزنجی عصرده بر دولت حالده
 یاشادقلی آ کلاش . ایلدیدهدر . آثوری حکمدارلردن ایکنجی (صارعون . ق . م
 ۷۲۶ - ق . م ۷۰۵) ه عاند بر کتابهده کندیسنه ویرکی ویرن اقوام و حکمدارلردن بحث
 ایدیلرکن برده سبأ حکمداری (یثعمر Itamara) اسمی ذکر ایدیلشدر . کتابه نک
 سیاق و سبأقی بحث ایدیلن (یثعمر) ک یمنده کی سبأ حکمداری اولدیغنه دلالت ایتدیکندهدر .
 اساساً (مارب) ده کشف ایدیلن بر کتابهدهده سبأ حکمدارلری آره سنده (یثعمر)
 اسمی کورولدیکندهدر .

[۱] محلاف ، بر (قیل) ک یعنی امیرک اداره سنده کی محفلرله اونزه مربوط قرا و مزروعلرک

حیثت مجموعهی یعنی قیلک قلمرو حکومتی دیمکدی .

سبأیلرک مرکز حکومتی خرابه سی یمن ده حالا موجود اولان (مارب) بلده سی ایدی . اعصار اخیر ده کرک (مارب) ده و کرک ینه سبأیلره غاند بر بلده خرابه سی اولان (صرواح) ده کشف ایدیان آ ناردن سبأ حکمدارلرندن برچو غنک اسملری او کره نیله بیامشدر . آ کلاشیلدیغنه کوره سبأیلر ده بدایتده معینلر کی (اذواء) یعنی (اصحاب محمد) حالده پاشامشیلردر . بالا آخره (سبأ) امیری (صنعا) نك شرقنده کی (صرواح) محفدنی آلمشدر . بو صورتله اکتساب قوت و سطوت ایتدیکنندن دیگر محفدرده کندیسنه التحاق ایلشدر . سبأ دولتنک توسمی ده معینلر کی تجاری استیلا صورتنده اولشدر .

اخیراً کشف ایدیلن کتابه لردن سبأیلرک باشلیجه دورت دور کچیرمش اولدقلری آ کلاشیلور . برنجی دورده حکمدارلر ده (سبأ مکرب) ی دینلن امیرلر بولونمش ، ایکنجی دورده بو عنوان (سبأ ملکی) شکلی آلمشدر . اوچونجی دورده بو عنوانه (ریدان) اسمی ده علاوه ایدیلرک (سبأ و ریدان ملکی) شکلنه قونولمشدر [۱] . دردنجی دورده ایسه حکمدارلره (سبأ ، ریدان ، حضرموت ... ملکی) عنوانی ویریلشدر .

بو دورت دوردن ایکی اولکیسی عرب مورخلرک (سبأ) دیدکلری دولته ، صوک ایکی دور ایسه عربلرک (حمیریه) نامیله آیردقلری حکومته غانددر . شمدییه قدر کشف ایدیلن کتابه لردن سبأ دولتنک یکریمی یدی حکمدارینک اسمی معلوم اولایلمشدر . بو دولتنک قبل المیلاد (۱۱۵) تاریخنه قدر یعنی یدی عصردن زیاده دوام ایتش اولدیغی تخمین ایدلمکده در . عربلر آره سنده منتشر اولان بره منقبیه کوره سبأ دولتی (سیل العرم) دینلن مدهش بر سیلابه نك (مارب) سدینی بیقمه سی اوزرینه منقرض اولمش وقیلرلر عربستانک حوالی مختلفه سنه طاغیلمشلردر [۲] .

حمیریه -- عرب مورخلرینک (حمیریه) و (تباعه) دیدکلری بو دولت شمدیکی ظفار حوالیسنده (ریدان) محفدنده شکل ایتشدر . بو دولت قبل المیلاد (۱۱۵) تاریخندن بعد المیلاد (۵۲۵) تاریخنه قدر یعنی (۶۴۰) سنه دوام ایلشدر .

حمیریلر ، سبأیلره نسبتله دول فاتحه دن عد اولونه بیلیلر . حمیر حکمدارلری آره سنده

[۱] (ریدان) او وقتلرده یمنک اک بویوک محفدرلرندن برینک اسمیدر . بو محفد ، ایوم (ظفار) دینلن منطقی تشکیل ایدیوردی .

[۲] بو منقبیه کوره سیل العرم حادثه سی اوزرینه قحطانلردن (بنی ضحان) سوریه یه ، (بنی لخم) عراقه ، (بنی اوس) ایله (بنی خزرج) یثربه ، (بنی ازد) منایه ، (بنی خزاعه) ده مککه کیتمش ، بورالرده بیرلشمشدر .

عربستانده برچوق مواقع فتح ایدن ، ایرانیلر و حبشیلرله محاربه لرده بولونان حکمدارلر واردر . حمیره دولتی ، بربرینه مساوی ایکی دور کچیرمشد . برنجی دورده حکمدارلر (سبأ و ریدان) ملوکی ، ایکنجی دورده ایسه (سبأ ، ریدان و حضر موت) ملوکی القابله یاد ایدیلشلردر . برنجی دورک ایلك حکمداری کیم اولدینی صورت قطعیه ده معلوم دکلدره . فقط ایکنجی دورک (شمر یرعش . م ۲۷۴ - م ۲۸۲) ایله باشلا دیغنی بیایورزه . (شمر یرعش) برنجی طبقه نك صوك و ایکنجی طبقه نك ایلك حکمداریدر . حمیره دواتی ، یونانیلرک (دامیانوس) دیدکلری (ذونواس . م ۵۱۵ - ۵۲۵) دورنده حبشیلرک استیلاسنه معروض قالمش و بودولت متقرض اولمشدر .

جنوبی عربستان خارجنده قحطانیلر

عرب منبعلرینه کوره (سد مأرب) ک انهدامنی متعاقب قحطانیلر آلتی قوله آیره لرک . شمال مناطقه چکلمشلردر . بونلردن (عمران بن عامر) قولی (عمان) حوالیسنه کیده رک (عمان ازد) لرینی تشکیل ایلشلردر (اوس) و (خزرج) قبيله لرندن متشکل اولان (ثعلبه العنقبن عامر) قولی (یثرب) چکلمشلردر . (خزاعه) لری احتوا ایدن (حارثه بن عمرو بن عامر) قولی (مکه) به ، (ازدشنوة) قولی تهامه یه کیتمشلردر . (جفنه بن عمرو بن عامر) قولی سوریه یه چکلمش ، اوراده تاریخاً بویوک بر شهرت آلان غسانیلری تشکیل ایلشلردر . (بنی لحم) قولی ده عراقه چکلیه رک (منذره) و یا (آل نصر) دینیلن حکموتی قورمشلردر .

فقط عرب عنعنه سنک شو روایتی تاریخی انتقاده او قدر متحمل کورونه مه مکده دره . چونکه قحطانیلردن صاییلان (بنی غسان) و (بنی لحم) دولتری حقنده ویریلن معلومات ، لهجه ، حیات اجتماعی ، عادات دینه و اسماء اعلام اعتباریله قحطانیلردن زیاده عدنانیلره نوافق ایتمکده در . بنی لحم و بنی غسانه عائد کشف اولونان کتابه لرده کی لهجه بونلرک لغت حمیره ایله دکل لغت عدنانیه ایله تکلم ایتدکلرینی کوسترمکده در . بوندن باشقه یمن قحطانیلرینک کندیلرینه مخصوص (خط مسند) دینیلن بریازیلری واردر . حالبوکه نه غسانیلره نه ده منذره یه عائد کتابه لرده بویازی کوروله مه مشدر . بالعکس شمالده کی دیگر عربلر کی بونلرده کتابه لرینی آرامی خطیله یازمشلردر .

غسانیلر . — اسکی عرب منابعده آل جفنه نامنی طاشیان غسانیلر اولجه تهامه ده

حجاز حدودی اوزرنده واقع (غسان صوبی) کنارنده اقامت ایتدکری زمان بونامی
 آلمش، بالآخره یعنی بشنجه عصر میلادی ده سوریه به کیره رک (حوران) و (بلقاء)
 حوالیسنده بونام آلتنده بر حکومت قورمشلردر. مرکز حکومتلری (حوران) ده
 الیوم خرابه سی (اسکی شام) اسمیله یاد اولونان (بصری) شهری ایدی. حیات محمدی به
 حاند وقوعات آره سنده اسمی کچن راهب (بحیرا) نک صومعه سی ده (بصری) ده ایدی.
 غسانیلر میلادی آلتنجه عصرده بویوک بر نفوذ قازانمش و دورت عصر قدر دوام
 ایلشلردر. ایرانله شرقی روما ایمپراطورلنی آراسنده باشلایان رقابت و مجادله غسانیلره
 بویوک بر موقع ویرمش، عراقده کی (بنی لحم) عربلرنی کندی لهلرینه استخدام ایدن
 ایرانیلره قارشى بیزانس ایمپراطورلری ده غسانیلردن استفاده ایلشلردر. غسانیه دولتنک
 اک مشهور حکمداری (حارث بن جبله) در. شرقی روما ایمپراطورلردن (فیلارک)
 یعنی امیر عنوانی آلان حارث، میلادی بش یوز تاریخنه دوغرو فلسطین اوزرینه بر
 سفر اجرا ایتدیکی کبی (حیره) حکمداری (المنذر بن ماء السماء) ی ده ۵۲۸ تاریخنده
 مغلوب ایلشدر. میلادی ۵۲۹ تاریخنده فلسطین ده (ساماریتهن) لرك اختلالنی باصدیرمش
 بوخدمته مکافاناً استانبول ایمپراطوری طرفندن کندینه (باسیلیوس) یعنی (ملک) عنوانی
 توجیه اولونمشدر. میلادی ۵۳۱ تاریخنده ایرانیلره قارشى یورون شرقی روما قوماندانی
 مشهور (بهلیزر) ک اک قوتلی مظاهری حارث اولمشدی. جاهلیه دوری شاعرلرینک باشنده
 بولونان (امری القیس) ک استمداد ایچون استانبول ایمپراطوری نزدینه کتیمه سنه
 وساطت ایتک صورتیله عرب تاریخ ادبیاتنه ده کیرن حارث میلادی ۵۶۹ تاریخنده
 وفات ایلشدر.

فقط، اناطولی قوتی (موریس) طرفندن میلادی ۵۸۰ تاریخنده غسانی امیری
 (مندرک) ک توقیف وسیجلیایه نفیندن سوکره چول بدویلرینک او قدر مشکلاتله تحقق
 ایتمش اولان اتحادلری جو زولمش و غسانیلرک سطوتی قیریلشدر. بونلر، سوریه ده
 بیرلشدکن سوکره خرستیانلنی قبول ایده رک (دیرالکھف)، (دیرهناد) (دیرحالی)
 و (دیرالنبوه) ناملرنده برچوق کلیسالر انشا ایتمش اولدقلری کبی (قصر الابيض)،
 (قصر الماشی)، (قصر النماره)، (قصر الصفا)، (قلعة الزرقاء) کبی برچوق ده آثار مدنییه
 وجوده کتیرمشلردر.

ایران کسرانی (خسرو پرویز) میلادی ۶۱۳ - ۶۱۴ تاریخنده شرقی روما ایمپرا-

طور لفظی مغلوب و سوری بی‌استیلا ایتدیکی زمان ، استانبول حکومتک و اساسالی موقعنده بولونان غسانیه دولته نهایت ویرمشدر . فتوحات اسلامیه ائسانده بولردن (جبهه بن ایهیم) اسمنده بری ، برقاچ قبیله‌ینی تحت ریاسته آل‌هرق غسان امیری عنوانی طاشیمقده ایدی . سردار اسلام (خالد بن ولید) ک قطعی ضربه‌سی قارشوسنده اهتدا ایدن (جبهه) بالآخره برحاده اوزرینه ارتداد ایده‌رک مدینه‌دن استانبوله قاچمش و بوراده بولمشدر .

بنی ظم عرب‌ها . — آل تنوخ نامی آئنده عراقه کیده‌رک فرات کنسارنده کی تاریخی (انبار) شهرینی مرکز اتخاذا ایدن بنی ظم عرب‌ها ، بالآخره فراتک صاع ساحلنده هندیه قولنک صولنده الیوم (نجف) نامی طاشیان قدیم (حیره) یه چکلمش و برحکومت قورمشلردر . بو حکومت عرب تاریخلرنده (آل نصر) ، (آل ظم) و (منازره) ناملریله یاد ایدیلکده‌در .

میلادی اوچونجی عصر نصف اخیرنده تشکل ایتدیکی تحمین ایدیان بنی ظم حکومتی ۳۶۳ سنه قدر یاشامش و بولردن یکریمی ایکی قدر حکمدار کلمشدر . آل لخمک الک مشهور حکمداری میلادی ۲۸۸ تاریخنده موقع اقتداره کچن (امری القیس بن عمرو بن عدی) در . فرانسز مستشرق قلرندن (روسو) طرفندن (حوران) ده (نماره) خرابه‌سنده بو پرسنه حاند برکت‌ها بولومشدر . بنی ظم دن [نعمان الاعور . م ۴۰۳ - ۴۳۱] ده تاریخده قهر و شدتک تمثالی اوله‌رق نام براقشدر . عرب ادبیاتنده مشهور اولان (خورنق) قصرینی انشا ایدن (سنمار) اسمنده کی رومالی معماری باشقه‌لرینه بویله بر بنا یا پاماق ایچون خورنقک سققندن آشاغی آتیره‌رق اتلاف ایدن (نعمان الاعور) در .

بنی ظم دیگر شمال عرب‌ها کی یت پرست ایدیلر ایدیلر . بو خاندان حکمدارلرندن (منذر بن امری القیس) ک اسیرلری معبود (عزی) نامنه قربان ایتدیکی مشهوردر . فقط جاهلیه شعراسندن (عدی بن زید) ک تشویق و (جاثلیق صبریشوع) ک غیرتیله بنی ظم حکمدارلرندن (نعمان بن منذر) خرسیتیانلی قبول ایش و تبعه‌سینی ده بودینی قبول ایتدیرمهک چالیشمشدر . فقط ایران حکمداری (خسرو پرویز) ک امریله نعمان میلادی ۶۱۳ تاریخنده قیلرک آیاقلری آلتنه آتیه‌رق اتلاف ایدیلدکن صوکره خرسیتیانلق حرکتی ده طبیعتیله طورمشدر .

بنی ظم دولتی ، بدایت تشکلندنبری ایران کسرالرینک نفوذی آئنده بولونیوردی . ایران شاهلری بولری بیزانس امپراطورلغنه فارشی آقینجی اوله‌رق استخدام ایدیور ،

سوریه و حوالیسنی یغما ایتدیر بیوردی . نعبانک و فاندق صوکره (حیره) بوتون بوتون ایرانک تحت نفوذینه دوشمش ، آل لخم تختندن اوزا قلاش دیر یله رق حکومتک باشنه (ایاس بن قبیصه) نامنده بریابانجی کتیر یلشدر . فقط آل نصره مربوط اولان عربلر بو وضعیتیه تحمل ایده مدکلرندن عصیان چیقاره رق (ذی قار) نام محله (ایاس بن قبیصه) ایله حامیسی اولان ایران اردوسنی تارومار ایلدیلر . هجرت نبویه نك اوچونجی سنه سنده وقوعبولان (ذی قار) ظفری اوزمان بوتون عربستانده تجبیل ایدیلشدی .

اسلام اردولری شرقه دوغرو فتوحانه باشلاقلری انشاده (حیره) ده کسرالره تابع اوله رق نبی لخم دن (المنذر المغرور) بولونیوردی . حیره حکمدار لرینک صوکنجیسی اولان (منذر) ، میلادی ۶۳۲ - ۶۳۳ ده (جوانا) ده وقوعبولان محاربه ده مقتول دوشمش و (حیره) اسلام اداره سنه کچمشدر .

عدنانیلر . - اسلام تاریخنده اک زیاده حائز اهمیت اولان عربلر عدنانیلردر . عدنانیلر حقنده کی اک اسکی معلوماتی (تورات) ، مدیونز ، تورات ده بونلردن بعضاً اسماعیلر ، بعضاً قیداریلر ، بعضاً عدنانیلر اسملریله بحث ایدیلشدر . اسماعیلر اسمی عربلر آراسنده اوتهدن بری شایع اولان بر منقبه ایله مناسبتداردر . بومنقبه یه کوره کلدانیهدن فلسیطنه هجرت ایدن حصرت (ابراهیم) ، زوجہسی (ساره) نك قیصقانجانی یوزندن مصرلی بر جاریه اولان مستقر شهسی (هاجر) له بوندن تولد ایدن اوغلی (اسماعیل) ی فلسطین دن اوزا قلاش دیر مق مجبوریتده قالمش و بونلری حجازه کوتوره نك (مکه) موقعنده اسکان ایلشدر . بو انشاده مکه حوالیسی عرب باندده دن (جرهم) قبیله سنک ساحه جولانی اولدیغندن (اسماعیل) بو یودکدن صوکره بونلره قاریشمش ، رئیس لری (مضاض بن بشیر) ک کریمہسی (سیده) ایله صوکره ده (علیه بنت عمرو) ایله ازدواج ایتمش ، بونلردن اون ایکی اولادی دنیا یه کچمشدر . (بئرزمنم) حولته یرلشن اولاد اسماعیل مرور زمانه چوغاله رق هر برندن بر بطن اوره مشدر .

منشأی (تورات) ه طایانان بومنقبه عربستان تاریخی حقنده کی معلومات ایله قابل توفیقدر . فی الحقیقه ازمنه اولیه ده شمالی عربستانده طولاشان (عمالقه) متحده سی طاغیلد قدن صوکره بونلردن بعضی قبیله لره - که جرهمیلر اولق ایجاب ایدیور - حجاز خطه سنده بیرلشمش اوانالری ممکندر . شوخالده حضرت اسماعیل حجازه کلدیکی زمان بو قبیله لری مکه حولنده بولمش ، اولنره قاریشمش دیمکدر . سامی قوملر آراسنده بویوک بر نفوذ و شهرتی حائز اولان

بیغمبر (ابراهیم) ك اوغلی اولمق اعتباریه مکه حوالنده کی قبیله لرك سیادتنی آلمش ، اولاد واحفادینك تشکیل ایلدکلری بطنلره اسماعیلیر نامی ویریلشدر .

اسکی عرب مورخلری اسماعیلک عربجه بی جرهمیلردن اوکرشمش اولدینی قناعتنده بولوندقلردن اسماعیلیرلی یعنی عدنانیلری عرب مستعربه دن عد ایلشلردر . تاریخ ، اسماعیلیرک قبل المیلاد اون دو قوزنجی عصر دنبری شمالی عربستانده طولاشدقلرینه واقفدر . (سفر التکوین) ك اوتوزیدنچی بابنده حضرت (یوسف) ك قارداشلری طرفندن قویویه آیلدینی نقل ایدن سطرلری متعاقب شو آیتلر کورواکددر : « بعده طعام ایتمه که او طور دقلرنده کوزلرینی قالدیروب (جلعاد) طرفندن کلکده اولان اسماعیلیرک بر کاروانی کوردیلر . بونلرک ده وهرلی بهارلر و بلسان و مرصافی ایله یوکللو اوله رق مصره کیدیورلردی . او وقت (یهودا) برادرلرینه دیدی که قارداشمزی قتل ایله قانی کیزله مه مزندن نه فائده وار . کلکز اونی اسماعیلیره صاتم . آناز اوکاد کسون . زیرا قارداشمز و تیزدر . برادرلری ده سوزینی دیکله دیلر . یوسینی چیقاردیلر و اسماعیلیره یکر می قطعه کوموشه صاندیلر . اونلرده یوسینی مصره کورتوردیلر . »

قبل المیلاد اون سکزنجی عصره طاند اولان بو حادثه دن بش عصر صوکره (حاکلر) سفرنده اسماعیلیردن بر دها بحث ایدیلشدر . بش عصر صوکرده (سفر اشعیا) ده اسماعیلیر (قیدار) نامیله ذکر اولونمشدر . (کتاب ارمیا) ده ده میلاددن آتی عصر اول (بخت نصر) ك (بختی قیدار) ه غلبه سی یازیلشدر .

اسماعیلیرک میلادعیسی به قدر اون دو قوز عصرلق حیاته قدر تاریخی معلوما تمز سفر تورات ده کورولن سطرلردن عبارتدر . بو او زون عصرلرده بونلرک بر دولت تشکیل ایده میهرک متفرق و مخاصم قبیله لر حالنده یاشادقلری آکلاشلمقده در . اسفار توارث ده بونلردن بحث ایدن آیتلرده کوچه حیاتی یاشادقلری و عراق سوریه ، مصر آره سننده کروانچیلق ایدهرک آرزوق قازاندقلری تصریح ایدیلکده در .

(بخت نصر) دورندن میلادعیسی او ائنه قدر کچن زمان طرفنده اسماعیلیرک حیات تاریخی لری مجهولدر . آکلاشیلدینه کوره (بخت نصر) ك اسماعیلیرلی قتل عام ایدرجه سنه ضرر به له مش اولسی بونلری پک چوق ضعیف دوشورمش اولدیغندن متفرق قبائل انقاضی بر متحده حالنده طویلا تمق اضطرارنده قالمشلردر . بخت نصر ایله معاصر اولدینی تحمین ایدیلن (عدنان) بو متحده نك یاشنه کچهرک اوکا کندی نامنی ویرمشدر . فقط بابل

حکمدارینک ضربه سی پک مدهش اولدیغدن عدنانیلرک تکرار سخنة تاریخته حقیقه بیلمه سی ایچون دورت بش عصر بکله مک ایجاب ایلمشدر . میلاد عیسی اوائلنه دوغرو عدنانیلری هر بری متعد فخذ و بطنلردن مرکب اولمق اوزره (قضاءه) ، (ربیعہ) ، (مضر) ، (آمار) و (ایاد) ناملریله بش بو بوک قبیله یه آیریلش اوله رق کوریورز . بوقبیله و بطنلر ، (تہامہ) (نجد) ، (حجاز) و (سوریه - عراق) بادیه سنده کوچہ برحالدہ طولاشیولردی .

قضاءلر ، نجد ، بحرین و مشارف شامه طاغیلمش ، بعضیلری عراق و سوریه حوالیسنده بر امارت بیله تشکیک ایتمشلردی . برچوق بطنلرہ آیریلان قضاءلردن اک مهملری (تنوخلر) دی . آمار و ایادلر سواد عراقده طولاشیولردی . بونلردن بر قسمی بالاخره (تکریت) حوالیسنه ، بر قسمی ده (موصل) طرفلرینه قدر یاییلمشلردی .

او توی تجاویز ایدن ربیعہ بطنلری باشلیجه نجد و حجاز حوالیسنده طولاشیولردی . طبعاً خشین ، جنکجو ، غارتکر و بی امان اولان ربیعہلر ، بداوت حیاته پک زیاده مربوط بولونیولردی . نه نامده اولورسه اولسون هیچ برسلطه آنته کیرمک ایسته میورلردی . بر طرفدن حریتلرینه اولان آتشین مربوطیت ، دیگر طرفدن قاعتلرینه قارشى بسله دکاری جاهلانہ وقویو تعصب ، دوراسلامده بونلری بر عنصر شورش حالنده یاشاتمشدو . دین اسلام تاریخنده مهم روللر اوینایان خوارج ، ارتحال نبوی هنکامنده سخنه یه حقیقان (مسلمة الکذاب) ی یتشدیرن (بنی حنیفه) ایله (بنی عجل) ، (بنی شیبان) ، (بنی تغلب) ربیعہلرندن حقیقمشلردر .

عدنانیلردن تاریخ اسلامده اک مهم اولان قبیله لر مضر یلردر . بونلر ، عیلان - قیس) و (خندف) حی لردن اورده مشلردی . بداوت حیاتی یاشایان مضر یلردن یالکنز مکہ چولته یرلشمش اولان (بنی فہر) نیم حضری یاشیولردی . اسلامیت بونلر آره سنده ظهور ایتمشدی . بدایتده اسلامه قارشى اک مدهش دشمن کسیلان بنی فہر قریشیلری بالاخره تأسیس ونشر اسلام خصوصنده برنجی درجه ده رول اوینامشلردر .

مکة و بنی قریش

میلاددن اون دو قوز عصر اولدنبری عدنانیلرک ساحه جولانی اولان مکة ، آکلاشیلدیغنه کوره بو عصرلرده ینه عربلر آره سنده مقدس بر موقع اوله رق طانیلیوردی . (مکة) اسمک عراقدن کان قدیم (عمالقہ) طرفدن یریلش اولسی محتملدر . بو اسمک

بک اسکی اولسی بواحتمالی تأیید ایتمکده در . کلدانیه دن هجرتله عربستان شبه جزیره سنه کیرن عمالقه اوزون بادیه لر قطع ایتدکن ص-وکره (کعبه) جوارینه کلدکلری زمان ایلاک دفعه اوله رق قارشیلرنده کوردکلری طاش بنایه (مکة) نامی ویرمش اولملری مستبعد دکلدر . چونکه (مکة) بابل لهجه سنه کوره (بیت) یعنی (اؤ) معناسنه در . اساساً عربلر جهده کعبه نك اسمی (بیت) در .

بک اسکی زمانلرده مکة حوالیسینک عراق دن کان عمالقه دن (بنی ازرق) طرف دن اشغال ایدیلدیکی روایت ایدیلکده در . بوروایتله کوره مکة نك ایلاک سکنه سی عمالقه اولمق ایجاب ایتمکده در . مکة عمالقه سنه یمن دن کان قحطانیلردن (جرهم) لر، بونلرده اسماعیلر خلف اولمشلردر . مکة بالاخره (بنی کهلان) قحطانیلردن اینن (ازد) لردن (خزاعه) لر، متعاقباً عدنانی هضریلردن (کنسانه) لر، واک ص-وکرده قریشلره انتقال ایشلدر .

قریش قبیله سی هضریلردن و (بنی کنسانه) شعباتندن اولوب اوتهدنبری (مکة) حوالیسینده طولاشیورلردی . بونلره ویریلن (قریش) اسمی لغتاً (کوپک بالینی) معناسنه در . (ابن الکلبی) نك (قریش) لفظنک شخصی دکل سمیوی بر اسم اولدینی حقتده کی افاده سنه نظراً بو اسمی ، پس - زنده بر توتهمیزم خاطرده سی عد ایده بیلیرز .

بوتاریخده قریش ، اسملری اشاغیده ذکر ایدیلن اون بطندن مر کبدي :

- ۱ . — بنی حرث بن فهیر
- ۲ . — بنی محارب بن فهیر
- ۳ . — عامر بن لوئی
- ۴ . — عدی بن کعب
- ۵ . — ۴۳ بن عمر
- ۶ . — بنی جمع بن عمر
- ۷ . — بنی تیم بن مره
- ۸ . — بنی مخزوم بن یقظه
- ۹ . — بنی زهره بن کلاب
- ۱۰ . — بنی اسد بن عبدالعزی

بالاخره بونلره (بنی عبدالدار) و (بنی عبدمناف) بطنلری ده انضمام ایدهرک

عددلری اون ایکی به بالغ اولمش ، مکه داخل ویا خارجنده اوطوردقلرینه نظراً (قریش بطاح) و (قریش الظواهر) ناملریله ایکی به آیریلشلردر .

قصی به کلاب

مکک بنی قریشه انتقالی میلادی دردنجی عصر نهاییتمده ویا بشنجی عصر اوائلنده وقوعه ککشدرد . حادثه مک قهرمانی ده اجداد محمدین (قصی بن کلاب) در . ظهور اسلامدن برعصر اول شمالی عربستان تاریخنده بویوک برانقلاب یاپان (قصی) ، اوائلنده حجازده طولاشان قریش آرهسنده دوغمش ، کندیسنه (زید) اسمی ویریلشدی . بوتون بدوی چوجوقلری کی برقیل کچ آئنده قوملر اوزرنده بویون (زید) ، چوجوق ایکن پدرینی ده غائب ایدرک یتیم قالمشدی . والدهسی (فاطمه بنت عمرو) برالشامده متوطن اولوب حج ایچسون (مکه) یه ککش اولان قضاءهلردن (ربیعہ بن حزام) ایله اولندیکندن اوغلی (زید) ی ده برابرنده سوریه حوالیسنه کوتورمشدر . زید بوراده قضاءهلر آرهسنده بویودی . فقطنسبجی عربلر کندیسنی بنی قریشدن صایوره ، قضاءه کنجلیری بوکا بریابانجی نظریله باقورلردی . مدنی برحیطک تأثیراتی ایچنده بویون (زید) فطرة دهائی برذکایه ، صارصیلمز براراده یه مالک ، طبعاً پک مغرور ایدی . قضاءه کنجلیرینک حقاترینکار معامله لرینه تحمل ایده مدی . والدهسندن مأذونیت آلهرق حجازه ، باباسنک قبیله سنه دوندی . مجاور قبیله لرله دائماً غزوه ایتمک مجبوریتنده بولونان بنی قریش بو کوربوز وتوانا کنجی حرارتله قارشولادیلر . قبیله سنندن اوزاقده بویومش اولسنک خاطرده سی اولهرق کندیسنه (قصی) نامنی ویردیلر .

بوائلنده مکه (خزاعه) لرک ائنده بولونیور ، قریش ده مکه جوارنده سیار برحالده طولاشیوردی . قصی ، ذکاسی ، شجاعتی واراده سیله یکی محیطده کندیسنی پک چابوق سودیردی . قبائل آرهسنده خیلی نفوذ قازاندی . حتی ، مکه یه حاکم اولوق اعتباریله پک نفوذلی اولان بنی خزعه رئیس (حلیل بن حبشیه) نک بیله توجهنی قازانمه موفق اولدی . (حبی) اسمنده کی قزیله تزوج ایلدی . بو ازدواج ، اراده واحتراسنک تجلیسنه مساعد برساحه آچمش اولدی .

حج زمانلرنده مراسمه ریاست ، اک مهم و نفوذلی بروظیفه ایدی . بووظیفه کعبه تولیتی حائر اولان (حلیل بن حبشیه) طرفندن ایضا ایدیلیوردی . قصی ، حبی ایله ازدواجندن سوکره بعضاً بووظیفه لرک ایفاسنده قان پدرینه وکالت ایدیوردی . ذکی

هو محترص (قصی) بوضورتله آله کچن فرصتدن اعظمی استفاده ایدهرک مختلف قبیلهلرک ایمالارینی آکلامغه، کندیسینی اونلره طایتدیرمغه و سودیرمکه چالیشیوردی. فقط قان پدیرینک و فاندن سوکره کعبه مفتاحی خزاعهلردن (ابو غبشان) ه انتقال ایلدیکندن قصی بوفرستی قاچیرمش اولدی.

ابو غبشان، سرخوش و لیاقتسز برآدمدی. مراسم حجه ریاست و مختلف قبیلهلرک حرمتنی جاب ایدهبیلهجک درایتی حائر دکلدی. ذوق ریاسقی طأمش اولان (قصی)، بوآدمک اهلیتسز لکنندن استفاده به چالیشدی. مکه حوالیسنده طولاشان بنی فهر اوتهدن بری خزاعهلره غاصب نظریله باقیور، مکه سیادتسک کندیلرینه غاند اولدیغنی ادعا ایدیورلردی. قصی، بنی فهرک بو حالت روحیه سندن کندی لهنه استفاده ایتک فرصتی قاچیرمدی. سرخوش (ابو غبشان) ک ریاستنی قبول بنی فهر ایچون برذات اوله جغندن بخله اونلری غصب ایدیلان حقوقک استردادای ایچون آیقلا ندیردی. بوتون بنی فهر بطوننی کندی اطرافنده طوبلادی. فقط خزاعهلر رقیب قبیلهلره قارشی مکه ریاستنی یالکن^۳ باشلرینه محافظه ایدهمیه جکلرینی بیلدکلرندن ربیعه لردن محارب و خونریز بنی بکر ایله اتفاق ایشلردی. حالبوکه بنی فهر یعنی قریش بطونسک قوتی، بو ایکی قبیله ایله چاریشمغه کافی دکلدی. قصی، بنی بکره قارشی سونمز برعداوت بسله بنی کنانه ایله اتفاق ایتدی. والده سنک قارده شی اولان (رزاح بن ربیعه) نک دلالتیله ده بنی قضاعه نک اتحادینی تأمین ایلدی. آرتق هدفته یورو به بیلهجک قدر قوت قازانمشدی. مراسم حجدن عرفانده اجازت و یرمک امتیازینی حائر اولان (بنی صوفه) نک حجاجه اذا ایتدیکندن بو امتیازک اساساً قریشه غاند اولدیغندن بحث ایله (بنی صوفه) به هجوم و مغلوب ایتدی. متعاقباً ﴿بنی خزاعه﴾ ایله متفقلری اولان (بنی بکر) اوزرینه یورودی. خونین بر مجادله دن سوکره اونلری کعبه تولیتک جهت غاندیتنی تعیین خصوصنی حکمه تودیعجه مجبور ایتدی. قان پدیری (حلیل) ه وکالتی ائناسنده کعبه بی زیارته کان عربلره اولجه عدنانیلره غاند اولان کعبه تولیتک غاصبلردن آلهرق اونلره ویریلدی، عدنانیلر آراسنده بو وظیفه به الک زیاده اهل اولانلرکده اوتهدنبری کعبه حولنده یورد طوتمش اولان قریش اوله جتی یولنده واسع نسبتده پروپاغاندا یامش اولدیغندن حکمک کندی لهنه قرار ویردجکمه شبهه ایتیموردی. فی الحقیقه طرفینک موافقتی و مجاور قبیلهلرک تکفلی ایله حکم انتخاب ایدیلان (یعمر بن عوف) کعبه و مکه امورینه قریشک خزاعهدن اولی واحق اولدیغنه و خزاعه

ایله بنی بکرک، قریشله متفقلری اولان کنانه و قضاعدهدن مقتول دوشنلرک دینلرینی ویرملرینه حکم ایلدی. بوقرار، مکهنی (قصی) ک تحت ریاستنده اولهرق قریشه تأمین ایتمش اولدی...

سوریهده مدنی حیاته الفت ایدن قصی، مکهنی تخلیه ایدهرک چکیان بنی خزاعهیه. حاند مناطق بادیه نشین قریشه توزیع و مکه شهرینی تأسیس ایتمه قرار ویردی. عربلر بوتاریخه قدر کعبه نك مقدس حریمی حولنده بنا یاغمه جسارت ایدمه مهشلردی. کعبه نی. کوندوزلری زیارت ایدر، آقشام یا قلاشیر یا قلاشماز کال حرمتله چکیلیرلردی. قصی، کعبه حولنده بر شهر تأسیسی فکرنده اولدیغندن اولا کندینه دائمی بر اقامتگاه تأسیسنه باشلادی. فقط عربلر، حرم شریفه رطیتسز لکدن قورقارک وادی نی ستر ایدن آغاچلری. کسمکه جسارت ایدمه مدیلر. قصی اولا آغاچلری بالذات کسدی. کندینه مخصوص اولمق اوزره ایلك بنای قوردی. قریش بطنلرینی ده بر قسمی مکه داخلنده بر قسمی ده مکه حولنده اولر انشاسنه مجبور ایلدی. بوصولته بو کونکی مکه شهری تأسس ایتمش اولدی. قصی، حجازک لاولی حرملری آراسنده طولاشان قریش بطنلرینی شهر حیاته آلیشدرمق، آره لرنده کی نفاق و محاسده نی ازاله ایدهرک و حدتلرینی تأمین ایلك صورتیله حجازده بویوک بر انقلاب آچدی. اوتهدنبری شمالی عربلر نظرنده محترم طانیلان کعبه خادم و محافظلکینی قریشه تخصیص ایدهرک اولنلری عربان نظرنده بویوتدی و موقع سیادته چیقاردی. قریشده، منتدارلق نشانسی اولهرق کندیسنه (مجمع) عنوانی ویردیلمه. قصی، قریشی مکهده اسکان ایتمهکه حیاتلرینی کعبه نك مقدراتنه باغلامشدی. نه زراعت، نه ده راعیلکه مساعد اولمان مکهده آنجق تجارتله تأمین معیشت ممکن ایلدی. مکه نك تجارتگاه اوله بیلمسی ده عربلرک کعبه یه قارشى بسلیکاری قدسیت حسنک انکشافه متوقف ایلدی. بو حس نه قدر انکشاف ایدر و نه درجه عمومیله شیرسه مکه زوارینک عددی ده اونسبتده آرته جق، قریشک تجارت و استفاده سی ده اودرجه چوق اوله جقدی. بو خصوصى پک ائی تقدیر ایدن (قصی) کعبه نك قدسیتنی آرتیرمق اوزره اوتهدنبری موجود اولان مناسکه یکیدن یکی به بعض مراسم علاوه ایلدی. عینی زمانده بو مناسک و مراسمدن کرک قریش و کرک قبائل سائر اوزرنده روحانی و یا جسمانی بر سلطه تأسیسنه مساعد بولونانلرک ریاستنی ده کندیسنه و اولادینه تخصیص ایتکی اونوتدی...

عربلر، اوتهدنبری کعبه یه صاحب اولان قبیله لر ایچون بعضی وظائف و حقوقی

طایفورلردی . عنعنہ بو وظیفه لری پیغمبر اسماعیلدن اولکی زمانلره قدر چیقاریوردی . قصی ، مکه جوارنده طولاشان قریش بطنلرینک سیاسی وحدتلرینی تأمین ایدهرک اونلری مکهده اسکان و برحکومت تشکیل ایدر ایتمز بووظائفی ؛ ریاست کندیسنه عائد اولوق اوزره قریشه تخصیص ایتمشدی . کرک اوتهدنبری موجود اولان و کرک بالذات (قصی) طرفندن تأسیس ایدیلن بووظیفه لره باشلیجه لری شونلردی : ندوه ، حجاب ، سقایه ، رفاده ، اجازه ، افاضه ، نسی ، لواء ، قیاده .

ندوه ، شوری دیمکدر . بوشوری قریشه عائد مصالحی مذاکره ایتمک اوزره شیخلردن متشکل بر مجلس ایدی . بو مجلس (قصی) ک قابوسی مکهیه متوجه اوله رق انشا ایتدیردیکی امارت دائره سنک بویوک سالوننده و (قصی) ک ریاستی آلتنده انعقاد ایدردی . اجتماع سالونته (دارالندوه) دینلمشدی . حرب اعلانی ، شهر حریمک تعیینی ، تجارت قافله لرینک سوقی کبی امور دارالندوهده مذاکره ایدیلدیکی کبی قریش کنج لرینک نکاحی بوراده عقد ایدیلیر ، سن بلوغه واصل اولان قیزلره (دارالندوه) ده کوملک کیدیریلردی [۱] . قصی نسلندن اولیانلر دارالندوهیه کیره من ، قرق یاشنه کله مش اولانلرده اجتماعه اشتراک ایدمه زلردی .

حجاب و یا سدانن دینلن وظیفه ، کعبهیه نظارت و آناختارینی محافظه ایتمک مأموریتی ایدی . قصی بووظیفه یی تأسیس ایتمکله کعبه یی آچوب قامق ، حجاب زیارت ایتدیرمک صلاحیتی کندیسنه و اولادینه حصر ایتمشدی .

سقایه ، موسم حجه زواره صوتدارک و توزیعی وظیفه سی ایدی . قصی حرا طاعی وادیلرندن برنده کی طاطلی قویونک صویینی ده وه لرله کتیرتیر ، کعبه یاننده کی دری حوضلره طولدورتیر ، حجاجه توزیع ایدردی .

رفاده ، موسم حجه فقیرلره ارزاق توزیعی وظیفه سی ایدی . قصی ، هر سنه کرک مکه زنکینلرندن و کرک زیاده کان زنکینلردن اعانه طوبولانه رق فقرانک اعاشه سنه صرف ایدردی [۲]

لواء ، زمان حربده قریش علمدارلغنی ایفا ایتمک ، صالح انساننده ده (عقاب) دینان [۱] عربلرده برقیز اولنه جک چاغه کلدیکی یعنی ایلک حیض علامتی ظهور ایلدیکی زمان بر مراسم یاپیلردی . بومراسمنده قیزک بلوغه ایرمه دن اول کیمکده اولدیغی کوملک ییرتیلردی . [۲] فقیر حاجیلری اعاشه عادتته دور اسلامی دهده رعایت ایدیلشدر . مورخ ازرق کندی زماننده [هجری ۳۵۰ تاریخلرینه دوغرو] بووادتک محافظه ایدیلدیکی قید ایتمکده در .

سنجانی محافظه ایلمکدی . بو وظیفه بی ده قصی کندی اولادینه تخصیص ایتمشدی . غزوه زمانلرنده عقابی دارالندوه نك قاپوسی اوکنه رکز ایدر و محاربیلر اطرافنه طوبلانیرلردی قیاده ، تجارت قافله لرینه ریاست وظیفه سی ایدی . عربستانده قافله برنوع سیار اورده ماهیتنده اولدیغندن قصی بو وظیفه بی ده خاندانه حصر ایتمشدی .

اجازه ، حجاجه عرفاندن حرکتله رمی حجاره باشلايه بيلمك ایچون مأذونیت و یرمک حتمیدر . قصی دن اول وپك اسسکی زمانلردنبری موجود اولان اجازه دینی ماهیتی حائر اولمقله برابر قبائل اوزرنده برنوع سلطه بی تأمین ایدیوردی . مکدن عرفانه کیدن حجاج ، وقفه دن سوکره حرکت رخصتی آله منلرسه قیزغین کونش قارشوشونده یانارطورور ، برآدیم آته منلردی . یورو مک ایچون بهمه حال مراسم مخصوصه ایله اجازه آلمغه مجبور ایدیلر . قصی دن اول اجازه و یرمک حتی (بنی صوفه) یه عائد ایدی . حجاج قیزغین کونش قارشوشونده وقفه ده ایکن بنی صوفه دن بری قالقار « اجیزی صوفه » - ای بنی صوفه مساعده ایدیکز ! .. « دیه ندا ایدر آرقه سندن دیگر بری قالقارق « اجیزی خندف - ای بنی خندف رخصت و یریکز ! .. « دیردی . بونک اوزرینه بنی صوفه شیخی ایسترسه حرکت امرینی و یرر ، باشده کندیسی اولمق اوزره قبیله سیله برابر یورور ، آرقه دن بنی خندف بونلری متعاقبده دیگر حجاج حرکت ایدرلردی . بنی صوفه شیخی بو مراسمه حرکت رخصتی و یرمزسه هیچ تمام اولمز ، برچوق محن و مشاقه کوکس کره رک مکیه کلش اولان زوار بهوده یورولش اولورلردی .

افاضه ، قربانلر کسیدیلکی کونک صباحنده حجاجی (مزدلفه) دن (مئی) یه سوق ایتمک تولیتیدر .

قصی دن اول بو تولیت (آل عداون) ه عائد ایدی . مراسم مخصوصه ایله (آل عداون) دن رخصت آلمدقچه حجاجدن هیچ برفرد وقفه مزدلفه دن حرکتله عرفانه چیقه من ایدی . قصی ، اجازه کبی افاضه تولیتی ده کندی عابله سنه حصر ایلدی .

نسی ، شهر حرم دینیلن رجب ، ذی القعدة ، ذی الحجه و محرم آییلرینک زمانلری تعیین صلاحیتی ایدی . بو صلاحیت ، دیگر وظیفه لره نسبتله داها مهم ایدی . چونکه شهر حرم دینیلن بو آییلرده غزوه و حرب ممنوع ایدی . حجاج ایفاسی ده آنجق شهر حرمده اولوردی . بو آییلرده غزوه لر ، یاغمال طورور ، بوتون عربستان باشده برساحه امن و امان اولوردی . سوق العکاظه پانایری قورولور ، هرکس آلیش و یریش ایدر ، شاعرلر

پارلاق منظومه لری ، خطیلمر هیجانلی لفظلریله جمعیتی شنبلدیرر ، مراسم مخصوصه ایله کعبه زیارت اولنور یعنی وظیفه حج ایفا ایدیلردی .

حالبوکه عربلر حسابلرینی اوتهدیبری شهر قریه یه کوره یوروتورلردی . آیلری رؤیت هلال ایله تعداد تعیین ایدرلردی . فقط شهر قریه یه کوره حج و پانایر موسمی یعنی شهر حرم هر سنه بوموسمه کله مزدی . بعضاً قیشک صوغوق کونلرینه ، بعضاً ده یازک قیزغین زمانلرینه تصادف ایدردی . بوموسملرده ایسه عربان مکه یه کله من ، سوق العکاظ پانایری قوروله من ، بالنتیجه آلیش و یریش ایدیله مزدی . بو وضعیتیه میدان و یرمه مک و حج موسمی معتدل ، میوه و محصولک بول اولدینی زمانه تصادف ایتدیرمک ایچون هر اوج سنه بر دفعه هر قبیله دن بر آدم آله رق بر مجلس ملی قورولور و اوسنه شهرینه بر آی علاوه اولونمق صورتیله حج زمانی محصولاتک بتشدیکی موسمه آتیلردی . نسی تولیق اوتهدنبری (القلمس) عائله سنه تاند ایدی . محاسب و منجم طانیلان بو عائله عربلرک کاهنلرینی تشکیل ایدیولردی . عربستانده صلح و یاحرب قرارینی و یرمک کبی پک بویوک بر نفوذ تامین ایدن بوتولیته قصی طبیعی دیکر لرندن داها چوق اهمیت و یره رک بوصولی کندیسنه آلدینی کبی شهر حرمک تعیینی ایچون انعقاد ایدمک مجلسک ده (دارالندوه) دم اجماعی تقریر ایلشدی [۱] .

قصی ، چولک جاهل ، آیین و مراسمه منهمک سر آزاد بدویلرینی حضری حیاته آلیشدیرمق ایچون بو حسارندن استفاده اتمک مهارتی موقتیه کوسترمش ، اولنری صوقدینی حضری حیاته یغما کرکک یولنه صاعق سزین کچن دیره بیلیمک ایچون ده کعبه نک عربان نظرنده کی قدسیتی آرتیره جق هیچ بر شیشی اهمال اتمه مشدر . قریش بطونی آره سنده محاسبه یه میدان و یرمه مک ایچون ده آز اهمیتلی برسورو مراسم و وظائف داها احداث ایدمک هر برینی بر بطنه تخصیص ایلشدر .

مکنک حقیقی بانسی اولان قصی ایلریله مش بر یاشده وفات ایدمک (الحجون) ده دفن اولونمش [م ۴۸۰] ، مزاری بر مدت صوکره مکه سکنه وزارلری ایچون زیارتگاه اولشدر . قریش ریسنک زوجه سی (حبی) دن (عبدالدار) ، (عبد مناف) ، (عبدالعزی)

[۱] قرآن کریم [انمالنسی] زیاده فی الکفر یضل به الذین کفروا یحلوته حاماً و یجرمون حاماً لیواطوا عدة ما حرم الله زین لهم سوء اعمالهم والله لایهدی القوم الکافرین] آیتیه بت برستلک دورینک بر سیته سی اوله رق قشیح ایلدیک نسی اصولنی قالدیرمش ، جاهلیه نک (قری - شمس) شهری یرنه صورت مطلقه ده شهر قریه یی اقامه ایلشدر .

و (عبد قصى) تاملرنده دورت اوغلى اولمشدى . اواخر حياتنه دوغرو حجابت، سقايت، ندوه، لوا ورفاده كې قريش و كعبه يه عائد مصالحو عامه نك ايفاسنى بويوك اوغلى (عبدالدار) براقشدى . وفاتندن سوكره عبدالدار پنه بووظيفه لرك ايفاسنه دوام ايلدى .

فقط ثروت و نفوذ اعتباريله قارداشنه فائق اولان (عبد مناف) جسمانى رياسته عائد امور و صلاحيتلرى عبدالداردن آلمقده تردد ايتدى . عبدالداره يالكنز رياست روحانيه يي براقدى . ايكي قارداش حياتده ايكن بو تقسيمه راضى اولديلر . فقط وفاتلرندن سوكره [۱] اولادلى آره سنده مدھش بر رقابت و تفوق مجادله سي باش كو ستردى . عبد منافك (عبد شمس) ، (هاشم) ، (مطلب و نوفل) اسملرنده كې اوغوللارى ثروت و نفوذجه عبدالدار اوغوللرينك فوقده بولوندىقلرندن جسمانى رياست كې روحانى حتموق ووظائفى ده كندى اللرينه آلمق ايستديلر . عبدالدار اوغوللارى بوكا رضا كو سترمدكلرندن آره لرنده شدتلى بررودت ظهور ايلدى . اون ايكي بطندن مركب اولان قريش ده بويوزدن بررلرينه خصم ايكي غروبه آيريلديلر . يالكنز بطون قريش دن (عامر بن لوى) و (محارب بن فهر) بطنلرى بو مجادله يه قارشى بي طرف قالدیلر . عبد مناف اولادينه طرفدار اولانلر تاريخده (مطيبون) ، [عبدالدار] اولادينه مظاهر اولانلر ده (احلاف) ناملر يه مشهوردر . ايكي غروبه ويريلن بو اسملر ، اتقاقلرينى تقدیس ايچون ياپيلان مراسمله علاقه داردر : عبد مناف قادينلرى متفقلى اولان (بنى اسد) ، (بنى زهره) ، (بنى تيم) ، (بنى حرب) بطنلرينك كندى لهلرينه اولان اتقاقلرينى تقدیس ايچون مسك ايله طولو برقاب كتيره رك كعبه نك ياننه قومش ، متفق بطونلر ده منسوب فردلر ، برر برر اللرينى بوقاب ايچنه صوقارق (حجر اسود) ي مس و دعوالرندن صرف نظر ايتمه جكلرينه يمين ايلدكلرندن كنديلرينه (مطيبون) نامى ويريلشدر . (عبدالدار) اولادينك حقوقى مدافعه ايتمه كه عهد و پيمان ايدن (بنى مخزوم) ، (بنى سهم) و (بنى جمع) بطنلرى ده قانله طولو بر چناقله عين مراسمه ايضا ويميلرنده تحالف ايتمه يه جكلرينه عهد ايلدكلرندن بونلر ده (احلاف) دينا مشدر . مطيبون و احلافك بو عهد و پيمانلرى قريشى خونين بر مجادله داخله قارشوسنده بولوندرمشدى . هر ايكي طرف قانلى بر حربيه حاضر لانير كن بي طرف بطنلرك توسطى ايله مصالحو عامه و وظائفك ايكي عانله آراسنده تقسيمى تقرر ايلدى . حجابت ، لوا ، ندوه عبدالدار اوغوللرنده ابقا ايديلدى . سقامت ، رفاده وظيفه لرى ده عبد مناف اولادينه ويريلدى . بو طرز تسويه اسلامك ظهورينه قدر دوام ايتمشدر .

[۱] عبدالدارك ميلادى ۴۹۰ تاريخندن سوكره وفات ايتمش اولدينى تخمين ايديلكده در .

عبد شمس حیانتک قسم کلیسی سیاحتله مکه خارچنده کچیردیکندن ، حجاجه صو تدارک ایتمک و فقرای اعاشه ایلمک کبی ثروته محتاج اولان سقایه ورفاده وظیفه لرینی کندیسندن . داها زنکین بولونان قارداشی (هاشم) ه ترک ایتدی . (هاشم) ک اصل اسمی (عمرو) ایدی . برحقط اسناسنده فلسطیندن کتیردیکی اونلردن اعمال ایتدیردیکی اکملرله ترید یاپدیره رق هر کسی اطعام ایلدیکی ایچون کندیسنه (هاشم) لفی ویریلشدی . هاشم ، کندیسنه ترک اولونان وظیفه لری مهارت و پک بویوک بر عالیجنابلقه ایفا ایدرک هر کسک همتدارلغنی قازانغه موفق اولدی .

هاشم ، سوریه یه کیده رک قریش کاروانلرینک صیاتی حقدنه غسانلرله برمقاوله عقد ایلدی [۱] . هر سنه مکه دن بری یاز و دیکری قیش موسمنده ایکی بویوک تجارت قافله سی چیقارمغه باشلادی .

یاز قافله سی سوریه یه کیدردی . بعضاً فیسطه قدرایلرله دیکی اولوردی . قیش قافله سی یمنه کیدردی . بو قافله نک بعضاً حبشستانه کتیدیکی ده اولوردی . هاشمک بو فعالیتی مکه ده تجاری حیاته برانکشاف ویردی . مناقلات و مبادلات چوغالادی . همان اکثریسی بو قافله لره اشتراک ایدن قریشلرک ثروت ورفاهی آرتدی

قصی دن اعتباراً عربان کعبه نک محافظ و خادمی اولان قریشه قارشو درین برحس حرمت بسله مکه باشلامشلردی . بوسایه ده قریش کاروانلری او اوزون یوللری هیچ بر تجاوزه اوغرامقسزین سر بستجه قطع ایده بیلورلردی

عرب عنعنه سی ، دوراسلامده (بنی هاشم) ایله (بنی امیه) آره سنده کی منافرت واستر حقای هاشم دورینه قدر چیقاره رق برمنقبیه ربط ایتمکده در . بومنقبیه کوره کویا (هاشم) ایله قارداشی (عبدشمس) ایکیزوبرر پارماقلری بئیشک اوله رق طوغمشلرمش . بعدالولاده بونلری تفریق ایدرکن پارماقلرندن قان آقش ، عربلر بونی هر ایکی قارداش سالاله سی آراسنده قان دوکوله جکنه بر اشارت عد ایتمشلرمش .

(عبدشمس) ک اوغلی (امیه) تجارتله خیلی ثروت قازانه رق قریش آره سنده اشهار ایتدیکندن سیادتک سموجه سی (هاشم) ده قالماسنی ایسته میور ، اورتالنی قاریشیدیریوردی . نهایت شرفچه هانکیسنک صرحیح اولدیغنی تعیین ایچون منافره ایسته دی . بطون قریش

[۱] عنعنیه کوره هاشمک برادرلرندن (عبدشمس) حبش حکمداری (نجاشی) ایله بویله برمقاوله تجاریه عقد ایلمش ، (نوفل) ده ایران کسراندن قریش کاروانلرینک سر بستجه عراقه کللرینه مساعده آلمش ، (مطلب) ده جنوبی عربستانده کی حمیرلرله بر معاهده یامیشدر .

برجاده له میدان ویرمه مک ایچون محکوم طرف بعدالمنافره الی دوه ویرمک ، اون سنه مدتله مکدن چیقیمق شرطیله مسئله نک حکمه حواله سنه قرار ویردیلر . (عسفان) نام مجلده کی (کاهن خزاعی) بی حکم انتخاب ایتدیلر . حکم شرفجه هاشمک مرجع اولدیغنه قرار ویردی . مسئله ده قاپاندی .

هاشم ، هر سنه برای تجارت سوریه یه کیدیوردی . صوک سیاحتنده مدینه ده (بنی نجار) دن (عمر بن لید خرزجی) نک کریمه سی (سلمی) ایله اولندی . صوکر سوریه یه کیتدی فقط عودت ایده مدی . هنوز بک کنج ایکن (غزه) ده وفات ایلدی .

هاشمک (یثرب) ده تزوج ایتدیکی (سلمی) دن برارکک چوچوغنی طوغمش ، ولادتنده باشنده بیاض توپلر کورولدیکندن کندیسنه (شیبة الحمد) نامی ویریلشمدی . شیبه مدینه ده بویودی . یدی سکز یاشنه وارنجه عموجه سی (مطلب) کندیسنی مدینه دن آلهرق مکیه کورتوردی .

(شیبه) مکیه کیررکن عموجه سی (مطلب) ک ترکیسنه بینمشدی . مطلب کندیسنه بوچوچوق کیمدردیسه سؤال ایدنلره آلائی طرزنده (کوله م) دیه جواب ویردیکندن مکله لیرجه ادی (عبدالمطلب) قالدی [۱] . عموجه سنک وفاندن صوکر منسوب اولدیغنی بطنک سبادتی ، اشغال ایلدی . بوئاننده درکه جرهمیلر زماننده قبادیلهرق موقعی اونوتولمش اولاز (بئرزمزم) ی بولدی . بو صورتله بین العرب شرف و شانی آرتدی . عبدالمطلب زماننده حبشیلر مکیه ، ضبط ایتمک اوزره حجازه یورودیلر . فقط (وقعه فیل) دینان بوسفر ، حبشیلرک خیت ، و خسرانیله نتیجه لندی .

عبدالمطلب بئر زمزمی کشف ایتدیکی زمان ریاست رقیبی اولان (عدی بن نوفل) بن عبدمناف) کندیسنی ، « اوزون مدت قریشه ریاست ایده رم امیدنده بولونیورسه ک الدانیورسک . سنک براوغلک وار . حالبوکه بزم اولاد واتباعمز بک چوقدر . سیادتک برکون بزه کچه جکته . شبهه ایتمه ! . » دهرک تهیدید ایدیلش ، عبدالمطلب ده ؛ « بنی اولاد آزلغیله می قورقوتتمق ایسته یورسک . تمی ایدرم که اون اوغام اولور ، بنده برینی کعبه یه قربان ایدرم . » بولنده مقابله ده بولومشدی .

[۱] قله مان هوار ، له ئونه قاتانو کچی غربلی مؤلفلر حضرت محمدک بویوک باباسنی مجهول برنسبدن کوسترمک ایچون کندیسنه ویریلن (عبدالمطلب) اسمندن استفاده ایتش ، (شیبه) نک هاشمک اوغلی ذکل (مطلب) ک حقیق کوله سی اولدیغنی ادعا ایشلردر . فقط عبدالمطلبک قریش سیادتنه انتخاب ایدیلش اولسی بوادطایی اساسندن چوروتتمکده در . چونکه نسب و شرفه اودرجه اهمیت ویرن قریشیلرک نسبی مجهول برکوله نک سیادتنی قبول ایتمه یه جکاری شبهه سزدر .

مرور زمانه (عبدالمطلب) ك اون ایکی اوغلی اولدی . بونلر يتشد كدن صوكرمه نذری خاطرینه كلدی . اوغوللارنی آلهرق كعبه یه كیتدی . هبل صنمنك او كنده ازلام او قریله تقأل ایلدی . قرعه، اوغوللارندن عبداللهه اصابت ایتدی . عبدالله ، نراهت اخلاقیه سی ، علوجانی ، صفوت وملاحتی ایله پدرینی كندیسنه محبوب ایتشدی . عبداللهی قربان ایتمهك بردلو قیه مدی . قریشیلرده ؛ عادت اولور قورقوسندن ؛ بویه بر شیئه رضا كوسترمدیلر . بر چاره بولمق ایچون خیر كاهنه سی (قطیه سجاج) ه مراجعت ایلدیلر . قطیه ، قرعه نك عبدالله ایله قریشیلرجه حر بر آدمك دیتی اولان اون ده وه آره سنده یاییلماسنی و ده وه لرك اسمنه تصادف ایدنجه یه قدر ؛ هر دفعه اون ده وه آرتیرمق صورتیله ؛ قرعه یه دوام ایدیلسنی توصیه ایتدی . دو قوز دفعه عبدالله نامنه اصابت ایدن قرعه او تنجی ده ده وه لره اصابت ایلدی . عبدالمطلب یوز ده وه قربان ایدره ك بوتون قبائل قریشه ضیافت ویردی .

عبدالمطلب ، بو صورتله قربان اولمق دن قورتولان اوغلی عبدالله ، تاریخ بشریته یکی بردور آچمش اولان حضرت محمدك پدریدر . عبدالله ، بنی زهره شیخی (وهب) ك کریمه سی (آمنه) ایله اولنشدی . حضرت محمد بو ازدواج متیمك محصولیدر . فقط عبدالله تجارتله شاهه کیدهرك عودتده (بئرب) ده خسته لائمش و بو خسته لقدن وفات ایلش اولدیغدن حضرت محمد هنوز منیمه مادرده ایکن ، یتیم قالمشدر .

قبل الاسلام عربلرک تدینی

اسلامدن اول عربلرک شمالی و جنوبی تعییر دیکرله عدنانی و قحطانی اولمق اوزره ایکی انوزج اجتماعی عرض ایتمهكده اولدقلرینی ایضاح ایلشدك . اجتماعی حیاتك اك جانلی بر عنصری اولان (دین) خصوصنده بو ایکیلك كوزه چاریمقده در :

اقلم و محیط ایجابی اولهرق تمامیه بداوت حیاته ساحه اولان شمالی عربستان ، اجتماعی مرحله لر کی دینی مراحلده پك بطی بر صورتده قطع ایتمش اولدیغدن اسلامك ظهوری هنكامنده عرض ایتدیکی وضعیت دینه ده متعاقب تکامل دورلرینك ایزلری واضحاً سجیه بیلمكده در . جاهلیه دورینك دینی حقنده تاریخك ضبط ایده بیلدیکی عنعله بوتون ابتدائی قوملر کی شمال عربلرینك ده توبه میزم ، آیمیزم و فیه تیشیزم کی مراحل کچیرمك صورتیله یت پرستلکه قدر چقمش اولدقلرینك درین ایزلرینی محافظه ایتمهكده در .

عربستانده پدر شاهلیك شکل اجتماعیسنك ظهور اسلام تاریخلرینه دوضرو نسبتاً

یکی بر مؤسسسه اولدینی محققدر. عرب هیئت اجتماعی سنک منشأه دوغرو چیقیلدینی صورتده ایلك شکل اجتماعیك مادر شاهی وتوته می اساسه مستند اولدینی آ کلاشیلیم قده در. عرب نسا بلرینک نسبتاً مؤخر زمانلرده موجود بر رشخص وقهرمان حاله قلب ایلدکری قبیله اسملرندن بر چوغنی اوزرلرنده توته تمغاسنی محافظه ایتمکده در.

دیك که قبیله لرك ایلك (توه) سی سمیه در. ابتدائی انسانلرك ایلك کومه سی اولان سمیه نك ایکی وصف میزنی واردر که بونلر اسکی عرب قبیله لرنده کورولمکده در: اولا هر سمیه ده، اوسمی بی تشکیل ایدن فردلر کندیلرینی بر رابطه قرابتله یکدیگرلرینه مربوط ظن ایدرلر. بوقرابت اولنرك عینی اسمی طاشیدقلرندن نشأت ایدر. سمیه افرادی کندیلرینی اقربا طاشیدقلری ایچون بر برلرینه قارشى معاونت، اخذناره، ماتم... کبی وظائفک ایفاسنی مجبوری کورورلر. سمیه نك بو ایلك وصف میزینک ایزلری اسکی قبیله لرده واضحا سچیله بیلیمکده در.

ثانیاً هر سمیه نك کندینه مخصوص بر توته می واردر. عینی قبیله نك مختلف ایکی سمیه سی عینی توته مه مالک اوله مزلر. عرب قبیله لرنک مختلف بطلری آره سنده کی مناسبانه دایر تاریخک و ردیکى معلوماب بو ایکنجی وصف میزک وجودینی ده تصدیق ایتدیره چک بر ماهیتده در. دور جاهلیه ده یاشایان عرب قبیله و بطلرینک طاشیدقلری توته تمغاسنی، طاشیدقلری اسملر در. اساساً توته، بر سمیه نك طاشیدینی اسم دیمکدر. توته ملر حیوانی ویانباتی اولورلر. فقط اکثر احوالده حیوانیدر. جامدشیلر نادراً توته اولمقده در. بوحال، عیناً عرب قبیله لرنده کورولمکده در. فی الحقیقه عرب قبیله و بطلرندن بر چوغنک اسمی حیوانی، بر قسمنک نباتی و یک آزینک ده حیوان و نباتدن آیری شیلر در.

تونه میزم، بدایتده سمیه نك طویلانما سی وتشکیلاتی ایله علاقه داردر. بواعتبارله هم اجتماعی هم ده دینی بر ماهیتی حائزدر. اساساً ابتدائی جماعتلرده اجتماعی ودینی مسئله لر بر برلرینه صیتی بر صورتده متسانددر. توته می سمیه برعائله کومه سی اولدینی قدرده توته می بر منظومه دینی نك ساحه انکشافیدر. آ کلاشیلدیغنه کوره آنا اوزرینه مؤسس اولان اسکی عرب هیئت اجتماعی لرندن معین بر موقعده ساکن اولان برویا متعدد موضعی غروبلر عینی توته مه مربوط اولدقلرندن اولنک اسمنی آلمش بو اسم بالآخره او کومه لرك قان اعتباریله ایلك جدلری تلقی اولومشدر. قبیله یه اسمنی ورن توته می یا بر حیوان یا بر نبات و خود سائر طبیعی برشیدر. فقط اکثریا بو توته بر حیواندر. فی الحقیقه قبیله اسملرینی

تدقيق ايتديكمز زمان بونلرك (آرسلان ، قاپلان ، كويك ، كويك بالغي ، كلر ، چقال ، صرتلان ياوروسى ، تلگى ، ييلان ، آطه طاوشانى ، مسهل اوتى ، ابوجهل قارپوزى ، چاقل طاشى ، كسكىن سر كه . .) معالزى افاده ايتدكلرى . كورولمكدده در . ديمك كه بونلردن (بنى اسد) قيله سنك توتهمى آرسلان ، (بنى نمر) قيله سنك قاپلان ، (بنى كلب) قيله سنك كويك ، (بنى قريش) قيله سنك (كويك بالغي) ، (بنى ضبه) قيله سنك ديشى كلر ، (بنى دئل) قيله سنك چقال ، (بنى بهدل) قيله سنك صرتلان ائىكى ، (بنى ثعلبه) قيله سنك قانجىق تلگى ، (بنى وبره) قيله سنك آطه طاوشانى ، (بنى صعصعه) قيله سنك مسهل اوتى ، (بنى حنظله) قيله سنك ابوجهل قارپوزى ، (بنى فهر) قيله سنك كوچوك بر طاش ، (بنى ثقف) قيله سنك ده كسكىن سر كه در .

فقط عربلرده اجتماعى حيات انكشاف ايتدكجه توتهمجىلك تشكىلاتى ده تدريجاً بوزولمش توتهمى آينلر غائب اولمش ، موقعلرئى پس زنده ايزلرئى طاشيان بيكى آينلره بر اقمشلردر . بو ايكنجى مرحله دينه ارواحچىق در .

آيميزم دينلن بوشكل دىنى كائناك ارواح ايله مالى اولديغنه و بوتون طبيعى تحادته لرك ارواحك اثرى بولونديغنه ايناتمقدر . ابتدائى انسانلر انكشاف دىنى نك بودوره سنده هر حادثه يى اسناد اينلذكارى ارواح ايجون بر طاقم آينلراويدورمش ، تدريجاً كوني بر ماهيت آلان ارواحه قارشى بر حس حرمت و اطاعت بسلمكه مجبور اولمشلردر . چونكه ياشامق ايجون محتاج اولدقلى اشيابه جان و يرن و اونلرده تحولات مختلفه به سبب اولان عواملك ارواح اولديغنه اعتقاد ايديلوردى . آيميزمك انكشافى ناويرزم يعنى طبيعت پرستلك ايله نتيجه لشمدر .

جاهليه دورينه عائد بزه واصل اولان معلوماته كوره قيله ، فصيله و بطن اسملريله توتهميزم تمغاسق طاشيان عربلر نولن بر آدمك روحى ، جسد بنى ترك ايدده لرك قبردن چيقديغنه اينانيرلردى . حتى بو آدم شايد مقبولاً نولور و قاتلندن انتقام آلغزسه قوش سكلنه كيرن روحى مزارينك باشنده دائماً (اسقونى ! . . اسقونى ! . .) يعنى (بنى صوارك ! . .) ديه باغيره جغه اعتقاد ايدرلردى . روحك استعجاله ايتديكى بو قوشه (هامه) ديرلردى . جاهليه عربلر نده ارواح دن بر قسمتك خيركار ، بر قسمتك ده شرير اولديقى حقتده كي عقيده نك عمومى اولديغنى تايد ايدن بر چوقق اماره لر زاوردر . ارواح لطيفه و ارواح خبيثه عقيده سنك عرب مخيله سنده سائر قوملرده اولديغندن زياده انكشاف ايتمش اولمى سبب سز دكلدر . عربستان اقليمك

شرائط خصوصیه سی، وضعیت جغرافییه سی، شبه جزیره نك ابوی پایان، قورقونج نوساكت چوللری بو عقیده نك انكشافی ایچون اك مهم عواملدر . جاهلیه دورنده پك نفوذلی اولدینی آكلاشیلان (كهانت) مؤسسهلری بو عقیده نك خارجی برافاده سی اولدینی كبی شاعرلره عطف ایدیان خارق العاده لككرده بو عقیده ایله مناسبتداردر .

عربلرجه پایانسز چوللری طولدوران ارواح موضعی بر الوهیت اولوب هر بری خصوصی بر وادی ده اقامت ایدرلردی . بونك ایچون اثنای سیاحتلرنده بر طاقم فلا كتلره اوغراماق فكریله موقعلرك خصوصی ارواحنه دخالت ایدرلردی [۱] .

جاهلیه عربلرینك توتهمیزم و آتیمیزم اشكال دینه لرینك پس زنده انقاص آره سنده برده فه تیشیم ترسباتی سچلمكده در . آفریقا وحشیلرنده كورولن بوشكل دینی طاش . وقوم كبی مادی شیره طاشمندن عبارتدر . طاینیلان طاشلره (فه تیش) دینیلدیكندن بوشكل دینی یه ده فه تیشیم نامی ویریلشدر .

فه تیش ، علی العاده طاش دكلدر . بونلر ابتدائی انسانلرك نظر دقتلرینی جاب ایده بیله جك مجلا طاشلردر . فه تیشیم شكل دینیسی ، ارواح عقیده سیله یاقیندن علاقه وارددر . تعبیر دیکرله فه تیشیم ، آتیمیزم طوغمشدر . ارواحه معین مواقع تخصیصی حقنده کی قناعت ، تدربجاً بونلره بر مقرر قبولی ایله نتیجه نیش و بو صورتله فه تیشیم ظهور ایتشدر . فی الحقیقه فه تیش بذاته بر ماهیت تعبدیه یی حائر دكلدر . فه تیشه عطف ایدیان قدسیت ، اونك ارواحدن برینه مقرر اولسی عقیده سندن نشأت ایلشدر . دیمك كه فه تیش بذاته بر معبود دكل بلكه الهی قوتك یعنی ارواحك مقرریدر و فه تیش عینی زمانده سحری بر ماهیتی ده حائردر .

آفریقا وحشیلرینك دینی حیاتلرینی نافذ بر نظرله تدقیق ابدن (شارل دو بروس) دیوركه « وحشیلر آره سنده فه تیشلرك مقداری پك چوقدر . اشخاصه ، عائله لره ، قبیله لره یوردلره عائد فه تیشلر اولدینی كبی موقت فه تیشلرده وارددر . بو صوكنجیلر بر مقصد مخصوصه كوره بر زمان ایچون فه تیش اتخاذا اولنور وضو كره ترك ایدیلرلر . »

جاهلیه عربلرینك تددینی حقنده موجود اولان معلومات آره سنده بونلرك آتیمیزم ایله برابر فه تیشیم شكل دینی سفی ده یاشامش اولدقلرینی تأیید ایدر و نائق پك مبذولدر . حتی عربلرك احجاره (فه تیشلره) عبادت لری حقنده شوپله بر منقبه بیله روایت ایلمكده در : « عربده ابتدا

احجاره (فه تیشلره) عبادت ایتک ابنای اسماعیل نسلنده وقوعه کلمشدر . سببی ده شودر : اسماعیللر دشمنلرینک تسلط و تصدیق ایله مکده بارینه میه جق بر حاله کلدکارندن بالمجبوریه اطرافه هجرت ایتش و کیدرکن برابرلنده درین برحس جرمت بسلدکاری کعبه دن برز طاش کوتورمشلردی . اسماعیللر ، یکی یوردلرنده کعبه بی طواف ایدرکی بو طاشلری طواف ایلکی عادت ایدنمشلردی . فقط بو عادت کیت کیده هر بکنسدکاری طاشه عبادت عبادت ایتمکله نتیجه لشمشدر . » [۱]

عربلرده فه تیش پرستلکک بو منقبه ده نقل ایدلدیکی طرزده وقوع بولوب بولدیغی مسئله سی او قدر حائر اهمیت دکلدرد . حتی دییه بیلیرزکه منقبه نک عبادت احجاری تعلیل ایچون ضوکره دن ترتیب ایدیلش اولسی احتمالی ده اچوق قوتلیدر . فقط ، منقبه برواقعه دن دوغمشدرکه اوده اسلامدن اول عربلره فه تیش پرستلکک عمومی برشکلده بولونماسی در . هجرتدن اون بر سنه اول تولد ایدن (ابورجا عمران العطار) ک (مسند دارمی) ده نقل ایدیلن افاده سی ادعایزئی تأیید ایدن یک قوتلی بردلیدر . (ابورجا) دیورکه « بز ، قبل الاسلام طاشلره سجده ایدردک . دها کوزل بر طاش بولدیغمزده اولکنفی ترک ایدرک یکی بولدیغمزده طاپاردق » . هجری ۲۵۵ سنه سننده ارتحال ایدن (ابو محمد عبدالله بن عبدالرحمن بن بهرام الدارمی) نک ، (ابن حجر) کبی بی امان بر حدیث منقیدی طرفدن (سنن ابن ماجه) یه ترجیح ایدیلن مسندنده کی بوسطلرله اسلامک ظهورینه یاقین دورلرده بیله بر قسم عربلرک فه تیش پرست اولدقلرینی اثبات ایتمکده در .

مورخ ابن الانیر ، بدایت اسلامده حضر محمد ایله چوق استهزا ایدنلردی بری اولوب والده سنه نسبتله (ابن العنطله) دییه آنبلان (حارث بن قیس بن عدی بن سعد السهمی) دن بحث ایدرکن شویله بر فقره علاوه ایتمکده در : « بو آدم دها کوزلی بولنجه یه قدر برطاشه طاپاردی . دها کوزلی بولنجه اسکینسی بر اقیبر ، بکنسدیکی بو یکی طاشه پرستش ایدردی ... » بو فقره ظهور اسلام اثناسنده بیله ارکان قریش آره سننده فه تیش پرستلر بولوندیغنی کوسترمک اعتباریله شایان اهمیتدر .

الک اسکین و شایان اعتماد بر مورخ اولان (ابن اسحاق) دن نقلاً ابن هشام ، (بنی ملکین بن کنانه) بطنتک کندی اراضیلرنده واقع (سعد صخره) اسمنده بر قیایه تعبدایتدکلرینی خبر ویرمکده در . بو قیامک بر فه تیش اولدیغی شهبه مزدر . ینه عینی مؤلف (دوس) ،

(ختم) و (بحیه) قبیله لرینک ده (تیاله) دینیلن محله (ذوالخصله) دینیلن بیاض رنگده سراج برقیاهه طابندقلرینی قید ایلکده در. آفریقا فه تیشیستلرینک یاپدینی کبی بونلرده (ذوالخصله) یه دهوه قوشی بومورطه سندن قلاده لر تعلیق ایدرلر مش. (ابن اسحاق) جاهلیه عربلرینک تدینندن بحث ایدرکن شو سطرلری یازمشدر: «جاهلیه عربلرنده هر خانه نك کنده مخصوص برویا متعدد فه تیشلری وارددر. ایچلرندن بری سفره کیده چک اولورسه فه تیشی مسح ایدر، عودتنده هرشیدن وهرکسندن اول ایلک ایشی ینه فه تیشی مسح ایتک اولوردی.»

شمال عربلری کرک سوریه و عراق بادیه لرنده کی عرفداسلریله و کرکدها مدنی اولان جنوب عربلریله تماسلری نتیجه سنده تدریجاً فه تیش پرستلکدن صنم پرستلکه یوکسلمشلر یعنی فه تیشلرینی آز چوق منتظم شکلده یونته رق انسان صورتنه صوقشلردر. معبودی انسان شکلنده تخیل ابتدائی قوملو ایچون بویوک برمرحله تکاملدر. عنعنه عربلرده بو مرحله نك خارجی تأثیر تحتند. قطع ایدیلدیکنی کویستمکده در. بو عنعنه یی قیدایدن «ابن هشام» دیورکه: (کعبه بنی خزاعه بدینه کچدکن صوکره رئیس لری اولان (عمر بن لحنی) بعض امورینک تسویه سی ایچون سوویه یه کیتدی. شام اعمالندن (بلقا) قصیه سنده خلقک صنملره عبادت ایتدکلرینی کوردی. بو عبادتلرینک سببینی صوردی. اونلرده، «بو پوتلر هیاکل علویه و صور بشریه اوزره یاپیلمش معبودلردر. بونلره عبادت ایدیوزر. چونکه نه وقت یاغمور ایسترسه ک یاغدرلر. برخصوصده استعانه ایتسه ک یازدم ایدرلر.» جوانی ویردیلر. عمرو، بو پوتلری پک بکندی. مکه یه کونورمک اوزره اونلردن برصنم ایسته دی. بلقالیلرده کنده یسه (هبل) اسمده برصنم ویردیلر. عمرو بن لحنی، هبلی مکه یه کونوردی. بئر زمزمک اوست طرفنده کعبه یه قریب برحله وضع ایدرک هرکسی بوکا عبادت ایتمه تشویق ایتدی. روایت کوره (هبل) انسان شکلنده یونتومش قرمنی عقیق طاشی ایدی. فقط صاغ الی قیریلشدی. عمرو اوکا آلتوندن برأل طاقدی. خلاقده عبادته باشلادی و حجر اسود درجه سنده احترام کوستردی. یالاخره قصی (هبل) ی کعبه داخلنه نقل ایلدی.)

ابن هشامک نقل ایتدیکی بومنتبه نك تفصیلاتی شبه لی کوروله بیلیر. فقط منقبه عربلرک هبل معبودینک خارجدن و بنی خزاعه دورنده کلدیکی حقتنده کی قعاتلرینک محصو لیدر و بو، حقیقته مطابق کوروله بیلیر. فی الحقیقه عنعنه خزاعه لرک یمندن کلدکلرینی یعنی قحطانیلردن

اولدقلربی ناطقدر . اخیر ایمن حوالیسنده وقوع بولان کشفیاتدن بوحوالی سکنه قدیمه سنک .
السهلری آره سنده (عشار) ، (بعل) و (ایل) اسملری بولوندینی آکلاشیلیمشدر .
(بعل) اسکی سامی قوملرک تورات ده اسمی کچن مشترک معبودیدر . بوکا قدیم بابیلر
(یل) ، فیکه لیلره عبرانیلرده (بعل) دیبورلردی . عربلرک (هبل) ی ده عبرانیلرک
(هابعل) افاده سنک بر شکل محرفی اولدینی شبهه سزدر . دیمک که هبل مکه به منقبه نك
تصویری کی بلفادن کلمش دکلدر . بلکه یمن دن هجرتله مکه به کیده رک اوراده توطن ایدن
خزاعه لرک یلکده کتیرمش اولدقلری اسکی (بعل) معبودلریدر [۱] .

حضرت محمد نسر دینه باشلادینی ائنده قریشک اک بویوک معبودی (هبل) ایدی .
(هبل) ک اوکنده قریان ذبحنه مخصوص بر خزنه واردی . هبل نامنه کسیله جک قریانلرک
قانی بو خزنه به آقیتیاوردی . (هبل) ک اوکنده دائما بر طاقم اوقلر بولونوردی . بو اوقلر
عربلرک (میسر) دیدکلری تقال اوقلری ایدی . عربلردن برینک مشکل برایشی اولسه
در حال کعبه به کیدر بو اوقلره تقال ایدردی .

حجازک یرلی عربلرینه نسبتله داها مدنی اولان خزاعه لرک شمال قبیله لری اوزرنده
قولتی تأثیر براقش اولدقلری تخمین ایدیله بیلیر . احتمالک مکه خارچنده کی قبیله لره عائد
پوتلر (هبل) دن صوکره رکز ایدیلشلردر . قریشک هبل دن باشقه (اساف) و (نائله) ،
ناملریله ایکی صنملری داها واردی . بونلردن (اساف) ارکک (نائله) ده قادین سکلنده
ایدی . قادین اولدینی قبول ایدیلان (نائله) نك معبودلر آراسنده بولونمسی شایان اهمیتدر .
(اساف) ایله (نائله) حتمنده روایت ایدیلن ماجرا شایان قبول کوروله من . [۲] بونک
بالاخره اویدورلمش اولمسی احتمالی پک قوتلیدر . (نائله) نك معبود صنملر آراسنده
بولونمسی ، عربلرده اجتماعی تشکیلاتک مادر شاهیلکله باشلامش اولدینی ادعاسنی تأیید
ایدن بروقیقه عد اولونه بیلیر . عربلرک اسمی تاریخه انتقال ایدن (قادین) معبودلری
یالکز نائله دکلدر . (هذیل) قبیله سنک قرآن ده بحث ایدیلن (سواعه) اسمده کی
صنملری ده قادین سکلنده ایدی . زمزم قویوسی جوارنده اولان (اساف) و (نائله) (۱)

[۱] بن عربلرینک ایلاک جدلری عراق عمالقه سندن اولوب مزو بو توامیادن کلمش اولدقلربی تأیید
ایدر بر چوق قرآن واردر . بو خصوصده (اسلام تاریخی) عنوانلی اثرلرک بزرک برنجی جلدنده
تفصیلات ویرلشدر .

[۲] (اساف) ک ارکک (نائله نك) ده قادین اعتبار ایدیله سی بونلر حتمنده بر منقبه
دوغورمشدر . «کویا اساف ایله نائله جرهم عربلردن ایمشلر . برکون کعبه داخلنه کیره رک اوراده

صنملری نامنه ده قربانلر کسيليئردی . اشهر حرم ده کعبه زیارتی مراسمی اجرا ایدیلرکن بویکی صنم داها چوق اهمیت قازانیرلردی . چونکه کعبه بی طوافه (اساف) دن باشلامق و (نائله) ده اتمام ایتک اصول آییندن ایدی . مکه معبودلری آره سنده بونلردن باشقه (ذوالکفین) و (ذوالشمی) اسملرنده ایکی معبود واردی .

یثرب (مدینه) ده کی اوس و خزرج قبیله لرینک معبودی (منات) ، (بنی عبدالاشهل) ک (اشهل) ، (بنی کلب) قبیله سنک (وده) اسملرنده اولدقلری تاریخاً معلومدر . روایت کوره (منات) ساحل بخرده (مشال) طاغنده بولونیوردی .

جاهلیه عربلرینک سورو سورو صنملری آراسنده اسکی توتهملرک تمثالی ده بولوندیغنی کوربیوروز . قرآن ده بحث ایدیلر (یغوث) ، (یعوق) و (نسر) صنملری بو ماهبتده ایدی . برتوتهم خاطرهمی اولان بوسنملردن (یغوثه) آرسلان سکلنده اولوب (طی) قبیله سنک معبودی ایدی . (یعوقه) ده آت صورتنده ایدی . بوکاده همدان قبیله سی طایپنیوردی . قارتال سکلنده کی (نسر) ایسه ذوالکلاع قبیله سنک معبودی ایدی .

عربلرده کرک اسکی توتهمجیلک و کرک چول حیاتنک ایجاباتی اوله رق قبیله جیلک بیرلشمش اولدیغندن ، هر قبیله نک معبود صنمی آری ایدی . بر صنم هانکی قبیله نک معبودی ایسه آنجق او قبیله افرادینک حامیسی تلقی اولونوردی صنملر بر الّه خاص اولدقلری ایچوندرکه مکهنک حین فتحنده یالکز کعبه داخلنده مختلف قبیله لره عائد (۳۶۰) صنم بولونمشدی .

جاهلیه دورینک بوتلرندن باشقه برده او بوتلرک محافظه ایدیلدیکی مقدس (بیت) لر واردی که بونلره (طاغوت) نامی ویریلوردی . آله خاص سیستمک جاری اولدیغنی عربستانده صنملر قدرده طاغوتلر بولوندیغنی خبر ویریلکده در . هر قبیله افرادی کنندی طاغوتلرینی مقدس بر بقعه طانیر ، اطرافنی حرمتله طواف ایدرلردی . طاغوتلرک محافظ و حاجبلری بولونوردی . بونلر ، طاغوتلری بکلر ، کن هدیه لری آلیر ، ویریلر

مجامعتده بولونمشلر . مقام مقدسه قارشی کوستی دکاری حرمتسزلکک جزاسی اوله رق طاشه قلب ایدیلشلر . . . فقط بونقبه نک بالآخره اویدورولش اولسی ظن اولونهییلر . چونکه مقام مقدسه قارشی حرمتسزلکاردن ناشی طاش اولدقلرینه اعتقاد ایدیلر ایکی کناهکارک صوکره دن معبود تلقی ایدیللری ایچون بر سبب کوستریله منر . (نائله) نک مادر شاهیک دورینک بس زنده خاطرهمی اولسی احتمالی ده قوتلی کوروله ییلر .

عربانلری کسرلردی . طاغوتلر مقدس اولدقلری ایچون اطرافنده حرب و جدال ایدیلزدی .

طاغوتلر حقیقده اسکی عرب منابعنده کورولان معلومات مرکزی (آووستریا) ده توتهمیزم تشکیلاتی ایچون اک مساعد تدقیق ساحه سی اولان (آروناتا) لرك (نورت ناتولونغا Ertnatulunga) دیدکاری مقدس یرلری آکدیرمقدهدر . نورت ناتولونغالر اوزرلرینه توتهم ترسیم و حک ایدیلش اولان طاش ویا آغاچدن معمول (شورینغا) لرك حفظ ایدیلدیکی مقدس بقعه لردر . دشمن طرفندن تعقیب ایدیان بر فرد (نورت ناتولونغا) یه التجا ایدرسه تولومدن قورتولمقدهدر . چونکه نورت ناتولونغا جوار و اطرافنده حرب ممنوعدر . بوحوالی حقیقی برملجأ حضور و اماندر . نورت ناتولونغانک دائماً قلان رئیسک تحت نظارتنده بولونان محافظ و حاجلری واردر .

جاهلیه عربلرینک طاغوتلریله آووستریا آروناتلرینک نورت ناتولونغالری آره سنده کی شو اساسلی مشابهلره نظراً عرب طاغوتلرینک ده بر نوع نورت ناتولونغالر اولدیغنه حکم ایدیله بیلیر . اسکی مؤلفلرک جاهلیه طاغوتلرینک عدیدنی بش یوزه قدر حیقاردقلرنی کوریورزه . بولردن اک مهملردن بری قریش ایله بنی کنانه نك مکه خارچنده (بطن نخله) دینیلن محله ده ایچنده کی صنمه نسبتله یاد ایدیلن (عززی) طاغوتی ایدی [۱] . بو طاغوتک یعنی (عززی) نك ایچنده بولوندینی (بیت) ک اصل اسمی (بس) ایدی . عززی طاغوتنک سدانن و حجابی (بنی سلیم) دن (شیبان) قبیله سنده ایدی .

طائفده مقیم بنی ثقیف قبیله سنک طاغوتی ده مشهوردی . بو طاغوت ده (لات) اسمنده برصن واردی که اسمنی طاغوت ده ویرمشدی . (لات) صنمی حقیقده ویریلن معلوماتدن بونک اجمار سماویه دن بر صخره اولدینی آ کلاشیلیمقدهدر . لات طاغوتنک سدانن و حجابی ثقیفلردن (بنی مغیث) ه عائد ایدی .

بو ایکی مشهور طاغوتدن صوکره (بنی ربیعہ) نك (رضاء) ه یمن عربلرینک (رثام) ه (بنی بکر) و (بنی تغلب) ایله (ایاد) قبیله لرینک (ذوالکعبات) اسملرنده کی طاغوتلری عربلر آراسنده شهرت قازانمشدی .

[۱] قاموسده لغتاً عزیز و شریف قادین معناسنی افاده ایدن (عززی) نك برصن اسمی اولدینی سونله یلیدکن صوکره (سمره) دیدکاری برشجر اولدینی ده علاوه ایدلشدر . بو ایکی روایت کوره (عززی) نك (سمره) آغاچدن معمول اوزرنده توتهم تصویری محکوک برصن اولدینی قبول ایدیله بیلیر .

عربستانده پیغمبرلر

توتهمیزم ، آیمیزم ، وفه تیشیزم کبی ابتدائی وقابا دینلرک کشف قارا کلقلری آئنده قالان عربستانک وقت وقت دین مبشرلرینک آچدقلری شعله لرله یریر آیدینلان دینی کتب مقدسه ده خبر و یریلکده در . فقط بو آیدینلقلر ماضی به کومولن اعصار بیغینلری آره سنده آنجق قوتلی بربرقک ایشینی قدر دوام ایتش، مبشرک اوتخالیله تکرار سونمش، واسع چوللری . ینه کشف ظلمتلر قابلامشدر .

قرآن کریم ده ده خبر و یریلدیکنی اوزره ازمنه قدیمده عرب عاربه ایچنده ظهور ایدن . پیغمبر (هود) ، یمن وحضر موت جهتلرنده ساکن اولان (عاد) قومنه بعث ایدلش اولدینی کبی پیغمبر (صالح) ده شام ایله مدینه آره سنده کی (وای القری) و (حجر) حوالیسنده کی خلق ارشاده مأمور بوورلمشدی . بوکون (مداین صالح) دینان بوحوالی ده اوزمانلر (ثمود) دینان عربلر اوطور بیوردی .

پیغمبر (هود) ک رسالتدن (سورة اعراف) و (سورة هود) ده تفصیلاً بحث ایدلشدر [۱] .

سورة هودده شوصورتده بحث ایدلکده در: «عاد قومنه قارداشلری هودی کوندرک آئلرده دیدی که: قوم! الله عبادت ایدیکز . سزک اوندن باشقه آلهکز بو قدر . سز آنجق مفتریسینکز . قوم! تبلیغ رسالت ایتدیکم ایچون سزدن بر اجرت ایسته مم . بنم اجرتم . آنجق نبی یارادانه عاؤدر . عقلکیز ارمیورمی؟

قوم، ربکزدن مغفرت ایسته ییکز و اوکادونکیز که اوزرینه یاغوربولوتی کوندرسون . وقوتکیزه قوت ضم ایتسون . مجرم اوله رق یوز چورمیکز !

دیدیلر که ، هود . سن مدعاکی اثبات ایچون بزه حجت کتیرمدک . سنک سوؤکلله آلهلریمزی ترک ایدمه یز وسکا اینانما یز ! یالکیز سکا دیرز که معبودلرمنک بعضیسی سنی چارمیش! هود دیدی که الهی اشهاد ایدرم ، سزده شاهد اولیکز بن سزک آلهدن غیری . شریک قیلدقلر کزدن برییم . هیکز هلاکمه تصد ایدیکز . و آرتق مهات و یرمه ییکز !

[۱] پیغمبر (هود) ک بعثتدن سورة اعرافک آلتش اوچی و متعاقب آیتلرنده سورة هودکده الی آلتجی و متعاقب آیتلرنده بحث ایدلشدر . هرایکی سورة ده کی اخبار مآلاً متحد کیدر ، آیتلرده هودک زمان بعثته دائر هیچ برشی بو قدر . یالکیز پیغمبرلرک عنعنوی سلسله تعاقبه نظراً پیغمبر (ابراهیم) دن اول کلش اولدینی آکلاشیلتمده در .

بن سزك و بنم اولان اللهه توكل و اعتماد ایتشم . بر یوزنده كزن بوتون جانلیرك مالكی اللهدر . البته ربم ، عدل و حق اوزره در اكر یوز چورر سه كز سز بیلیر سگن . بن مأمور اولدیغم شیلری سزه تبلیغ ایتدم . الله سزى هلاك ایدر و بریکزه باشقه بر قومی کتیریر . سز اعراضك زله اللهه بر ضرر ویرمش اولماز سگن . ربم هر شیک حافظیدر . اونلر حقنده کی حکمیز تجلی ایدیجه هوده و اونکله برابر ایمان ایدلزه فضل و رحمت مزله نجات و یردك و شدتلی بر عذابدن قورتاردق . ایشه بو عاد قومیدر که ربلیرنک آیتلرینی انکار ایتدیلر و پیغمبرلرینه عاصی اولدیلر و هر جبار عنیدك سوزینه اویدیلر ده دنیاده و عقیاده لغته هدف اولدیلر بیلکیز که عاد قومی ربلیرنی انکار ایتدیلر و هود قومی اولان عاد بو صورتله رحمت الهیه دن اوزاق دوشدیلر .

پیغمبر (صالح) ك اهل حجره بعثدن ده ینه سوره اعراف ایله سوره هودده بحث اولومشدر . هر ایکی سوره ده کی اخبار ، عینی مآلده در . سوره (هود) ده دینیلرور که : « بزئمود قومنه قارده شلری (صالح) ی کوندردك . اونلره دیدی که : قوم ! اللهه عبادت ایدیکز سزك ایچون اوندن بشقه اله یوقدر . سزى یردن یاراتدی و سزه یری اعمار ایتدیردی . سزه اوندن مغفرت ایسته یکز و اوکا دونکیز ! ربم یقین و محبیدر . دیدیلر که صالح : سنك بوندن اول ایچیمزده بو یوك اولاجك مأمول ایدی . سکا نه اولدی که باپالرمزك عبادت ایتدکلرینه پرستشدن بزى نهی ایدیلرورسك ! بزى بزى دعوت ایتدیك شی ده بو یوك بر شهبه ایچنده یز ! صالح ده جواباً دیدی که قوم ! کورییورمیسکیز ؟ اللهدن برهانه نائل اولمشکن امر تبلیغ ده عصیان ایدر سه م اللهك عذابندن بنی کیم قورتار اییلیر . حقمنده آنحق خسرانى آر تیرر . قوم ! بو ناقة اللهدر . سزه بر آیتدر . براقکیز بر یوزنده اوتلاسون اوکا بر فالتی ایتمه بیکنز . صوکره عذاب عاجله اوغراسکیز . حالبوکه اونلر ناقة نک بجاغنك دامارینی کسوب اولدیردیلر . صالح اونلره اولر یک زده اوچ کون یاشاپکیز . بو وعدده خلاف یوقدر . دیدی . اونلر حقنده کی امر یز صادر اولتجه صالحی و اونکله برابر ایمان ایدنلری فضل و رحمت مزله خلاص ایلدك . الله امرنده قوی و عز بزدر . ظالملری شدتلی بر صیحه یا قالدی . اولدقلى یرده ییقلوب هلاك اولدیلر . بیلکیز که نمود اللهه کفر ایتشدی . اوده رحمت رحماندن اوزاق قالدی . »

سوریه - حجاز ده میر یولی اوزرنده کی (تبوك) ایله بحر احمر آره سنده (عقیبه) کوروزینه قدر امتداد ایدن و قدیم (مدین) دینیان ساحده ساکن اولان (اصحاب ایکه)

یهدہ پیغمبر (شعیب) ک مبعوث اولدییی ینه کتب مقدسه ده خبر ویریلدیکده در [۱]. حضرت (موسی) ایله معاصر اولان (شعیب) ، (تورات) ده (پترو) نامیله یاد ایدلمشدر. قرآن کریم ده کندینندن (سورہ اعراف) ک سکسان دردنجی و متعاقب آیتلریله (سورہ هود) ک سکسان اوچنجی و متعاقب آیتلرنده بحث ایدلمشدر . هرایکی سورده کی آیتلر مآلاً متحد اولدیفندن یالکیز (سورہ هود) ک اخباراتی بروجه آتی قید ایدیورز :

« بز ، مدینه قارداشلری شعیبی کوندر دک دیدی که قوم ، اللهه عبادت ایدیکنز ! سزک ایچون اوندن باشقه الله یوقدر . کیله و ترازیکیزی نقصان یامایکنز بنده سزی خیرده (نعمت ورفاهده) کوریورم و بن سزک اوزر کزه عذاب آخردن قورقورم . قوم ؛ کیله و ترازیی انصافله تاماملایک . خلقه اشیلرینی نقصان ایریشدیرمه بیکنز . ریوزنده فساد ایدمه رک کوتولک ایتمه بیکنز . اگر مؤمن ایسه کز اللهک مباح قیلدینی شنیلر سزک ایچون ده خیرلیدر . بن سزی قنالقدن صیانت ایدمه نم . دیدیلر که ، شعیب ! بابالریمک عبادت ایتدیکی اونانی ترک ایتمکی و مالزده ایسته دیکنز کی تصرف ایتمکی سکا قیلدیگک نمازی امر بیویور ؟ سن نه قدر حایم و دوغرو معاملهلر سزک ؟ ... شعیب دیدی که قوم ! سز نه دیرسکنز ؟ بکا ربکم برهانی کلش و ربم نبی رزق حسن ایله مرزوق ایلمش ایکن اونک امرینه مخالفت ایدمه بیلیرمی ؟ سزی برشیدن نهی ایدوبده کندم خلاقدنه بولونمق ایسته تم . قدرتمک یتدیکی قدر اصلاح ایتمک ایسترم . نائل موقعیت اولمقلم آتجق اللهک هدایتنه وابسته در . بن هر ایشمی اوکا تفویض ایتمم . دائماً اوکا مراجعت ایدهرم . قوم ، بکا اولان عداوتکنز سزی نوح قومنک ویا هود قومنک ، ویا خود صالح قومنک دوچار اولدقلری مصیبتنه سورو کله مه سون . حالبوکه ، لوط قومی سزدن بک اوزاق دکلدر . ربکنز دن مغفرت ایسته بیکنز و اوکا دونکنز . ربم اسیر که یجی و دوست طویجیدر دیدیلر که ، شعیب ! سو بیلدیگک شیلردن چوغنی اکلایورز .

سفی آزامزده بک ضعیف کوریورز . اگر قبیلهک اولسیدی سنی طاشلار ایدک . سن آزامزده قدری یوکسک دکاسک ، شعیب دیدیکه قوم ؛ عندکنزده قبیلهم اللهدن داها عزیزمیدر که ، اونک امرینی آرقه یه آتدیکنز . بنم ربم ایشله دیککنز شیلری محیطدر . قوم ؛ طوریکنز وجهله ایشله بیکنز [هلاکه وابطال دیخه چالیشکنز] بنده ایشلیورم [چالیشیورم] . یاقینده کیمک رسوای ایدن عذابه دوچار اوله جغنی و کیمک کاذب اولدیغنی

[۱] اصحاب آیکه خورماق و قورولاق خلقی دیمکدر .

او کره نیرسکیز . منتظر اولکنز بنده سزکه برابر انتظار ایده جکم . امریمز کلنجه ، شعبی و کندیسیله برابر ایمان ایدنلری لطف و کریمزله خلاص ایتدک . ظلم ایدنلری ده صیحه یا قالادی . اولرنده جانسز یوز اوستی یره دوشمش اوله رق صباحلادیلر . صانکه اودیارلره هیچ کله مشلردی . بیلکنز که نمود قومی ناصل رحمت الهیه دن اوزاق دوشدی ایسه مدین قومی ده رحمت الهیه دن اوله جه اوزاق دوشدی . .

مدین ، یمن دن فلسطین ، مصر و بحرسفید سواحلنه ایشله بن تجارت کاروانلرینک کذرکاهی اوزرنده بولونمق اعتباریله ایشلک بر مرکز تجارت زنکین بر عملکت ایدی . یمن ده کی معینلر ، سیایلر دورنده اولدینی کبی انباطیلر زماننده ده (مدین) تجارتگاه برشهره ایدی . نقل ایتدیکنز ایتلرده بونلره کیله و ترازیلرینی دوغرو طوئالرینک ، اموال خلقی ضیاعه اوغرا تمسزین تمامیله صاحبیرینه و یرمه لرینک امر ایدیلش اولسی شایان دقتدر . چونکه بو ایتلرده مدین خلقنک تجارت خصوصنده پک ایلری کیتدیکنه دائر تاریخک و یردیکی معلوماتی تأیید ایتمکده در .

عربلره مبعوث اولان پیغمبرلر حقنده زمان رسالته دوغرو عربستان سکنه سنک خاطره سنده قالان شیلرک پک مههم و پک محدود اولدینی آ کلاشیلدور . بو مههم خاطره نک ده آنجق (مکه) و (یثرب) کبی نیم حضری منطقه لره منحصر اولدینی قبول ایدیله بیلیر . احتمالکه (مکه) و (مدینه) نک نیم حضری سکنه سی بو مههم خاطره بی اجدادی بر مقبیه اوله رق دکل یهودیلره تماس نتیجه سنده ایدینه شلردی . مکه نک تجار سکنه سی طرفدن صیق صیق تجارت قافله لری کوندریلدیکی بو قافله لرک یهودیلره مسکون اولان مدینه طریقیله کیدوب کلدکاری دوشونیلیرسه بو احتمال داها زیاده شایان قبول کوروله بیلیر . عربلرک هود ، صالح و شعیب حقنده کی خاطره لری اجدادی بر عنغه بقیه سی اولسیدی بو خاطره آره سنده اولنرک نشر ایلدکاری دینک بعض ایزلری ده محافظه ایدیلش اولمق ایجاب ایدردی . حالبوکه مضبوط خاطره لرده بویله بریز بولمق ممکن دکلدر .

پیغمبر (ابراهیم) ایله اوغلی (اسماعیل) ده دائر جاهلیه قریشلری آره سنده منتشر اولدینی روایت ایدیلن خاطره بی ده بوماهیته عد ایده بیلیرز . قرآن کریم ده پیغمبر (اسماعیل) ک یالکنز رسالتدن بحث اولونمش ، روایت ایدیلن مقبیه تماس ایدیله مشدر [۱] دور رسالته نسبتله مؤخر زمانلرده یازیلش اولان بعض مؤلفانده عربستانده اسملری قرآن کریم ده مذکور اولیلان دورت پیغمبردن داها بحث ایدیله مکده در . (خالد بن سنان

العربی) ، (حنظله بن صفوان حمیری) ، (شعیب بن ذی مہرم) و (موسی بن میشا) اسمارندہ اولان بویغمبرلردن برنجیسنک زمان رسالته قریب بردورده گلش اولدیفنی روایت ایدیلکده در [۱] . فقط ، پیغمبر عیسی ایله آره لرنده هیچ برنجی اولدیغنه دائر حضرت محمدہ اسناد ایدیلن حدیثہ نظرأ (خالد بن سنان العبسی) نك رسالتی مسئلہ سی شہبہ یہ دوشمکده در [۲] . حضرت محمدك نشر دینیہ باشلامش اولدیفنی زمانلرده برحیات اولسی ویا خاطرہ سی اونوتولیمہ جق قدر یاقین برتاریخده وفات ایتسی ایجاب ایدن برپیغمبر اسمنك بدایت اسلامہ عائد وقوعات آرسنه قاریشمامش اولسنہ امکان یوقدر . حضرت محمدله معاصر دیکر برعرب پیغمبری گلش اولسیدی ، رسول اکرمك رسالتی بردزلو آکلا یہ میان قریش ، بونی ده (خالد بن سنان) کی هیچ براین برافامادن سونوب کیده جک بر شخصیت عد ایدر و او قدر تلاش و اندیشہ یہ دوشمزلردی . بالکس حیات رسالتی مرفقیتمزلکله سونن (خالد بن سنان) دن صیق صیق بحث ایتک صورتیله حضرت محمدی نومیدی یہ سوروکلمکک چالیشہ جقلردی . حالبوکه بدایت اسلام وقوعانی آره سنده پیغمبر (خالد بن سنان) کی براسمه هیچ تصادف ایدیلہ مکده در .

(حنظله بن صفوان) ایله (شعیب ذی مہرم) و (موسی بن میشا) یہ کلنجه ؛ بونلرک زمان رسالته نسبتله داها اول دورلرده گلش اولدقلمری آکلاشیمقدمه در . روایت کوره (قحافه) اسمیلده یاد ایدیلن (حنظله) ، نمود قومی بقیہ سندن (اصحاب رس) دنیان قومہ ، (شعیب بن ذی مہرم) بن ده (حضور) بلده سی سکنه سنہ ، (موسی بن میشا) ده ینہ بن ده (سحول) اها لیسنه بعث ایدیلشلردر . فقط بوروایتک ده بالآخره ظهور ایتش اولدیفنی تخمین ایتدیره جک قوتلی سبیلر واردر . هر حالده جاهلیہ دوری عربلری آره سنده بویله برعنتمہ موجود اولدیفنی قناعتی ویره جک هیچ برقید یوقدر .

[۱] روایت ایدیلن بوحدیث [انا اولی الناس بعیسی بن مریم فانه لیس بینی وینہ نبی] در . خالدك رسالت خبرتی دوغرو کوسترمک ایستہ یلر حدیث ده کی (نبی) بی (خالق الله دعوت ایدن نبی شارح) دیہ تأویلہ قیام ایتشرسده بوتأویلك معاضلنی نك واضحدر .

[۲] محی الدین عربی (فصوص) ده (خالد بن سنان العبسی) نك کریمہ سی حضرت محمدی زیارت ایتش اولدیفنی ورسول اکرمک کندیسینی [مرحبا یا بنت نبی اضاعه قومہ = قومی کندیسینی ضایع ایدن پیغمبرک قیزی ، خوش کلدک !] التفاتیلہ قبول ایدیلکنی قید ایتمکده در . فقط بوروایتی قبول ایتک ایچون قوتلی هیچ برسبب یوقدر . بالکس (محی الدین) ک روایتک منشأندن سکوت ایتسی و عربستانک زمان رسالته قریب وضعیتی روایتک صکره دن اویدورولمش اولدیفنی ادعا یہ قوتلی برسببدر .

چو کا کوره ، روایتک منشانی دور اسلامده ونسبتاً مؤخر بر زمانده آرامق ایجاب ایتمکده در .
 بوروایتک (حظه) به عائد قسمی (سورة قاف) ک اون ایکنجی آیتک [۱] تفسیرندن
 ﴿ شعیب بن ذی مهرم) ایله (موسی بن میشار) ه عائد قسمی ده (سورة انبیا) ده کی
 بر آیتک [۲] تفسیرندن چقمش اولدینی شه سزدر .

حنیقلر

اسکی مورخلردن (ابن اسحق) ه اسنادله (ابن هشام) ک نقل ایتمدیکی حنیقلر
 منقبه سی اسلامک ظهور و خارقه تما موفقیتنی بر در لواطه ایده مهین بر قسم ضرب مورخلری
 ایچون کوزل بر وسیله تغلیط اولمشدر . اسلام تاریخنه عائد مشهور بر اثر یازمش
 اولان (سپه نکر) بو منقبه یی اساس اتخاذا ایده رک اسلامک منشانه دائر اورتیه غریب
 بر نظریه آمشدر . بو نظریه نیک قیمتق تدقیق ایتمدن اول مسلمان مؤلفلری طرفندن
 صافدلانه نقل ایدیلمن واک بسیط بر انتقاده بیله تحملی اولیمان بو منقبه نیک ده منشای (دس
 بن اسحق) نامنده برذاته منتهی اولمقده در . (دس بن اسحق) ک نقل ایلمدیکی بو منقبه یی
 (ابن هشام) شو صورتله قید ایتمکده در . « قریش ، هر سنه معین بر کونده صنم لرندن
 برینک اطرافنده طوبلانهرق شلک یاپار ، شرقنه قربانلر کسر ، درین بر حس تعظیم ایله
 اطرافنی طواف ایدرلردی . قریشک بر معتاد بو آیینی اجرا ایتمکلی کونلردن برنده
 (ورقه بن نوفل) ، (عبدالله بن جحش) ، (عثمان بن حویرث) و (وزید بن عمر)

[۱] سورة قاف ده کی آیت شودر : (کذبت قبلهم قوم نوح واصحاب الرس و نمود و عاد وفرعون
 و اخوان لوط واصحاب الایکه و قوم تبع کل کذب الرسل فحق وعید) بو آیتده بحث ایدیلمن قوملره
 عبوث پیغمبرک اسملری قرآن ده مصرحدر . یالکن (اصحاب رس) ه بحث ایدیلمن پیغمبرک اسمی
 مذکور دکدر . یک کوزل آکلاشیلورکه مفسرلر (اصحاب رس) ه عبوث پیغمبرک اصحاب اسمنک
 مجهول قالماسنی موافق کورمه مش واحتمالکه اسرائیلی بعض تلقیات تأثیرله بو پیغمبرک حظه اسمنده
 اولدینی و قومنک بوذاتی دیری دیری قویو ایچنه آتهرق آغزینی طاشله اوردوکلری حقدن کی منقبه
 بو صورتله ظهور ایتمشدر .

[۲] سورة انبیاده کی (وکم قصمنا من قریه کانت ظالمة وانشأنا بعدها قومآ آخرین - ظلم
 وتمدی ایدن نیجه ممالک اهلینسی محو واننا ایتدک واونلرک مقامنه باشقه نسلدن قوملر خاقی واقامه
 ایلدک) آیتی تفسیر ایلمدیکن احا ایدیلمن قریه لریک سبب احاسنی ایضاح ایچون بونلره بوایی پیغمبرک عبوث
 اولدینی وعدم اتقیادلری اوزرینه احا ایلمکلی منقبه سی علاوه اولومشدر . بوراده کی (موسی
 بن میشا) اسمنک عبرانی بر اسم اولسی و منقبه نیک ابن عباسه عطف ایلمه سی اسرائیلی منشأنک قوتلی
 عشانه لریدر .

اسمنده دورت ذات برلشوب برکناره چکلدیلر . یكدیگرینه « کوریمورسکنزیا ، قوممز ضلالتده قالمش ، بابالری ابراهیمک مذهبنی اونوتمشلر بزده اونلرکی کوروب ایشتمهین ، هیچ براییلک و فئالقه قادر اولیان برقا پارچه سنک اطرافنده دونه بیلمیری بز ؟ بزکندیزمه بر دین آرایلم ! » دیدیلر بونک اوزرینه مملکتلرنی ترک ایده رک هربری بر طرفه طاعیلدی .

دین حنیفی آرامغه کیتدیلر ۱۲۰۰ [۱]

منقبه بی تنقیده لزوم کورمکسزین عیناً قید ایدن اسکی مسلمان مورخلر بونلره (حنفاء اربعه) دیورلر . بوهؤلفلره کوره حنیفلر دین اسلامک مبشرلریدر . کویا بونلر آره سنده صحیف ابراهیمدن بعض شیلر محفوظ قالمش اولدیغندن موسویت و عیسوتی رد ایده رک دین حنیفی تحریری ایدرلر مش ! .

(سپره نکر) مسلمان مورخلردن بعضیلرینک شو روایتلرینه استناداً حضرت محمددن اول عربستانده دینی بر حرکت اولدیغی و حضرت محمدک ماهرانه بر قورمازلق و شدتلی بر عزم و اراده ایله خلقک عمومی اولان بویولده کی حسیاتی کندی شخصی منافعی لهنه چویوره رک اوکا محروم بولندیغی شکل واستقامتی و یردیکنی ادعا ایلمشدر . (سپره نکر) کوروپاده پک زیاده تعمیم ایدن مطالعه سنه کوره حضرت محمد حنیفلرک تمثیل ایتدکاری بوعومی حسیات دینه یه معین بر شکل واستقامت و یرره رک اونو بویوک بر سیاسی قوته قلب ایش ، الهی اسباب عالیه پرده سی آلتنده آمال سیاسی و دنیوییه توجه ایلمشدر . بناء علیه عربلره ایران ایمراطورلغنی سر ننگون ، شرقی روما ایمراطورلغنی پریشان ایتدیرن حمله رک سرینی اسلامیتده دکل ، اسلامدن اولکی بوعومی حرکات دینه ده آرا ملیدر . سپره نکرک شو نظر به سنه کوره حضرت محمد بر شارع دکل ، وضعیتدن استفساده ایتمکده بویوک بر مهارت کوسترن علی العاده بر سرگذشتجودر . معاصر ی بولونان حنیفلرک افکار و قناعتلرنی بنمسه یرره رک عربلر آره سنده عمومی حرکت دینه یه قوتلی بر انکشاف و یرمش ، متصف اولدیغی عزم و اراده سجیه لری سایه سنده مدینه ده دینی بر سلطنت قورمشدر .

(سپره نکر) ک بوکوانسچ نظر به سی اسلامک ناشرینه قارشى سونمز بر کین و خصومت بسله ین محیطلرده بر آراتق بویوک بر رغبت قازانمش ایسه ده صوک زمانلرده (غولدیهر) و (له ثونه قانتانو) کبی مشهور مستشرقلرک ایندی ردکاری ضربه لرله بر دنبره ییقلمش ، وماهیقی میداننه حنیقمشدر .

[۱] شایان دقتدرکه محمد بن جریر الطبری بومنقبه دن هیچ بحث ایتمه مشدر: بوده منقبه نک شایان اعتماد اولدیغنی کوسترن برسیدر .

اسلامدن اول عربستانده دینی بر حرکت باشلامش اولدینی حقیقده کی سوزلر، بالآخره رواج بولمش افسانه لردر . عربستانک اسلامدن اولکی احوال و شرائطی حقیقده کی تاریخی تدقیقات (سپرنکر) ک بوغریب نظریه سنک هیچ بر اساس تاریخی به استناد ایتدیکنی اثبات ایلشدر . بوتاریخلرده وسطی و شمالی عربستان قبیله لری درین بر جهالت او یقوسنه طالمشلردی . یوکسک بر تکامل فکری به مقترا اولان مابعد الطبیعیات ساحه سنده بر حرکتک بوجاهل عربلر آره سنده انکشافی ادعا ایتک ، بشریتک حرکت فکریه تاریخی انکار ایتک دیمکدر . حنفاء اربعه منقبه سی کی صوکره دن ترتیب ایدیش اولدینی پک واضح اولان بر منقبه به استناداً مظنمان نظریه لر قورمغه قالمش قورمغه تاریخله استهزادن باشقه نه اوله بیلیر؟ .

اسلامدن اول مکه سکنه سی و یادیکر عربلر آره سنده دین ابراهیم دیه پوت برستلکدن آیری بر دین طانیلمش اولسیدی حضرت محمد صنملره و مشرکلیکه هجوم ایتدیکی زمان قریشلر او قدر متأثر اولمز ، اسلامیتده کندیلرینه او قدر یابانچی کورونمزدی . عربلرده پوت برستلکدن باشقه بر دین احتیاجی بولومش اولسه ایدی ، حضرت محمدک مکه ده اون سنه دوام ایدن نشریاتی ، مدینه یه هجرت مجوریتله نتیجه لشمش اولمزدی . بوتون وقوعات اثبات ایدیورکه عربستانک دیگر اقسامنده اولدینی کی (مکه) ده ده پوت برستلکدن باشقه بر دین احتیاجی طوبولموردی . مادیت پرست و تجارچی قریشلر مابعد الطبیعی موضوعلری خاطر لرینه بیه کتیر میورلردی . بناء علیه آره لرنده (دین حنیف) دیه مشرکلیکدن آیری بر جریان دینی یوقدی . حنیف لفظنک معین بر شکل دینی بیرولیکی معناسنده ایلک دفعه قرآن کریمده ایراد بویورلمش اولدینی قطعی عد ایدیه بیلیر . بوکله قرآن کریمده آلتی دفعه مکی و آلتی دفعه ده مدنی سورهلرده اولوق اوزره اون ایکی دفعه ذکر ایدیلشدر . فقط آیتلردن هیچ برنده بوندکه جاهلیسه دورینه عائد بر جریان دینی قصد ایدیلشمشدر . بلنکه بوکله آیتلردن سکیزنده ملت ابراهیمی و یا دین ابراهیمی تصویر ایچون ایراد بویورلمش ، دیکرنده ایسه یا حضرت محمد قصد و یا (مسلم) مرادنی اوله رق ذکر ایدیلشدر [۱] .

[۱] حنیف لفظی ، سامی لهجه لردن آرامی ، عبرانی سریانی و عرب لسانلرنده موجوددر . اوج اولکی لهجه لرده معنای ده بر برینک عینی کبیدر . (له تونه قائلانو) نک افاده سنه کوره آرامی و عبرانی لسانلرنده حنیف ، اخلاقسز و دینسز ، سریانی لهجه لرنده ایسه مردار معناسنده در . بالآخره یالانچی ، مرانی و مشرک معناسنده قوللانیلمشدر . خریستیان سریانیلر (حنیف) و صغیله خریستیان مذاهب معتزله سنی قصد ایلشدر . عربجه ده ایسه حنیف ، ضلالتدن استقامته میل معناسنه اولان

قرآن كرىمده پېغمبر ابراهيمه (حنيف) وصفى ويزبايركن مشارالېك يهودى ، نصرانى و مشرك اولديغى تصريح ايديلك صورتيه بولفظ آريجه توضيح ايديلمشدر . يوتوضيح ، حنفاء اربعه منقبه سنك بالاخره و دوشونولكسزىن تصنيح ايديلىش اولديغى كوسترمكده در . چونكه حنفاء اربعه دينلن ذواتده بوسلې و صفلىر موجود دكلدر . كرىجه منقبه ده بونلك بوتلره برستشى معناسز كوردكلرى ذكر ايديلكده در . فقط بونلردن اوچك خرسىيان ديننده اولدقلىرى تاريخاً معلومدر [۱] . (زيد بن عمرو بن نفيل) ك حنيفةكى حقنده نقل ايديلن منقبه ايسه عرض ايتديكى منظره تضادله كندى

(حنف) دن مشتهدر . بوتلردن اوزافلاشهرق آله واحده ايتانان كيمسه ديمكدر . قرآن كرىمده حنيفة ايله قصايدېلن ذوات يا پېغمبر ابراهيم و يا حضرت محمد و يا خود آله واحده برستش حصوصنده اونى تعقيب ايدن مسلمانلردر . بوخصوص حنيفة لفظى احتوا ايدن بوجه آنى ايتلردن اكلاشيلمقده در .

۱. — ماكان ابراهيم يهودياً ولا نصرانياً ولكن كان حنيفاً مسلماً [سورة آل عمران، ۶۶]

۲. — قل صدق الله فأنبعوا ملة ابراهيم حنيفاً وما كان من المشركين [سورة آل عمران، ۹۵]

۳. — ومن احسن ديناً ممن اسلم وجهه لله وهو محسن واتبع ملة ابراهيم حنيفاً واتخذ الله ابراهيم خليلاً [سورة نسا ، ۱۲۳]

۴. — انى وجهت وجهى للذى فطر السموات والارض حنيفاً وما انا من المشركين [سورة انعام ، ۷۹]

۵. — ان ابراهيم كان امة قانتاً لله حنيفاً ولم يك من المشركين [سورة نحل ، ۱۲۰]

۶. — ثم اوحينا اليك ان اتبع ملة ابراهيم حنيفاً وما كان من الشركين [سورة نحل ، ۱۲۳]

۷. — وقالوا كونوا هوداً او نصاراً تهتدوا قل بل ملة ابراهيم حنيفاً وما كان من المشركين [سورة بقر ، ۱۳۶]

۸. — قل انى هدانى ربى الى صراط مستقيم ديناً قيماً ملة ابراهيم حنيفاً وما كان من المشركين [سورة انعام ، ۱۶۱ - ۱۶۲]

۹. — فاقم وجهك لادين حنيفاً [سورة روم ، ۳۰]

[۱] حنفاء اربعه دينلن ذواتدن (ورقه بن نوفل) رفيقه نبوى حضرت خديجه نك عم زاده

سيدر . مورخلر بوذاتك شامه كيدرك خرسىيانلى قبول ايتمش اولديغى خبر ورمكده در . حضرت محمدك بعثته يتشمكك برابر خرسىيان ديننه صادق قالمش ، مسلمانلى قبول ايتمه مشدر . منقبه نك توصيفى كى ورقه حنفادن اولسه ايدى ، ثلثت تلقين ايدن خرسىيانلى قبول ايتز ، ايتسه ده حضرت محمدك آله واحده دعوته باشلاديغى كورنجه درحال اسلامى قبول ايتمش اولسى ايجاب ايدردى . منقبه بى نقل ايدنلر ورقه نك ناصيل اولوبده اسلاميت قبول ايتديكى وخرسىيان ديننده ترك حيات ايتديكى ايتضاح ايدمه مشلدر .

عبيدالله بن جحشده حضرت محمدك عمه سنك اوغلى ايدى . بوده بعثت نبويه دن اول خرسىيانلى قبول ايتشدى . بعثتى متعاقب اسلامه كيردى . زوجه سى (ام حبيبه بنت ابى سفيان) ايله برابر

کندیسه قیمتدن دوشمکده در . فی الحقیقه منقبه ده دینیلورکه : « زید ، زوجہ سی صفیہ بنت حضرمی) بی معائبه ایدردی . اوده زوجنک دین ابراهیم اولان حنیفی تخری ایچون سیاحتہ نه وقت حاضر لانسہ عموجہ سی (خطاب بن فوفل) ه خبر ویرردی . خطاب ، قومنک دینی ترک ایتدیکی ایچون دایما (زید) ه عتاب ایدردی . نه وقت بر آشبت ده بولونه جق اولورسه خبر ویرمک اوزره (صفیہ) بی توکیل ایتشدی . حتی (خطاب) قومندن برینی کندی مسلکنه اقناع ایتسون دیرهک اونی مکہ خارجه چیقاردی . عودتہ بمذمت ایچون مکنک آباق طافنی تسلط ایتدی . زید ، بونلردن نه وقت فرصت بوله بیلیرسه همان مکیه داخل اولوردی . شاید کلدیکنی کورورلرسه (خطاب) ه بیلدیرلر وینه اذا وجفا ایله اخراج ایدرلردی . . . »

حالبوکه بومقبه ده بک واضح ایکی تضاد کوزه چاریمقده در . اولاً ، (زید) ک حنیفی تخری ایتک اوزره سیاحتہ چیمسنه یعنی مکدن آریلانسہ بمذمت ایدیلدیکی خبر ویریلکده در . فقط بر آرز صوکره بو سطرلر اونوتیلهرق (زید) ک قبیله سی افرادینی کندی مسلکنه جویرمه سی ایچون مکدن چیقاریلدینی سویله نیلمکده در . حنیفلر روایتی نقل ایدنلر بو ائناده عربلر آره سنده بر ائناه دینی باشلامش و پوترله عبادتک معاسزلنی آکلاشلمش اولدیغنی آریجه تصریح ایتکده درلر . اکر بویه اولسیدی ، (زید) ک

حبشستانه هجرت ایتدی . فقط حبشستانه کیتدکن صوکره مسلمان اولدیغنه پشمان اولدی . زوجہ سنه « بن دینلری تدقیق ایتدم . خرسیتیانلی مرهج کوردم . اولجه ده بو دین ده ایدم . شمدی ینه بودینه دونه حکم « دیرهک ارتداد ایلدی . بک چوق سودیکی سرخوشلغنه آتیلدی . حتی (ابن اسحق) ک روایتنه کوره بو آدم تنصر ایتدکن صوکره حبشستانه کیتمش اولان مسلمانلره تصادف ایتدیجه « فقحنا و صأصأتم » یعنی بز کوزیمزی آچدق ، سز حالا کوزلریکزی قیرپشدریورسکز . لکن ضیایی کورمیورسکز . « دیرهک استمزا ایدرمش . عبدالله مهاجرینک مدینه یه عودتدن اول حبشستانده فرط عشرتدن تولدی . زوجہ سی (ام حبیبه) اسلام دیننده ثبات ایتشدی . حضرت محمد ، عودتده کندیسی تزوج ایلدی .

همان بن حویرث ، اسمی کچن (ورقه) نک عم زاده سی ایدی . کندیسی مختص برآمدی . سوریه یه کیدرک تنصر ایلدی . صوکره استانبوله کیتدی . جنوبی عربستانک ایران کسراسی طرفندن ضبط ایدیله سنه مقابل امپراطورکده شمالی عربستانی ضبط ایله سی فکرینی نشره باشلادی . عثمانک ملت و وطننه قارشلی بواهاقی ارتکابنه . سبب برکلام قایمقدی . امپراطوردن سوز آلدی . فقط املنه نائل اوله مدی . زهرلنهرک تولدی .

زید بن عمر بن نفیل ، حضرت عمرک عم زاده سی وعشره مبشره دن (سعید بن زید) ک پدری در . حنفان صاییلانلردن خرسیتیان اولیان یالکز (زید) در . بو آدم ده سوریه یه ، عراقه کیتمش فقط خرسیتیانلی قبول ایتهمش بالاخره حجاز حدودنده قتل ایدیلشدر .

بونلره عبادتدن استنکاف ایدرک حقیقی آراماسی عموجه سی خطاب طرفندن طبیعی کورولمک ایجاب ایدردی .

بوتون بونلر کوستریبورکه سیر و تاریخ کتابلرینه کچمش اولان حنفاء اربعه منقبه سی صورکه دن ترتیب ایدلشدره . منقبه لر بزه یالکنز شونی آکلاتیورکه حضرت محمد دعوی نبوته باشلامادن اول و صکره وطنداشلرینک اعتقاد و عبادت لرینی بکنمه یین بعضی آدملر بولونیوردی . بونلر . بت پرستلکی بکنمه دکاری ایچون یا خرسستیان اولمش و یا خود دین و آیین خصوصنده قوملرندن آریلشلردی . بعضی مفسرلر ایسه قرآن ده کچن و پیغمبر ابراهیمی توصیف ایدن (خیف) گلگه سی تفسیر ایدرکن بوذوات حقنده کی روایتلری نخطره ایشمش ، بوتلره عبادت ایتمکدن چکینن بو آدملرکده خیف یعنی دین ابراهیم پیروی اولدقلرینه حکم ایتشلردر .

قبل الاسلام خارجدن عربلر آره سنه کیرن دینلر

عربستانک وسط طرفلریله حجازک مکه حوالیسی ، وضعیت ارضیه اعتباریله اقوام سائر ایله تامسه مساعد بولونمادیغندن بورالرده ساکن اولانلر باشقه دینلرک تاثیر آلتنده قالماملشدره . فقط شبه جزیره نك شمال غربی و شمال شرقی منطقه لریله جنوب طرفلرینک دینی مقدراتی بویله اولمامشدر . بورالرده اوطوران عربلر ، صابئیلک ، یهودیلک ، خرسستیانلق ، مجوسیلک و براهانیزم کبی مجاور قوملره عائد خارجی دینلرک تحت تاثیرنده قالماملشدر :

صابئیلک . — صابئی مذهبی اسکی بابیلره ، ایرانلره ، یهودیلره و خرسستیانلره . عائد افکار دینه نك عجیب برخایطه سیدر . قرآن کریم ده صابئه دینلن بومذهب پیرو لرینه (ماندائیلر Mandéens) دینلمکده در . بواسم ، (علم و عرفان Science) معناسی افاده ایدن و یونانجه (غنوسیس Gnosis) لفظنه مرادف اولان (ماندا Manda) گلگه سندن . آلمشدر . دینک که صابئیلر ، غنوسیتیکلردر .

صابئیلر حقنده مؤلفات اسلامیه ده خیلی معلومات ویریلشدر [۱] . بدایت اسلامده .

[۱] کتب اسلامیه ده صابئه مذهبنک منشأی حقنده مختلف روایتلر کورولمکده در . بونلردن علمی بر قیمت و بر مک امکانی یوقدر : صابئیلرک پیغمبر (نوح) دیننده اولدقلری بولنده کی روایتله ، بونلرک (شیت) ک اوغلی (صابی) دن کلنکاری و الازنده کی کتابلرکده صحف شیت اولدیفی روایتی بوقیلهدر . بر قسم مؤلفلرده صابئی اسمنک عبرانجه (کوکب) معناسنه کنن (صبا) لفظندن کلدیکنی یازماملردر . زمحشری ، صابئیلرک اهل کتابدن بر فرقه

بونلرک باشلیجه مرکزی (اورفه) نك اوتوز بش کیلو مترو جنوبنده و (جلاب) شهری اوزرنده کی قدیم (حران) شهری ایدی . الیوم (بغداد) ک جنوب حوالیسینده و (حله) ، (کر بلا) جهتلرنده صابئه مذهبنه تابع انسانلر واردر . بونلرک (چیزا Ginza) دینیلن بر طاقمه مقدس کتابلری موجوددر . بو کتابلرک اساسی ساسانیلر دورینه قدر چیقمقدهدر . (چیزا) ده بونلره (نازوراجه Nāsōsājé) اسمی ویریلکدهدر .

ماندائیلرک باشلیجه عبادتلری و افتیزلکدر . بو سبیدن بونلره و افتیزچی صابئیلر دینیلمکدهدر . ماندائیلر ، و افتیزه رعایتکار اولقله برابر خرستیانلرک دشمنیدرلر . بونلرجه حقیقی پیغمبر (یحیی) در . عیسی ایسه یالانچی پیغمبردر . نظرلرنده بکارلق مذموم ، هر نوع رهبانیت منفوردر . اکمهکه بر نوع قومونون یابار و بعضاً اکمهکه شراب قاتارلر . معدلرینی دائماً (جوردن Jourdain) دیدکاری آقارصولر کنارنده انشا ایدرلر . بومعدلره آنجق راهلر کیره بیلیر .

صابئه مذهبنده (یحیی) نك تلقیناسدن بعضی شیلر بولونسی مستبعد دکدر . فقط عذهبک ادوار تاریخیه ده عرض ایتدیکی شکل ، ذکر ایتدیکمزدینلردن مقتطف برخلیطه دن باشقه برشی دکدر . موجود کتابلری ده بونقطة نظر دن شایان تدقیقدر . چونکه بو کتابلر ده میلاد عیسی دن اول بابلده ، ایرانده و سوریه ده کی دینی تلقیلرک رسوبلرینی بوله بیلیمک امکانی واردر . بر زمانلر کلیسا نك مدهش هجوملرینه معروض قالان غنوستیکلرک صابئه مذهبندن ماهم اولدقلری شهبه سزدر . حتی میلادی ۲۴۲ تاریخلرینه دوغرو ایران حکمداری برنجی (شاپوری) ماندیخه نیزم دینیلن دینی قبوله دعوت ایدن مشهور (مانی) بیله بدایتده صابئه مذهبنه منسوب بولونیوردی .

صابئیلک ، عرفانی و خرافی ایکی شکل عرض ایتمکدهدر . عرفانی صابئه ده کلدانیه فیلسوف و راهبیلر نك اینجه فکیرلری کورولمکدهدر . اسلام فیلسوفلری طرفندن ده آلتمش اولان عقول افلاک نظریه سی بونلرک اثریدر . عرفانی صابئیلره کوره وجود بشرکی اجرام ده برر روجه ، تمیز دیکرله عقوله مقدردر . عقولدن هر بری کندینه عائد کره دن عالم ده

اولدقلرینی و یهودیلکدن عدول ایده رک ملکره عبادت اشدکلرینی بیان ایتمکدهدر . امام اعظمه اسناد ایدیلن بر روایتده بونلرک نصارادن برفرجه اولوب (زبور) ی اوقودقلری مرکزندهدر . صابئیلکده یهودیلک و خرستیانلغه عائد بر طاقم افکار بولوندیغه کوره صوک ایکی روایتده منشای برماهیت کوروله بیلیر .

تصرف ایدرلر . اجرام سماویه عبادت اولنلرک حقیقی برر معبود اولدقلری ایچون دکلر معبود حقیقی نزدنده برر شفیع بولوندقلری ایچوندر .

فقط صابئیلکک خرافی شککنده بوايجهلک یرقدر . بالمکس کواکب برر معبوددر . بونک ایچوندرکه صابئیلرک عوام قسمی اورمانلر ایچنده کواکب نامنه هیکلرلر یاپهرق اولنره پرستش ایتک صورتیله برنوع بت پرستلکه دوشمشلردی .

صابئیلکک عربلر آرسنه نه زمان صوقولدیغنی قطعی صورتده تعین ایتک ممکن دکلدر . هر حالده بومذهب عربلرک خارجدن آلدقلری دینلرک اگ اسکسی در . جنوب عربلرینک (کونش) ه تعبد ایتدکلرینه دأر اولان روایت ، بومذهب عربستانه صوقولدیغنی زمانه خیلی بر قدم ویرمه مزه مساعددر . جنوب عربلرینک الجزیره دن کلش اولدقلرینی تأیید ایدن و نائق بزّه بولنرده کی کونش پرستلکک منشأ و قدمنی ده کوسترکده در . فقط شمالی عربلر آرسنده کی نجوم پرستلکی پک اسکی زمانلره قدر چیقارمق ایچون آلمزده هیچ بروثیقه یوقدر . بالمکس بوزمانک میلاد عیسی دن صوکره اولدیغنی قبول ایتدیره جک بر چوق سبیلر وارددر .

شمالی عربلردن صابئی اولدقلری خبر ویریان قبیله لر ، بنی لخم ، بنی طی ، بنی میسم ، بنی قیس ، و بنی اسد کی بر قاچ قبیله دن عبارتدر . فقط بو بدوی قبیله لرک صابئه مذهبنی تامیله قاورامش اولدقلرینی فرض ایده جک اولورسوق حقیقتدن اوزاقلاشمش اوله جغمزه شبهه یوقدر . بو خصوصده بزّه واصل اولان معلومات آنجق بولنردن بنی لخم (مشتری) یه طی قبیله سنک (بهیل) ، بنی میسمک (دیرانه) بنی اسدکده (عطارده) ه تعبد ایتدکلریندن عبارتدر . حالبوکه مختلف دین و فلسفه لرک خلیطه سی اولان صابئه مذهبی پک قاریشیق و بر بدوینک احاطه ایده مه میه جکی قدر ایجه در . بونک ایچوندرکه بو قبیله لرک صابئیلکلرینی عربستانک صنم پرستلکی ایله مزوج و خرافی ماهیتده قبول ایتک ضروریدر . احتمالک بو کوچه قبیله لر کلدانیه و یا حران طرفلریندن کچرکن یرایلردن عوام قسمنک عبادت لرینه شاهد اولمش ، و کندیلری ده بونلری تقلیداً اسکی فه تیشلرینه بر ییلدیزک تمثالی صورتنده تعبد ایتمشلردر . بزّه قدر انتقال ایدن بعضی روایتلردن مکه قریشلرینک یالکز صابئه اسمنی ایشیتمش اولدقلری بو مذهبنک ماهیتدن بی خبر بولوندقلری آکلاشیلماقده در [۱] .

[۱] عرب تاریخلرنده شوبله بر روایت قید ایدیلکده در: «حضرت عمر اسلامه کلدیبی وقت قریش کنجلی کندیسنی لوم ایتمشلردی . حتی بر کون دوکوشمه باشلامشردی . صنادید قریشدن (خاص بن وائل سهبی) اورادن کچوردی . غوغالرینک سبینی صوردی . اولزده «عمر صابئی اولمش !»

موسویلك - عربستانه صوقولمش اولان دینلردن اك همی موسویلكدر . بو دین عربستانه خارجدن نفوذ ایدن دینلرك اسکیسی اولدینی کبی تأثیراتی اعتباریلده اك زیاده شایان تدقیق اولانیدر . موسویلك عربستانه فاسطین - معان طریقله کیرمشدر .

بو طریقله کیرن موسویلك زماناً دها اسکیدر . فلسطیندن سوریه - حجاز آره سنده کی بادییه التجا مجبور اولان یهودیلر واسطه سیله گلش ، تدریجاً اسکی یثرب [مدینه منوره] بلده سنه قدر صوقولمشدر . اسکی عرب مؤلفلری یهودیلرك یثرب حوالیسنه ورودلری پیغمبر موسی دورینه قدر چیقاران بر منقبه قید ایدرلر . فقط بو منقبه یه تاریخی برقیمت ویردیره جك وثائقی مفقوددر: تاریخ، یهودیلرك آنا یوردلری اولان فاسطین دن عربستانه کیدن ایصسز چوللر ده وغر و جگمه لری زمانی آنجی آثوریلر دورینه قدر چیقاره بیلمکده در . بو زمان ایسه ، پیغمبر موسی نك دوری شویله طورسون ، پیغمبر سامانك وفاتندن بیله ایکی بیجق عصر قدر صوکرده در [۱] . بنی اسرائیل حکمدارلری پیغمبر سامانك وفاتندن صوکره تفرقه یه دوشمش ، اون ایکی سبطن یالکمز (یهودا) و (بنیامین) سبطلری سامانك بو یوک اوغلی (رحبعام) ه بیعت ایلمش ، دیگر اون سبط محالفلرك رئیسی اولان (یروبعام) ی حکمدار طائیشلردی . (رحبعام) ی طائیانلر حکمدار سلیمانك پایتختی اولان (اورشلیم) ی یعنی (قدس) ی مرکز حکومت اتخاذاشمش ، (یهودا) دولتی نامی آلمشدردی . (یروبعام) ی حکمدار اعلاز ایدن اون سبط ایسه اسکی (سامریه) شهرینی پایتخت یاپه رقه تاریخده (اسرائیلیه) دینان حکومتی تشکیل ایلشدردی . عینی دینه منسوب وعینی عرقدن اولملرینه رغماً بو ایکی دولت بر درلو خوش کچینه میور ، دائمی صورتده بر برلیله مجادله ایدیبورلردی . هرا یکی حکومتکده سقوطنی و یهودیلرك اسارتی انتاج ایدن بومنازعه قبل المیلاد (۷۲۱) تاریخلرینه دوغرو بوس بوتون آرمش ، اسرائیلیه دولتی ، یهودا حکومتی پریشان برحاله کتیرمشدی . مدافعدن عاجز قالان یهودا حکمداری [آخاز] ، او ائنده قدرت وسطوتیله مشهور اولان آثوریه حکمداری ایکنجی [صارغون] دن یعنی [شارو کین] دن استمداده مجبور اولمشدی [۲] . بونک اوزرینه ایکنجی صارغون سوریه نی کچرک (سامریه) [

دیدیلر . خاص بن وائلده وارسون اولسون بر آدم کندینه بر دین اختیار ایش ، سز نه ایستیورسکزه دیهرک اولنری دفع ایتدی» . بومنقبه کوستریورکه قریشلر صابئیلکک نه اولدینی بیلمبورلردی . اونک ایچون اسلامیتی صابئیلک عد ایشلردی .

[۱] پیغمبر سامان ، میلاد عیسی دن ۹۷۶ و یا ۹۶۲ سنه اول وفات ایشدر .

[۲] ایکنجی صارغون قبل المیلاد (۷۲۱-۷۰۵) سنه لرنده حکمران اولشدر .

اوزرينه يورومش ، شهرى محاصره و مصر فرعونيله اتفاقه چالیشان (هوش) ی مغلوب و اسیر ایتمش ، تبعه سنه انواع مظالم یاמש ، یهودیلردن یکریمی بیك کیشی بی اسیر ایدیه رك آتوریه یه کوتورمشدی . ایشه بو ائنده جانلرینی قورتارمغه چالیشان بعضی یهودیلر فلسطین و سوریه نك شرقده کی چوله قاچمش و عربستانه حدودینه کیرمشلردر .

ایکنجی صارغونك اوغلی و خاتی سناخریب [زین - آخی - ایربا] ایسه فلسطین اوزرینه یورویه رك . [حزقیاء] بی مغلوب ایتمش ، یهودیلردن بك چوق اسیر آلمشدی . بو دفعه ده قیلدیج و اسارتدن قاچان یهودیلردن برقم اولکی عرقداشلرینی تعقیباً عربستانه صوقولمشلردر . آتوریه دولتك انهدامندن صوکرده یهودیلر فلسطین ده راحت ایدیه مه مش بابل حکمداری بخت نصر [نابو خودونوسور] ك قهار ضربه سنه اوغرامشلردر . بو فوج ماجرالر ائناسنده تنکیل و اسارتدن قاچان یهودیلر داها امین کوردکری حجازك شمال ضربه سنه کی چوله النجا ایلشلردر . یهودیلرک فلسطین دن عربستانه دوغرو هجرت ایتلرینه سبب اولان تنکیل و مظالم متعاقب عصر لرده دوام ایتشدر . بالخاصه روما ایمپراطورلردن (آدریانوس) ، قارشى وقوع اولان قیاملرینك عقامته محکوم قالماسی ، برچوغنك عربستانه چکلمه سفی انتاج ایتشدر [۲] . ایشه بو صورتله عربستانه کیرن یهودیلر فلسطین و سوریه حدودلردن شمالی حجازه قدر تمانی ایدن ساحه یه داغیلمش و بر چوغنی قدیم (یثرب) و (خیبر) حوالیسنه قدر ایلریله یه رك بورالرده بیرلشمشلردی . (یثرب) (و خیبر) جهتلرینه برله شین یهودیلر بورالرده بویوك قولونیلر تأسیس ایتمش ، شمالی عربستان تجارتنی آللرینه آلمشلردی . خرسیتیانلک روما ایمپراطوری قسطنطین طرفندن قبولندن صوکره پیغمبر عیسی بی صلب ایدن یهودیلر حقتده مدھش بر دوره تنکیل باشلامش اولدیغندن بو حال یهودیلردن برچوغنك سوریه و فلسطین دن چیقارق (یثرب) ده عرقداشلری آره سنه چکلمه لرینی انتاج ایتشدر . بو صورتله یثرب و حوالیسى تدریجاً یهودیلرله طولمش بورالرده (بنی قریضه) ، (بنی نضیر) ، (بنی قینقاع) ، (بنی هذل) ، (بنی سامله) و (بنی زغورا) کبی بویوك قبیله لر تشکلی ایتشدر .

فطرتاً تجار اولان یهودیلر ، یثرب ده بیرلشدکن صوکره ، قدیم یمن - مدین تجارتنی طریقيله یمنه قدر کیدوب کلکه باشلامش و بو صورتله موسولمانکی جنوبی عربستانه ده صوقولمشلردر

[۱] بخت نصر قبل المیلاد ۶۰۶-۵۳۸ سنه لرنده حکمران اولشدر .

[۲] آدریانوس میلادی ۱۱۷ تاریخنده سوریه و الپسی ایدی . ایمپراطور (ترایان) ك وفاتی

اوزرینه رومیاه کیده رك ایمپراطورلغه کچمش و میلادی (۱۳۸) تاریخنده وفات ایتشدر .

یعنی ده حکمران اولان تبابعه نك برآراق موسویلكی رسمی دین اوله رق قبول ایتمش اولدقلری روایت ایدیلکده در . حتی تبابعه دن (ذی نواس) ك نجران خرستیانلرینه ده موسویلكی قبول ایتدیرمك ایچون ظالمانه تدبیرلره مراجعت ایتمش اولدینی مرویدر [۸].

موسویت عربستانك هم شمانه هم ده جنوبنه کیرمش اولدینی حالدیه عربلر آره سنده انتشار ایدمه مشدر . بدایتده (یترب) تام معناسیله بریهودی مستعمره سی اولدینی و (اوس) و (خرزج) قبیله لری بورایه کلدکاری زمان یهودیلرک هککه مونیالفی طانیق مجبوریتده اولدقلری حالدیه یته موسویتی قبول ایتمه مشلدر . عرب مورخلری یمن تباعه سندن بعضلرینك موسویلكی قبول ایدیلدکارینی قید ایدیورلر سده بونك یالکیز بعض حکمدارلرله اطرافنده کیلره منحصر اولدینی و عرب قبیله لرینك بودینی حسن تاقی ایتدکاری محققدر . بونك باشلیجه سینی ، موسویلكك ملی بردین اولماسنده آرایه بیلیرز . موسویلك سامی بردین اولقله برابر ، منحصر آینی اسرائیله مخصوص بردیندر . بودینه کوره بنی اسرائیل (یهوا) نك کزیده و عمتاز قوللریدر . باشقه قوملر ، بنی اسرائیله نسبتله آشاغی بر درجه ده در . ایشته بر طرفدن معزور و سرآزاد عربلرک یهودیلردن دون بدرجه ده قالمق وضعیتنه دوشمك ایسته مهملری ، دیگر طرفندن ده برچوق احکام و آیتلرینك بدویلرک حیسانته او یغون اولماسی موسویلكك عربلر طرفندن قبول ایدیله مسنه سبب اولمشدر . فقط یترب یهودیلری بدوی عربلره نسبتله داها مدنی و داها منور اولدقلردن بنی اسرائیله عاڈ

[۸] بوروایتی قید ایدن عرب مورخلرینك افاده لرینه کوره آلتنجی عصر میلادی اوائلنده یمن ده سعیرلرک تختنه جلوس ایدن ذونواس (دمیانس) یهودیلکده بك متعصب اولدیفندن نجرانه صوقولان خرستیانلغی محو ایتك عزمنه دوشمشدی . بومقصدله نجران اوزرینه یورودی . نجرانلر یهودیلکی قبول ایتدکلردن باشده رئیسلی (عبدالله بن الناصر) اولقی اوزره برچوغنی آتش یا نان چوقورلره آتمق صورتیله ایتا ایلدی . مورخلرک بوروایتی نظر اعتباره آلان مفسرلر (سورة بروج) ده کی [قتل اصحاب الاخذودۃ النار ذات الوقود . اذهم علیها قومود . وهم علی ما یفعلون بلؤمنین شهود = طوتشمش آتش خندقلری اصحابی کبرسونلر . اولر خندقلری یاننده اوطورر ، مؤمنلره ایتدکارینی تاماشا ایدرلردی .] آتیلرنده بحث ایدیلن اصحاب اخدودی ذونواس و تبعه سی اوله رق تفسیر ایلشلدر . یته عرب مورخلرینه کوره نجران رؤساسندن (دوس بن ثعلبان) بروایتی بوله رق حبشستانه قاچمش ، (ذونواس) ك نجران خرستیانلرینه یایدینی مظالمی (نجاشی) یه واونك واسطه سیلده شرق روما ایمراطوری (زوستین) ه شکایت ایتمش و برده یاریسی یا تمش انجیل کوستره رك تعصیبی او یاندیرمش اولدیعندن ایمراطور نجاشی پی (ذونواس) ك تأدینه مه امور ایلشدر . فقط خرستیانلرک عربستانه حخولندن بحث ایدرکن تشریح ایدیله جکی وجهله بوروایت پكده موثوق کوروله منر -

برچوق مراسم و عادات، برچوق توراتی روایات و خرافات عربلر آره سننده انتشار ایتمش و یونلر ظهور اسلامده اهتدا ایدنلر واسطه سیله اسلامده کیرمشلردر [۱].

ضرسقیانامه . — کلیسامورخلربنه باقیلربرسه نصرانیتک عربستانه دخولی تاریخنی برنجی عصر میلادی به قدر چیقارمق ایجاب ایتکده در . حواریوندن (پاولوس) ک غالاتیایلرله یازدیغی [۲] رساله سننده شو ققره لری کوربیوروز : « اما چنانکه بنی آنامک رحمندن آبران و کندو عنایتندن دعوت ایدن الله بکندی که کندو اوغلی بکا اعلان ایده تا که آنی طائفه لر آره سننده تبشیر ایدیم . تیزیه لحم و قانه طائشامدم و اورشلیمه بندن اول رسول اولانلره دوغدم . اما عربستانه واردم وینه دمشقه دوغدم . . . فقط پاولوسک عربستان دیدیکی منطقه نیک سوریه حدودلری و بالخاصه حوران طرفلری اولسی اغلب احتمالدره بوتاریخلرده بعض عرب قبیله لرینک احوالی به قدر ایلریله دکاری تاریخاً معلومدر . کلیسامورخلری طرفندن (پاولوس) ک عربستان ایچریلرینه کیده رک خرستیانلی نشر ایلدیکی یولنده کی ادعای حقیقتندن به قدر اوزاقسه برنجی عصر میلادی ده حواریوندن (سن بارتالامی) نیک [۳]

[۱] مجارستان پهودیلرندن اسلامه حائذ تدقیقات و تألیفاتیه آوروپاده بویوک برشهرت قازانان (غولد زهر)، اسلامک منشائی پهودیلکده آرامغه قالمش، ایتالیا مستشرقلرندن (له تونه قانتانو) ده بو خصوصده کندیسنه پیرو اولمشدر . فقط استناد ایتدکاری خصوصاته نظراً بو ادعا پاک چوروک کور و ایتکده در .

[۲] اصیل اسمی (سائول) اولان پاولوس، میلادک ایکنجی سنه سننده (طرسوس) ده متعصب برپهودی عائله سی آره سننده دوغمش، قدسده فارزیانیزم برنسیپلری دائره سننده تعلیم و تربیه کوره رک قویو برپهودی اوله رق بنششددر . بدایتده خرستیانلکک اک مدهش دشمنلرندن بری ایدی . نصرانیتنی قبول ایتدکن صوکرده اک متعصب برخرستیان اولمش، یکی دینی آناطولی ده یونانستانده، قبریسده، پافوسده نشره چالیشهشدر . پافوسده روما سردارلرندن (سر جیوس پاولوس) خرستیانلی قبول ایتدیرمش و بوزماندن اعتباراً پاولوس نامنی آلمش، خرستیانلکک حواریونی صره سنه کچهشدر . بالآخره رومایه کیتمش، بورادهده میسیونرلککنه دوام ایلشدر . فقط میلادی ۶۶ تاریخنده روما امپراطوری (نون) ک سؤالرینه ترس جوابلر ویردیکندن مشهور (پاتریس) له برابر اعدام اولونمشدر . (پاولوس) ک رومادن، ماکدونیا ده کی قای شهرندن، قورنطوسدن، اطنه دن، افسوسدن، کریددن، اطالیه دن یازدیغی برطاقم مکتوبلر واردرکه بونلر بالآخره اینجیلره درج ایدیلشدر . . . غلاطیه لیلره یعنی بوکونکی (کنغری) شهریه خلقته رومادن یازدیغی برمکتوبده بونلردن بریدر . اعمال رسالده ترجمه حانی محتویدر .

[۳] سن بارتالامی خرستیانلکک اون ایکی حواریونندن بریدر . کلیسا عنعنه سنه کوره خرستیانلی نشر ایچون هندستانه، حبشستانه قدر کیتمش و میلادی ۷۱ تاریخنده (ارضروم) طرفلرنده قتل ایدیلشدر . بعض خرستیان مؤلفلری بونک یتمش ایبی تلیددن بری ارلاز (Nathanael) «

و ایکنجی عصر میلادی ده اعزه دن (سن پانته نوس) ك [۱] یمه کیده رك خرسیتیانلغی نثره جالیشد قلمری حقنده کی روایتلری ده واقعه مطابقتدن او قدر بعیددر .

خرستیانلق عربستانه آنجق دردنجی عصر میلادیدن اعتباراً ، شمالده سوریه و جنوبنده حبشستان کی ایکی طریقه صوقوله بیلمشدر . سوریه طریقیله عربستانه کیرن خرسیتیانلر ، شرق کلیسا سنده ظهور ایدن مذهب اختلافی اوزرینه امپراطورلق اراضی سنده بارینه میان ارباب اعتزالدی . فی الحقیقه او چونجی عصر میلادی نصف اولنده شرق کلیسا سنده (آریوس) [۲] طرفدن چیقاریلان تثلیث مجادله سنی میلادی ۳۲۷ تاریخنده انطاکیه دسپوطلغندن استانبول پا طریقیله ککن (نسطوریوس) ایله اسکندریه پا طریقی (سن سیریل) آره سنده ظهور ایدن مذهبی منازعه تعقیب ایتمش و بو یوزدن شرق خرسیتیانلغی بربرلرینه

اولدغی ادما ایشلردر . سن بارتله می به نسبت ایدیلن برایتیل وار سده خرسیتیانلرجه آفوروز ایدیلشدر .

[۱] سن پانته ، بدایتده رواقیوندن ایدی .

[۲] خرسیتیانلغک روما امپراطوری برنجی قسطنطین طرفندن قبول ایدیله سنندن چوق زمان کجه دن شرق کلیسا سنده تثلیث حقنده بو یوک بر منازعه دینه باش کوسترمشدی . مجادله بدایتده مصرده یعنی تثلیث یوردی اولان ام دنیاده ظهور ایتشدی . تثلیثک نزاعه سبب اولان اک مهم نقطه سی (ابن) ك وضعیتک تعینی کیفیتی ایدی . مسئله یی چیقاران ده (آریوس) اسمنده بر راهب دی : بو آدم اسکندریه دسپوطلغنه نامزد ایکن بو موقعدن اوزا فلاشدیریلشدی . (آریوس) ، ابن الهک قدیم اولامیه جغنی چونکه (اب) ك (ابن) دن مقدم اولسی ضروری اولدغنی ایلری سورره ك ابن الهک حدوتی ادما ایدیوردی . حالبوکه بو ادعا ، تثلیثی تشکیل ایدن اوچ شخص السی آره سنده سلسله سراجی ویا مساوات سراجی نظمن ایتک اعتباریله بونلرک ازلیت مشترک سی اساسی یقیور ، تعبیر دیکرله تثلیث بولوغدغنی بر زمان قبول ایدیوردی . آریوسک بو ادعای اوزرینه رقیب اولان دسپوت مسئله حقنده عمومی وعلنی بر مناقشه آجدی . بوسورتله اسکندریه خرسیتیانلری ایکیه آیریلش اولدی . ایکی طرف آره سنده مدھش بر منازعه باشلادی . اسکندریه سککنه سنک بو یوک بر قسمنی تشکیل ایدن یهودیلرله بت پرستلر ، خرسیتیانلر آره سنده کی بو مجادله یی ممنونیتله تماشای ایدیور ، بابا ایله اوغلاک بریاشده اولدغنی سویله یه رك آکله نیورلردی .

امپراطور قسطنطین بدایتده مجادله به اهمیت و بره مشدی . احتمالک کندیسی ده (اب) ك طبعا (ابن) دن مقدم اولدغنی دوشونه رك آریوسک فکرینه متقابل بولونیوردی . فقط منازعه کچیجی برشی اولدی . بالعکس کبتدکجه بو بودی . امپراطور نهایت (نیس) قونسلینی طویللامنه مجبور اولدی . قونسیل اوزون مناقشه لردن صوکره شو قراری اعلان ایتدی : « مقدس کلیسا ساجبور اولدغنی بر زمان بولوندیغنی ، تولدنن اول موجود اولدغنی ، عدمدن ویا الهدن باشقه بر جوهر دن چیقدیغنی ، مخلوق ویا متغیر اولدغنی ، زمانک تبدلاتنه تابع بولوندیغنی سویله یلرلی آفوروز ایدر . » قونسلیک بو کولنج قراریله مسئله حل ایدیلرک منازعه به نهایت ویریلدی . یعنی آریوس و طرافدارلری تشکیل ایدیلدی . . .

خصم مذهبلره آیریلشدی. (نسطوریوس) ک منکوبیتی اوزرینه سوریه‌ده کی طرفدارلرینه قارشلی باش‌لایان تشکیل سیاستی ، بونلردن بر چوغنک عراق دوغرو چکیله رک ایران حدودلرینه التجا ایتلمی بی بعضیلرینک سوریه - حجاز آره‌سنده کی بادییه صوقوله رق اورالده منزوی برحیات کچیره لرینی انتاج ایلشدر [۱] .

فقط یثرب [مدینه منوره] وحوالیسی اوتهدنبری بر یهودی مستعمره‌سی اولدیفندن خرستیانلر ، حجازه قدر کیده مه مشلردر . خرستیانلر ، حضرت (عیسی) نی صلب ایتمش اولقله اتهام ایتدکاری یهودیلره قارشلی سوونمز بر حرص انتقام بسلیورلردی . یهودیلرک خرستیانلر حقتنده کی حیاتی ده عینی ماهیتده ایدی . بوسیدن نسطوری پاپاسلری (حوران) ساحه‌سی ایلری کچه مه مش ، بورالده انشسا ایتدکاری صومعه لرده قالمشلردی . بونک ایچوندرکه بو طریقه عربستانه کیرن خرستیاناق آیحق سوریه حوالیسنه کلش اولان

[۱] نسطوریوس ، حکمادان (ثئودور دو موبسست Theodore de Mopseste) ک افکار فلسفه‌سیله یتیشمش اولدیفندن خرستیانلرک آلمش اولدینی مردم پرستلک شکلنه معارض بولونیوردی . نسطوریوس ، خرستیانلرک ذات الوهیته انسان شکلی اسنادایدن عقیده لرینی الوهیتی استحقار ماهیتنده کوربور ، بو عقیده کفر نظریله بافیوردی . نسطوریوس ، بوتون کائاتی طولدوران و اوصاف انسانییه مشابهدن مزه اولان برمبدأ طانیور ، وبوکا پرستش ایدیوردی . بناء علیه آرسطو نظریات فلسفه‌سیله اورتودوقس مذهبی تألیف ایتکه چالیشوردی . بو یوزدن نسطوریوس ایله اسکندزیه باطریق متعصب و جاهل (سن سیریل) آره‌سنده بر اختلاف باش کوستردی . نسطوریوس کلیسانک نظریات فلسفه‌ایله مألوف یوکسک صنفی ، سن سیریل ایسه بت پرستک عقائد و اعتیاداندن آبریلان جاهل کروهنی تمثیل ایدیوردی . سن سیریل ، (مہریم) ک (ام‌الله) اوله رق تعسید ایدیله‌سنی برویج ایدیور ، نسطوریوس ایسه بوکا مخالف بولونیوردی . نسطوریوس ، استانبولک بویوک کلیسا‌سنده ایراد ایتدیی خطابه‌ده « اللهم قادر و قیوم اولدینی سوبله دکدن صوکره » بویله بر الله والده مه مقتدر اولورمی ؟ « دیه باغیرمش ، سن سیریله اعلان حرب ایلشدی . نسطوریوس حیرمه (ام‌الله) دینیلیمه رک (عیسی) نک صفت انسانییه اعتباریله والده‌سی اطلاق ایدیله‌سنی توصیه ایدیور ، عیسی نک انسانی ایله الوهیتی برمعبله اوراده پرستش ایدیلن معبود قدر بربرندن خرقلی اولدینی سویلیوردی .

نسطوریوس ایله سن سیریل آره‌سنده کی منازعه کیتدکجه بو بودی . استانبول پاپاسلری ده سن سیریله طرفدار ایدیلر . نهایت ایمراطور (افس) شهرنده بر قونسیل طولیلامغه مجبور اولدی . سن سیریل ، ایمراطورک همشیره‌سنی آله ایدهرک سرائک مظاهرتی قازاندی . سوریه پاپاسلری کلکترین قونسیل نسطوریوسی محکوم ایتدی . زوالی آدم آفریقا چولارینه نقل ایدیلدی . طرفدارلری حقتنده تشکیل سیاستی باشلادی . بونک اوزرینه بوفکرده بولونان پاپاسلر فرات نه‌ری بویلرینه هجرت ایدهرک کلدانی کلیسائی تشکیل و ایران دولتی حمایه‌سنه کیدیلر . بعضیلری ده سوریه ایله حجاز آره‌سنده کی بادییه صیغینه رق بورالده مزویانه یا شامغه مجبور اولدیلر .

غسانیلرله عراقده کی تخمیلر آره سنده انتشار ایده بیلمش ، حجاز قبیله لری ایچون مجهول قالمشدر .

خرستیانلغک حوران حوالیسنده کی غسانیلرله عراق حدودلرنده کی تخمیلر آره سنده انتشارینکده واسع نسبتده وبوتون طبقاته شامل برشکلده اولدینی آکلاشیلیمقده در .
 بنی غسان حکومتنده خرسیتیانلق بیزانسله مناسباتده بولونان امرا ایله ایمپراطورلقله هم حدود منطقه لرده ساکن اولان خلقه انحصار ایتدیکی آکلاشیلیمقده در . بو دوره طاند (دیرحالی) ، (دیرالکھف) ، (دیرهناد) و (دیرالنبوه) کی معبدلرک موقعلری بوظنی تأیید ایتمکده در . (خیره) ده کی بنی تخم عربلری آره سنده ایسه بوساحه داها طاردر . بنی تخم حکمدارلرندن آنجق (عمرو بن منذر) ایله اوچونجی نعمان بن منذر (م ۵۸۵ - ۶۱۳) کی براییک پرنسک نصرانیق قبول ایتش اولدینی صورت قطعیه ده معلومدر . تاریخ ، بنی تخم آره سنده خرسیتیانلق نشانه سی اوله رق آنجق (عمرو بن منذر) ک والده سی (هند) طرفدن انشا ایتدیریلن (دیره ندالکبری) ایله (نعمان بن منذر) ک کریمه سی (هند) ک یابدیردینی (دیره ندالصغری) نک خرابه لرینی طایمقده در .

بشنجی عصر میلادی اواسطنده خرسیتیانلغک بوحوالی ده (ملکیت) ، (نسطوری) و (یعقوبی) کی بربرلرینه رقیب اوچ کلیسایه آیریلما سی ، بودینک انتشارینه بویوک بر حائل اولمشدر . شرق کلیسایه ساجلنده (حیره) ده آنجق (میلادی ۴۱۰ - ۴۲۰) تاریخلرنده براسقف بولندیقی مقیددر . نسطوری و یعقوبی کلیسالری آره سنده کی منازعه مذهبیه آلتنجی عصر میلادی اوائلنده اک حاد دوره سنه واصل اولمش ونهایت نسطوریلرک غلبه سیله نتیجه لشمشدر [۱]. بونک ایچوندرکه عراق وفارس ده کی خرسیتیانلرک اکثریسی کی حیره (عباد) لری ده نسطوریلکی التزام ایشلدردر .

[۱] بعضی تاریخلرده کورولن شومنقبه نسطوریلرک غلبه سی سینی آرزوق ایضاح ایده بیلیر: حیره حکمدارلرندن اوچونجی (منذر) ی خرسیتیانلغه جاب ایتک ایسته ین راهبلر تشویق آمیز خطابه لر ایراد ایدیورلرکن معینی ارکانندن بری زردینه کلرک قولافنه برشی سوبلیدی . بونک اوزرینه منذر متأثرانه بردوشونجه ده دالدی . راهبلر کمال احترامله تأثری اسبابی صوریدیلر . اوده « پک مؤسف بر خبر آلدیم . حضرت میکائیل وفات ایتش ... » جوانی ویردی . راهبلر ، « حشمتاب سزی اغفال ایدیورلر . ملکار اولزلر . دیدیلر . بونک اوزرینه (منذر) ده « نه وهت ملکار اولزلر . حالبوکه سز بنی اللهمک وفات ایتدیگه اقعاهه چالیشیورسکن ! ... » دهرک راهبلری اسکات ایلدی .

خرستیانلغک یمن و جنوبی عربستانه دخولی دردنجی عصر میلادی اواسطنه دوغرو اولمشدر . میلادی ۳۴۳ تاریخنده روما ایمپراطوری (قونستانس) ایران علیه بر اتفاق عقد ایتمک اوزره یمنده کی حمیریلر نزدیکه بر هیئت سفارت کوندرمشدی . هیئت میاننده بر یسقیوس ایله متعدد راهبلر بولونیوردی . یهودیلر عینی زمانده دینی بر مقصدله کن بو هیئتک فعالیتنه ممانعت ایتمک چالیشمش لرسده تشبیلر نده موفق اوله مامشردی . یسقیوس ، حمیر حکمدارندن اوچ کلایسا انشایی ایچون ساعده آلمش ، بولردن برینی حمیریلرک او وقت مرکز حکومنی اولان (ظفار) ده ایکنجیمی (عدن) ده اوچونجیسی ده بصره کورفی کنارانده انشا ایتدیرمشدی .

فقط یمن داها اول خریستیانلغی قبول ایتمش اولان حبشانه مجاور بولوندیغندن قونستانس هیئت کدیگی زمان خریستیانلغ کلیاً مجهول بر دین دکدی . (فرومتوس ساموه) اسمنده بر روم پاپاسک غیرتیه خریستیانلغی قبول ایتمش اولان حبشیلر یمن و جنوبی عربستانله پک صیق مناسباتده بولونیوزلردی . حبش نجاشیلرندن (العلی اسکندی) نك میلادی ۳۴۰ تاریخنده بر حیات اولان حمیری حکمداری (هدهاد) ایله مجار به ایتدیگی حقدده بعض کتابه لر بولومشدر . (العلی اسکندی) نك خلفی (العلی عمیده) اسمنده کی نجاشی ده برانس ایمپراطوری قونستانس (قسطنطینوس) ک امر و تشویق ایله میلادی ۳۴۵ تاریخنده یمنی ضبط واستیلا ایلمشدر . خریستیان حبشیلرک میلادی ۳۴۵ - ۳۷۴ تاریخنه قدر یعنی ۲۹ سنه یمن ده دوام ایدن برنجی استیلارلی زماننده نصرانیت نجران عربلری آرمسنده انتشار ایلمشدر . فقط حمیریلردن (ملکیکرب یوهنم) میلادی ۳۷۴ تاریخنده تکرار یعنی استرداد ایدنجه خریستیانلغک انتشاری طبیعتیه طورمش ، حتی یهودیلرکی تروج ایدن بعضی حمیر حکمدارلری دورنده خریستیانلغی قبول ایتمش اولان عربلر تنکیله اوغرامش لردر . از جمله آلتنجی عصر میلادی اوائلنده حمیر تحتنه صعود ایدن (دونواس) یهودیلرک ده پک متعصب اولدیغندن نجران خریستیانلغی احیایه قالمشمش ، ریسلری (عبدالله بن التامر) ی اعدام ومال لرینی یغما ایتدیرمشدر . (دونواس) ک یمن خریستیانلغی احساساتی ، باشده استانبول اولمق اوزره خریستیان عالمی تلاشه دوشورمشدی . تاریخ مذکورده بر حیات اولان (بت آشام) یسقیوسی (سیمه نون) ماجزایی شوصورتله تصویر ایلمشدر: «سبأ حکمداری نجرانه بر معاهده اوزرینه کیرمشدی

حقیق شهره داخل اولدوقدن سوکره معاهده احکامنه رعایت ایتدی . هر طرفی یعما ایتدیردی کلیسایه انجالیدن پاپاسلرله خلقی اوراده یاقدیردی . بسقفوس (پول) ک میکارینی مزارندن حیقارتدیره رق آنشه آتدیردی

نجران رؤساسندن (دوس بن ثعلبان) بر قولانی بوله رق حبشانه کچد کدن سوکره خونواسک خرستیانلر حقنده کی مظالمه دأر بوراده و مصرده بر جوق پروباغاندا یاقدن سوکره ایستانبوله قدر کیتمش ، ایمپراطور برنجی (زوستین) له استانبول باطریقخانه سفی ده تلاشه دوشورمشدر . نهایت ایمپراطور حبشستان نجاشیسنه یعنی استیلا ایدره ک حیریلردن خرستیانلغک انتقامنی آلتی توصیه ایتمشدر . نجاشی (آراحیس زبیمان) عموجه زاده لرنندن (اریاط بن اضخم) اداره سنده یمنه آلتش بیک کشیک بر اوردو کوندردی . عرب تاریخلرنده مشهور اولان (ابرهه بن الصباح) ده بو اوردو قوماندانلرندن ایدی . (اریاط) ذونواسک اوردوسنی پریشان ایتدیکندن حیریلرک بو بدبخت حکمداری دکزه آتیله رق انخار ایلدی . بو صورتله جنوبی عربستان میلادی ۵۲۵ تاریخنده تکرار حبشیلرک حکمی آلتنه کیرمش اولدی نجاشی (الیسیاس) طرفندن یمنه والی عمومی تعیین ایدیلن (اسیا فیوس) متعصب بر خرستیان اولدیغندن مذهبی عربلر آره سنده نشر ایتکی مقدس بر وظیفه تلقی ایتمشدی . خطابت و قوه اقتاعیه سیله مشهور اولان (جریمجتوس) اسمنده کی پاپاسی خرستیانلق حقنده پروباغاندا یایمغه مأمور ایلدی . شرق کلیسا موخلری بو خصوصده شو معلوماتی قید ایدیورلر : « جریمجتوسک خرستیانانی نشره چالیشدینی اسناده یمن ده یهودیلک خیلی منشر بولونیوردی . بو ایکی دین حقنده مناقشاندی بولونمق و حق اولانی تعیین ایتک اوزره راهب (جریمجتوس) ایله اجبار یهوددن (هر بان) آره سنده بر مجلس دینی عقد اولوندی . مناقشه اثناسنده یهودیلرک کافه سنه بردنبره عمارتاری اولدی . بو فلاکتدن آنجق (جریمجتوس) ک دطاسی سایه سنده قور تولدیلر . جریمجتوس ولینک بو کرامتی یمنیلرک تنصرنی تأمین ایلدی » بو وثیقه ده جریمجتوس ولی یه اسناد ایدیلن کرامتک کلیسا تاریخنده کی شفا ناپذیر کرامت خسته لغنک ایجاباتندن اولان صایقلاما محصولی عد وینیلرک تنصری خبرینی ده قید احتیاطله تلقی ایتک ضروریدر . چونکه کلیسا تاریخنک ادطاسی وجهله بوتون یمن خلقی تنصر ایتمش اولسیدی ظهوری بو استیلادن جوق اوزاق اولمایان اسلامیتک یعنی خرستیان بولمش اولسی ایجاب

ايدردى . حالوكة بدايت اسلامده جنوبي عربستانده خرسيتيانلغك آنحق نجرانييلر آره سنده منتشر بولوندينى تاريخاً مثبت بر حقيقتدر . حبشيلرك عربستانك ديكر اقسامنده خرسيتيانلغى نشر خصوصنده كى تشبثلرينك نتيجه سنى ده (وقعۀ فيل) بليغ بر صورتده افاده اتمكده در . دور اسلامى به قدر نجرانييلر حدودى كچه مەمش اولان خرسيتيانلق اسلامك ظهورندن سوكره بوس بوتون اهميتنى غائب ايتشدر . باشده (ابن سعد) اولق اوزره عرب مورخلرينك ويرديكى معلوماته كوره هجرى اوننجى سنه ده نجرانييلر (عاقب بن عبدالمسيح الكندى) نك تحت رياستنده (مدينه) به اون دورت كشيلىك بر هيئت اعزام ايدهر ك اسلام بيغمبرينك عهد وامانته كيرمش وبرصلاح معاهده سى ياپهرق عودت ايلشدر در .

مصالحه نامه به كوره نجرانييلر بيغمبرك حمايه سى آلتنده خرسيتيانلقلرينى محافظه ايدهر جك ، بوكا مقابل كند يلرى ده مسلمانلره قارشى مخاصم بر وضعيت آلمقدن توقي وهرسنه بيكى رجب آينده بيكى ده صفر آينده تسليم ايدىلك اوزره ايكي بيك لباس ويره جكلردى . نجرانييلر برنجى خليفه ابوبكر زماننده ده بومعاهده به توفيقاً ديتلر نى محافظه ايتشدر دى . فقط ايكنجى خليفه عمر الفاروق ، عربستانى غير مسلملردن تطهير ايتديكى زمان خرسيتيانلقده قالمق ايسته ن . نجرانييلر ده عربستاندن چيقمغه مجبور اولشدر در .

مدرس

م . شمس العريمه

